Jaarverslag en Jaarrekening 2020

Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe

Voor een schoon en veilig Drenthe

VOORWOORD

Het jaar 2020 was een bijzonder jaar. De wereldwijde COVID-19-pandemie leidde tot vergaande crisismaatregelen. Eén daarvan was de maatregel om daar waar mogelijk thuis te werken. Voor onze organisatie betreft dit al het werk dat niet op locatie moet plaatsvinden. Daarvoor was het nodig om in zeer korte tijd iedereen te voorzien van adequate thuiswerkvoorzieningen (een stoel, beeldschermen, laptop) en een goede voorziening voor het op afstand houden van overleg.
Hoewel ook onze medewerkers moeite hadden (en hebben) met het verplichte karakter van deze vergaande maatregel is er flexibel ingespeeld op de sterk gewijzigde werkomstandigheden. De tijd die beschikbaar kwam vanwege minder aanvragen is besteed aan andere werkzaamheden, bijvoorbeeld het (noodzakelijke) actualiseren van vergunningen. Daardoor kunnen we concluderen dat wij - ondanks de problemen die de pandemie in 2020 organisatorisch maar ook op persoonlijk vlak bij de medewerkers in thuissituaties heeft gegeven - in staat geweest zijn onze productie te halen. Door samen de schouders er onder te zetten en ons snel aan te passen aan de omstandigheden. We zijn enorm trots op dit behaalde resultaat!

Ons werk is onderhevig aan grote veranderingen die elkaar in hoog tempo opvolgen.
Met het Ontwikkelprogramma 2019-2020 hebben we een deel van onze basis op orde gebracht en daarmee ook inzicht gekregen in waar die basis nog verdere versterking behoeft. Zo is met het op orde brengen van het locatiebestand ook duidelijk geworden welke verdere ontwikkelingen dat bestand in de nabije toekomst nog nodig heeft en wat er nodig is om het op orde te houden.
Ook de 100% monitoring van de registraties in DC (Digitale Checklists) van al onze toezichtszaken heeft een mooi resultaat opgeleverd: van 37 naar ruim 90% volledigheid en bruikbaarheid. Met dat mooie resultaat ontstaat uiteraard ook meteen zicht op de inhaalslag die nog nodig is om eerdere toezichtszaken en -registraties tot bruikbare data om te zetten. Daarnaast heeft dit traject ook een aantal verbeterpunten aan het licht gebracht waar we in 2021 aan gaan werken.
Met alle in gang gezette ontwikkelingen werken we zichtbaar en meetbaar aan een verdere versteviging van onze organisatie. Met een versterkte focus op risico-inschatting en milieurendement werken we aan het ontwikkelen van een milieubewust afwegingskader voor alle deelnemers. Daarmee bouwen we aan een robuuste, toekomstbestendige organisatie die een adequate bijdrage kan leveren aan een schoner en veiliger Drenthe.

Met deze Jaarstukken 2020 krijgt u zicht op de vele activiteiten en (positieve) ontwikkelingen van de RUD Drenthe.

Jisse Otter,

Voorzitter Dagelijks Bestuur
Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe

Marjan Heidekamp,

Secretaris Dagelijks Bestuur
Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe

SAMENVATTING

Voor u liggen onze jaarstukken over het programmajaar 2020.
De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Omdat het een omvangrijk document is, is een samenvatting onontbeerlijk. In deze samenvatting worden de volgende onderwerpen achtereenvolgens kort toegelicht :
- de uitvoering van ons jaarprogramma 2020;
- de financiën;
- de uitvoering van ons ontwikkelprogramma;
- onze organisatie.

Voor meer informatie verwijzen wij u graag naar de inhoud van de jaarstukken.
De inhoudsopgave biedt houvast waar u welke onderdelen kan terugvinden.
De deelnemers worden naast dit concern brede jaarverslag ook geïnformeerd via een afzonderlijk toegezonden deelnemer specifiek jaarverslag 2020.

1. Het jaarprogramma is uitgevoerd, de productie gerealiseerd.

Ondanks de problemen die de pandemie in 2020 organisatorisch maar ook op persoonlijk vlak bij de medewerkers in thuissituaties heeft gegeven, zijn wij in staat geweest onze productie te halen. Door samen de schouders er onder te zetten en ons snel aan te passen aan de omstandigheden. We zijn enorm trots op dit behaalde resultaat!

De coronacrisis en het ziekteverzuim zetten de nodige spanningen op de continuïteit van de uitvoering van het jaarprogramma en werkten bijvoorbeeld door in het reguliere toezicht, zoals hieronder nader wordt toegelicht. Daarnaast bleven, als gevolg van de coronacrisis, de aanvragen voor omgevingsvergunningen en meldingen achter ten opzichte van de ramingen in het jaarprogramma. De coronacrisis bleek echter geen vat te hebben op de uitvoering van bodemactiviteiten. Het bijbehorend toezicht in de buitenlucht kon ook doorgaan met in acht neming van de geldende maatregelen. De spanningen op de continuïteit van het jaarprogramma zijn onder andere opgelost door extra inhuur van personeel, waardoor de personeelskosten hoger zijn uitgevallen dan begroot.

In 2020 hebben we mooie resultaten behaald waar we in het jaarverslag uiteraard dieper op ingaan. Hieronder willen we u graag meenemen in onze inzet in 2020 voor een schoon en veilig Drenthe.

Hieronder volgt een opsomming van een aantal realisaties en constateringen die in het jaarverslag zelf uiteraard verder worden toegelicht :

- ✓ De binnen het eerste jaar van risicogericht toezicht (RGT) geprioriteerde branches leveren een relatief groot aandeel overtredingen met hoge risico's op waaruit voorzichtig kan worden opgemaakt dat de risicogerichte aanpak werkt;
- ✓ De datakwaliteit bij toezicht is sterk verbeterd, wat nodig is voor informatiesturing binnen het RGT;
- ✓ We hebben 596 klachten afgehandeld;
- ✓ We hebben 2.156 toezichtzaken afgerond;
- ✓ Het toezicht op de vuurwerkbranche is risicogericht uitgevoerd;
- ✓ We hebben op diverse manieren toezicht gehouden op het doorvoeren van energiebesparende maatregelen;

- ✓ Ons ketentoezicht stond in 2020 in het teken van afval, asbest en biomassavergisting;
- ✓ Er is sterk ingezet op het actualiseren van de vergunningen;
- ✓ Alle spoedlocaties Wbb in Drenthe zijn beschikt, waarmee de risico's formeel zijn vastgesteld;
- ✓ Voor het gebiedsgericht grondwaterbeheer in Assen en Emmen zijn gebiedsplannen vastgesteld en kunnen wij van start met de uitvoering. Voor Coevorden zijn de plannen in de ontwerpfase en in Hoogeveen zijn we in 2020 al gestart met de uitvoering;
- ✓ Er is een groei van het aantal bodemenergiesystemen in Drenthe;
- ✓ Onze toezichthouders/BOA's hebben paraat gestaan voor toezicht op de coronamaatregelen, maar zijn niet daadwerkelijk ingezet;
- ✓ Onze piketdienst heeft het milieu beschermd bij calamiteiten;
- ✓ Er is een toename aan inzet in relatie tot drugscriminaliteit in Drenthe, waarbij het opgestelde concept drugsprotocol goed blijkt te werken in de praktijk;
- ✓ We hebben 2.242 asbestsloopmeldingen van een advies voorzien en 401 asbestlocaties bezocht. Asbestsaneerders weten ons beter te vinden, wat een betere naleving van de regels tot gevolg heeft;
- ✓ In 2020 is in Drenthe het totaalpercentage gesaneerd asbestdak gestegen van 20 naar 27%.
- ✓ Het project ZZS (inventarisatie zeer zorgwekkende stoffen) is samen met de ODG en de FUMO voortvarend op basis van een eigen ontwikkelde methodiek opgepakt;
- ✓ In het kader van Omgevingsveiligheid wordt samen met de FUMO en de ODG een regionaal adviesproduct ontwikkeld om gemeenten lokaal de beste beleidskeuzes te kunnen laten maken;
- ✓ We hebben weer meer inzet gepleegd bij de advisering van ruimtelijke plannen, een groeiende tendens;
- ✓ We hebben veel Wob-verzoeken afgehandeld, waarvoor inhuur noodzakelijk was;
- ✓ We hebben een bijdrage geleverd aan de volgende conclusie: *Het stilste plekje van Nederland ligt in Drenthe!*

- ✓ *In (positieve) afwijking van de bijgestelde prognose in de najaarsrapportage is de productie bij het risicogerichte toezicht (RGT) volledig gehaald.*

Tijdens de eerste lockdown periode (vanaf 13 maart tot 1 juni) is het fysieke milieutoezicht bij bedrijven stopgezet. We hebben deze periode gebruikt om digitaal en administratief toezicht in een stroom versnelling te brengen, waardoor we onder andere veel voorbereidende werkzaamheden hebben verricht om na 1 juni goed uit de startblokken te komen. Tevens hebben we een groot aantal lopende zaken in deze periode afgerond. Na de eerste lockdown is ook het fysieke toezicht weer opgepakt. Echter wel op een andere wijze als voor de corona pandemie. Sinds 1 juni verzoeken we bedrijven om voor een fysieke controle, digitaal, stukken aan te leveren. Hierdoor zijn wij in staat veel administratieve toetsing in een veilige werkomgeving uit te voeren. Dit heeft als voordeel dat de duur van de fysieke controle is verkort en voeren we deze ook zoveel mogelijk in de buitenlucht uit.

Verder is dit jaar flink in gezet op kwaliteitsverbetering, bijvoorbeeld ten aanzien van het geconstateerde tijdens controles en het uniform toepassen van de landelijke handhavingsstrategie. In de najaarsrapportage is voor het onderdeel milieutoezicht een naar beneden bijgestelde prognose afgegeven. Er werd uitgegaan van een haalbaar geachte productie van 80-85%. Ondanks de afschaling zijn toch alle geraamde uren (een kleine 40 duizend) van het jaarprogramma voor milieutoezicht benut. De daadwerkwerkelijk inzet lag met ruim 41 duizend uur zelfs licht hoger. Dit is mede veroorzaakt doordat het team per 1 september is versterkt met vier administratieve toezichthouders, waarvan de eigenlijke indiensttreding lag in de eerste lockdown. Door deze versterking worden de toezichthouders voor een groter deel ingezet voor het daadwerkelijk houden van toezicht en waar nodig handhavend optreden. Daarnaast is gebleken dat een relatief groter aandeel dan vorige jaren vanuit de andere disciplines (juristen en de specialisten lucht, geluid en

externe veiligheid) is geleverd binnen het product toezicht. Hierdoor is de productie in uren alsnog gehaald.

Door de risicoinventarisatie voor het RGT worden prioriteiten gesteld aan bedrijven in een branche die voor Drenthe een verhoogd risico opleveren. Bij een aantal van deze bedrijven zijn bij controles overtredingen geconstateerd die hebben geleid tot juridische stappen. De consequenties van deze stappen die vaak leiden tot een dwangsom (55 vooraankondigingen en 13 besluiten) zullen op termijn bijdragen aan het naleefgedrag en dragen daardoor ook bij aan een schoon en veilig Drenthe! We zullen de relatie tussen de inzet van het toezicht houden en de bijbehorende inzet vanuit de andere disciplines blijven monitoren om na te gaan in hoeverre hier sprake is van een tendens, zodat we hier in de toekomst beter op in kunnen spelen bij de programmering.

✓ *Hogere inzet voor administratieve ondersteuning behorend bij het primair proces dan geraamd*
Het verwerken van data behorend bij de afhandeling is een belangrijk onderdeel om analyses te kunnen verrichten. Het voorspellend vermogen is hiervan afhankelijk om bijvoorbeeld een goede risicoinventarisatie te kunnen maken als voorbereiding op de planning voor het RGT. Vanaf 2021 willen we deze uren toekennen aan de betreffende producten zodat we beter grip krijgen op deze inzet en de inzet meer specifiek aan de deelnemers kan worden toebedeeld. Dit zal ook in de (tussentijdse) monitoring worden opgenomen. De toedeling van de administratieve uren bij de realisatie is zoals in het jaarprogramma is aangegeven gekoppeld aan het aandeel afgehandelde zaken DM en NDM. Op het niveau van de deelnemer is dit in het deelnemer specifieke jaarverslag weergegeven.

✓ *De knelpunten in capaciteit bij onze BOA-taakuitvoering en luchtadvisering zijn opgelost*
Bij de aanbieding van de najaarsrapportage zijn twee knelpunten aangegeven : een tekort aan BOA-capaciteit zorgde voor een belemmering om strafzaken daadwerkelijk op te pakken. Er is fors minder BOA-inzet gepleegd dan we vanuit onze professie en de toepassing van de Landelijke handhavingsstrategie (LHS) hadden moeten plegen.
De verhoogde vraag naar luchtadviezen belemmerde de tijdige afhandeling in verband met de beperkte capaciteit. Voor beide knelpunten zijn afspraken gemaakt, waarmee de continuïteit in 2021 is geborgd.

2. *Onze financiën*

REALISATIE RUD DRENTHE 2020 IN ÉÉN OOGOPSLAG					
vóór mutaties reserves				X € 1000	
		Realisatie 2019	begroting 2020 voor wijziging	begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
	Deelnemersbijdragen	13.400	13.910	13.578	13.578
	Project Ontwikkelprogramma	1.005	685	685	592
	Projecten	807	250	500	746
	Leges	174	223	223	156
	TOTAAL BATEN	**15.387**	**15.069**	**14.986**	**15.072**
	Loonsom en inhuur	9.947	10.123	10.274	10.676
	Frictiekosten	279	125	125	117
	Reis-, opleidings- en algemene personeelskosten	701	729	721	466
	Bedrijfsvoeringskosten	2.257	2.698	2.412	2.319
	Projectkosten LOS	250	150	83	90
	Projectkosten Ontwikkelprogramma	1.005	685	843	592
	Projecten	807	250	500	746
	Leges	128	173	173	109
	Incidentele lasten	38	0	0	38
	Onvoorzien	0	125	0	0
	TOTAAL LASTEN	**15.413**	**15.058**	**15.132**	**15.154**
	RESULTAAT vóór mutatie reserves	**-26**	**10**	**-146**	**-82**
	Ontrekking uit reserve			158	
	RESULTAAT	**-26**	**10**	**12**	**-82**

Het begrotingsjaar 2020 is afgesloten met een negatief resultaat van € 82.037,-.
Dit bedrag is wat hoger dan het geprognotiseerde tekort van € 50.000,- in de najaarsrapportage.

Als gevolg hiervan is er per 31 december 2020 sprake van een negatieve Algemene reserve van € 66.588,-. Artikel 27 lid 7 van de Gemeenschappelijke Regeling geeft aan dat bij een negatief exploitatiesaldo, en er een ontoereikende Algemene reserve is om dit saldo op te vangen, het algemeen bestuur een plan vast stelt dat gericht is op het afbouwen en/of dekken van het nadelig exploitatiesaldo. Het algemeen bestuur bepaalt tevens of, en zo ja tot welk bedrag, de deelnemers zullen bijdragen in het nadelig exploitatiesaldo. Het plan wordt niet eerder vastgesteld dan nadat de colleges van de gemeenten en gedeputeerde staten gedurende een termijn van acht weken in de gelegenheid zijn gesteld om hun mening ten aanzien van het plan naar voren te brengen.

De reguliere deelnemersbijdragen waren conform de (gewijzigde) begroting. De in november 2020 vastgestelde verrekensystematiek heeft geleid tot een herverdeling van de deelnemersbijdrage tussen de deelnemers. Een overzicht van deze herverdeling is als bijlage opgenomen.

Het Ontwikkelprogramma is op budgettair neutrale wijze opgenomen in onze exploitatie. Er is geen beroep gedaan op de hiervoor aanwezige bestemmingsreserve van € 157.906,-. Opvallend bij de

baten is verder dat de legesinkomsten aanzienlijk lager zijn dan begroot. Dit komt doordat er minder aanvragen zijn ingediend.

Aan de lastenkant wijken meerdere posten af van de begroting. Zo zijn de gerealiseerde personeelslasten € 138.929,- hoger dan begroot. Dit is het gevolg van hogere kosten voor de inhuur van personeel om aan de benodigde inzet voor het jaarprogramma, de aanvullende projecten en het Ontwikkelprogramma te kunnen voldoen. In de exploitatie is ook een bedrag van € 41.744,- aan extra kosten opgenomen die een rechtstreeks gevolg zijn van het uitbreken van de COVID-19 pandemie en het inrichten van de thuiswerkplekken.

3. *Organisatieontwikkeling : de noodzakelijke basis voor kwaliteit in de uitvoering*

Het ontwikkelprogramma 2019-2020 is gericht op het toekomstbestendig maken van onze organisatie als omgevingsdienst van Drenthe. Vanaf de start van het ontwikkelprogramma kunnen we nu aan het eind van 2020 zeggen dat we :

- ✓ het proces- en zaakgericht werken hebben doorontwikkeld;
- ✓ het LOS inclusief het benodigde functioneel beheer op orde hebben gebracht;
- ✓ ons locatiebestand van Drenthe op orde hebben en gevuld met 99% wat betreft de echt noodzakelijk informatie;
- ✓ onze personeelsgegevens op orde hebben gebracht;
- ✓ intern onze missie en visie in concept hebben herijkt, met daarbij de kanttekening dat bij de uitkomsten van de evaluatie GR wordt bezien in hoeverre herijking nodig is.
- ✓ we met bestuur en deelnemers hebben gesproken over de governance van onze organisatie;
- ✓ de financiële functie hebben geprofessionaliseerd;
- ✓ de organisatie van de Informatievoorziening systemen en functies hebben geprofessionaliseerd;
- ✓ het zaakgericht werken hebben geborgd is in de organisatie;
- ✓ uitvoering geven aan de wettelijke verplichtingen rond AVG;
- ✓ samen met onze eigenaren de verrekensystematiek hebben herijkt;
- ✓ de uitwisseling van documenten en de opdrachtverlening hebben verbeterd en we een advies voor het toekomstbestendig oplossen van het archiveringsvraagstuk aan het ontwikkelen zijn;
- ✓ de teams (zowel als collectief als individuele medewerkers en teamleiders) ondersteunen via coaching in de verander- en ontwikkelopgaven;
- ✓ het Projectmatig Werken verder hebben ontwikkeld, inclusief een aanpak voor verdere structurele inpassing in de organisatie;
- ✓ samen met onze deelnemers concrete stappen zetten voor het werken onder de Omgevingswet;
- ✓ dit programmajaar voor het eerst risicogericht ons reguliere toezicht hebben geprogrammeerd en dat we uniform werken met Digitale Checklisten;
- ✓ een goed beeld hebben bij de inzet van onze medewerkers als het gaat om de strategische koers van de organisatie inclusief de mogelijke gevolgen voor de organisatiestructuur.

Met het uitvoeren van het Ontwikkelprogramma is zoals hierboven is vermeld inmiddels al veel bereikt, maar het vraagt op onderdelen ook om een vervolg. Een aantal reeds ingezette ontwikkelingen lopen door in 2021 e.v. .
Ontwikkelkracht en organisatieontwikkeling bieden de basis om te komen tot een gezonde organisatie, professionele medewerkers en een kwalitatief goede uitvoering van taken. Het is een illusie om te verwachten dat na het afronden van de onderwerpen behorend bij het ontwikkelprogramma we klaar zijn met organisatieontwikkeling en we ons als omgevingsdienst vervolgens kunnen beperken tot de technische uitvoering van taken. Ontwikkelingen zijn van alle

tijden, wat de noodzaak van ontwikkelkracht binnen de organisatie structureel maakt. Ook de uitkomsten van de evaluatie zullen waarschijnlijk leiden tot het doorvoeren van verdere verbeteringen in onze bedrijfsvoering en dienstverlening. Voor ons is het daarom echt van belang om te blijven investeren in het meer wendbaar en toekomstbestendig maken van de organisatie.

De uitvoering van het ontwikkelprogramma werpt zijn vruchten af. Het project RGT (risicogericht toezicht) heeft samen met het project Locatiebestand op orde ervoor gezorgd dat we ons uitvoeringsprogramma voor het reguliere toezicht 2021 meer risicogericht in konden vullen. Onze kennis en expertise zijn steeds meer van toegevoegde waarde voor gewogen besluitvorming in lokaal en provinciaal bestuur. Door de bedrijven te controleren die de grootste milieurisico's veroorzaken dragen we bij aan een schoner en veiliger Drenthe. Maar ook het op orde brengen van onze basisinformatie vergroot het inzicht in de milieudata en draagt bij aan haalbare en realistische jaarprogramma's en verkleint het risico op financiële tegenvallers gedurende het jaar.

De Omgevingswet komt er aan. In Drenthe hebben we de handen ineen geslagen voor een gezamenlijke aanpak en voorbereiding op de Omgevingswet. Ons interne project sluit daar nadrukkelijk bij aan. Hierdoor is onze interne opgave steeds duidelijker geworden. We weten steeds beter hoe wij ons toekomstbestendig moeten organiseren zodat wij op 1-1-2022 zijn voorbereid op de overgang naar de Omgevingswet en we onze werkzaamheden op een integrale wijze gezamenlijk met de ketenpartners in Drenthe kunnen uitvoeren.
We zijn trots op de landelijke belangstelling voor de Drentse uitwerking wat betreft de bijbehorende processen (en de instrumenten die hiervoor ontwikkeld zijn). Het uniform afstemmen van gewenst gemeentelijk bodembeleid in het kader van de overdracht van de bodemtaken is een positieve ontwikkeling die zal bijdragen tot een heldere en effectieve werkrelatie met onze deelnemers.

De Strategische Personeelsplanning (SPP) is binnen de organisatieontwikkeling ondersteunend. We hebben het afgelopen jaar de basis op orde gebracht en de agenda voor de komende tijd is gericht op een wendbare organisatie die ervoor zorgt dat wij kunnen doen wat nodig is.

We hebben aanvullende middelen ontvangen voor de looptijd van het ontwikkelprogramma. Deze middelen zijn nog niet volledig uitgeput. We houden naar schatting € 250.000 over van het beschikbaar gestelde budget. Deze middelen worden ingezet voor de opgaven in 2021.

4. We ontwikkelen ons tot een toekomstbestendige wendbare organisatie !

Afgelopen jaar is een jaar dat veel van eenieder heeft gevergd. De gebruikelijke werkwijzen, het persoonlijk contact, de vormen van samenwerking met het werken vanuit de kantoortuinen in Assen Emmen en het fysiek vergaderen stopten abrupt bij het ontstaan van de coronacrisis en het daarbij te volgen landelijke beleid. Het werk moest van huis uit gaan plaatsvinden. Er is hard gewerkt om hierop snel te anticiperen. De betrokkenheid van de medewerkers en hun zorg voor de continuïteit van het werk was hierbij hoog.

Vanuit een opgericht crisisteam werden de medewerkers op de hoogte gehouden over bijsturing in de bedrijfsvoering, de voortgang van de ondersteunende maatregelen omtrent het thuiswerken en kon men terecht met vragen . Medewerkers met problemen wordt zo goed mogelijk ondersteuning geboden, in praktische zin, maar ook op het mentale en psychische vlak.

Het is niet gelukt om qua ziekteverzuim in 2020 onder de begrote 8% te eindigen. In december is het verzuim door een aantal nieuwe ziektegevallen met bijna 2% opgelopen waar dat een jaar eerder juist omlaag ging met 2%. We eindigen het jaar met 8,87% verzuim. Het korte en middellange verzuim is laag, respectievelijk 0,51% en 1,48%. De grootste groep medewerkers is te vinden in het lange verzuim (43-365 dagen), namelijk 4,08%. Verzuimbegeleiding blijft onverminderd ingezet worden. In deze coronatijd worden de preventiemogelijkheden extra onder de aandacht gebracht zowel op fysiek als op psychosociaal vlak.

De organisatie bestaat 7 jaar, een natuurlijk moment voor een aantal medewerkers om op zoek te gaan naar nieuwe uitdagingen. Naast doorstroom betekent dit ook uitstroom. Hierop spelen wij in door een combinatie van werving van nieuwe medewerkers, het bieden van doorstroom- en ontwikkelmogelijkheden voor de eigen medewerkers en inhuur. Een aantal vacatures wordt begin 2021 ingevuld.

De arbeidsmarkt is krap. Tot nu lukt het ons om nieuwe medewerkers te werven, met uitzondering van ervaren toezichthouders. We hebben daarom bij toezicht gekozen voor het werven van medewerkers die we zelf intern verder opleiden. Bij 2 van de 7 medewerkers is deze opleiding voortijdig beëindigd.

Kijkend naar de resultaten wat betreft het ontwikkelprogramma en het op hoofdlijnen behalen van de geraamde productie van het jaarprogramma hebben we laten zien dat we in staat zijn ons in korte tijd aan te passen.

Naast de goede ontwikkelingen heeft de afgelopen periode ook een aantal verbeterpunten inzichtelijk gemaakt, deze worden benut om uit te groeien tot een toekomstbestendige en wendbare organisatie en we hebben nu laten zien dat die kwaliteiten in de basis aanwezig zijn. Dit besef geeft ons veel vertrouwen in de verdere doelgerichte ontwikkeling van onze organisatie naar een kwalitatief goede uitvoering van onze taken voor een schoon en veilig Drenthe.

1 Inhoud

1 Inhoud 10

2 ONZE PROGRAMMAVERANTWOORDING 13

2.1 HET PROGRAMMA MILIEU – REGULIER 13

2.1.1 WAT VALT ONDER DIT PROGRAMMA 13

2.1.2 MONITORING VAN HET JAARPROGRAMMA EN DE EINDEJAARSPROGNOSE 14

2.1.3 ONZE INZET VAN HET JAARPROGRAMMA OP HOOFDLIJNEN 14

2.1.4 DE DRENTSE MAAT 17

2.1.5 DE NIET-DRENTSE MAAT 38

2.2 PROJECTEN 47

2.2.1 AANPAK ASBESTDAKEN IN DRENTHE 47

2.2.2 INVENTARISATIE ZEER ZORGWEKKENDE STOFFEN 48

2.3 HET ONTWIKKELPROGRAMMA 50

2.3.1 DE RESULTATEN OVER DE TOTALE PROGRAMMAPERIODE 50

2.3.2 ONZE RESULTATEN IN 2020 : OP WEG NAAR EEN WENDBARE ORGANISATIE 50

2.3.3 OVERZICHT BESTEDING UREN EN EURO'S 51

2.3.4 NADER BEKEKEN ACTIVITEITEN ONDER HET ONTWIKKELPROGRAMMA 52

2.4 WAT HEEFT HET GEKOST? 57

2.4.1 HET OVERZICHT VAN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN HEFFING VENNOOTSCHAPSBELASTING 57

2.4.2 HET GEBRUIK VAN HET GERAAMDE BEDRAG VOOR ONVOORZIEN 58

3 DE VERPLICHTE PARAGRAFEN 59

3.1 LEGES / LOKALE HEFFINGEN 59

3.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING 59

3.2.1 WEERSTANDSCAPACITEIT 59

3.2.2 RISICO'S 60

3.3 DE FINANCIËLE KENGETALLEN 64

3.3.1 NETTO SCHULDQUOTE 64

3.3.2 SOLVABILITEITSRATIO 64

3.3.3 STRUCTURELE EXPLOITATIERUIMTE 64

3.3.4 ALGEHEEL OORDEEL 65

3.4 FINANCIERING / TREASURY 65

3.4.1 UITGANGSPUNTEN RISICOBEHEER 65

3.4.2 RENTEVISIE 65

3.4.3 GELDLENINGEN 65
3.4.4 KASGELDLIMIET 65
3.4.5 RENTERISICONORM 66
3.5 BEDRIJFSVOERING 67
3.5.1 BEDRIJFSVOERING TIJDENS DE CORONACRISIS 67
3.5.2 RELATIEMANAGEMENT ONMISBAAR GEWORDEN 67
3.5.3 REGIEGROEP JAARPROGRAMMA 2020 68
3.5.4 KLACHTEN RUD DRENTHE (AWB) 69
3.5.5 DE FRONTOFFICE EN HET SECRETARIAAT 69
3.5.6 INSPECTIEVIEW MILIEU 70
3.5.7 UITVOERING VAN DE COLLEGIALE TOETS 70
3.5.8 KWALITEITSCRITERIA 2.2 70
3.5.9 EVALUATIE GR RUD DRENTHE 71
3.6 PERSONELE ONTWIKKELINGEN 72
3.6.1 FORMATIE EN INHUUR 72
3.6.2 VERDELING EN LEEFTIJDSOPBOUW 72
3.6.3 IN-, DOOR- EN UITSTROOM 73
3.6.4 STRATEGISCHE PERSONEELSPLANNING (SPP) 73
3.6.5 OPLEIDINGEN 74
3.6.6 HET ZIEKTEVERZUIM 75
3.6.7 VERLOF 76
3.6.8 WNRA 76
3.6.9 ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN (ARBO) 77
4 DE FINANCIËLE JAARREKENING 78
4.1 DE JAARREKENING IN ÉÉN OOGOPSLAG 78
4.2 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING 79
4.2.1 ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE JAARREKENING 79
4.2.2 VASTE ACTIVA 79
4.2.3 VLOTTENDE ACTIVA 80
4.2.4 VLOTTENDE PASSIVA 80
4.2.5 GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT 81
4.3 OVERZICHT BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING 82
4.3.1 ANALYSE OP HOOFDLIJNEN: MAXIMALE REALISATIE VAN HET UITVOERINGSPROGRAMMA, MAXIMALE FOCUS OP PRODUCTIE. 82

4.4 TOELICHTING BATEN 83
4.4.1 DEELNEMERSBIJDRAGEN 83
4.4.2 LEGES 84
4.4.3 PROJECTEN 84
4.5 TOELICHTING LASTEN 85
4.5.1 PERSONEELSLASTEN 85
4.5.2 BEDRIJFSVOERINGSKOSTEN 86
4.5.3 LEGESKOSTEN 87
4.5.4 PROJECTKOSTEN LOS 88
4.5.5 PROJECTKOSTEN 88
4.5.6 PROJECTKOSTEN ONTWIKKELPROGRAMMA 88
4.5.7 ONVOORZIEN 89
4.5.8 ANALYSE BEGROTINGSRECHTMATIGHEID 89
4.6 ONZE BALANS 90
4.7 TOELICHTING OP DE BALANS 91
4.7.1 VASTE ACTIVA 91
4.7.2 VLOTTENDE ACTIVA 91
4.7.3 VASTE PASSIVA 92
4.7.4 VLOTTENDE PASSIVA 93
4.7.5 NIET UIT BALANS BLIJKENDE BELANGRIJKE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN 96
5 BIJLAGEN 98
5.1 BIJLAGE A: BIJDRAGE PER DEELNEMER IN 2020 99
5.2 BIJLAGE B: WNT-VERANTWOORDING 2020 RUD DRENTHE 101
5.3 BIJLAGE C: DETAILLERING BODEMSANERINGSPROJECTEN 103
5.4 BIJLAGE D: CONTROLEVERKLARING ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT 104

2 ONZE PROGRAMMAVERANTWOORDING

2.1 HET PROGRAMMA MILIEU – REGULIER

2.1.1 WAT VALT ONDER DIT PROGRAMMA

Het programma Milieu bestaat uit de volgende onderdelen, die ook als zodanig zijn terug te vinden in onze begroting 2020 en ons bijbehorend jaarprogramma 2020 :

- De Drentse Maat (3.1.4)
- De Niet-Drentse Maat (3.1.5)
- De benoemde projectmatige activiteiten binnen het jaarprogramma (3.2)

In 2016 is gestart met het werken overeenkomstig de Drentse Maat. Dit deel van onze taken wordt voor alle deelnemers uitgevoerd volgens eenzelfde kwaliteitsniveau. De financiering is gebaseerd op output. De producten behorend bij de behandeling van vergunningen en meldingen en het toezicht vallen onder de Drentse Maat.
De begroting is niet volledig volgens de Drentse Maat opgezet. Er zijn namelijk ook taken waarvoor een uniform uitvoeringsniveau moeilijk is af te spreken. Dit resterende deel van producten en diensten wordt de Niet-Drentse Maat genoemd. De uitvoering van de taken behorend bij de Wet bodembescherming, specialistische advisering in het kader van ruimtelijke plannen en toezicht bij asbestsanering zijn hier voorbeelden van.
De uitvoering van de Drentse en Niet-Drentse Maat- taken wordt administratief ondersteund door het Bedrijfsbureau. Zo vindt hier de intake en ook de administratieve afronding van een zaak plaats, wat onderdeel uitmaakt van het primair proces. Voor de uitvoering van onze taken konden onze deelnemers gebruik maken van onze Producten- en dienstencatalogus 2020.

2.1.1.1 Exclusief het ontwikkelprogramma, maar onlosmakelijk hiermee verbonden

Naast ons jaarprogramma waarin onze taakuitvoering Drentse Maat, Niet-Drentse Maat en bijbehorende extra opdrachten centraal staan, geven we tegelijkertijd uitvoering aan ons Ontwikkelprogramma. De kwaliteit van uitvoering van het Jaarprogramma is onlosmakelijk verbonden met de resultaten die geboekt worden binnen ons Ontwikkelprogramma. Vanuit het ontwikkelprogramma wordt geanticipeerd op wettelijke ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld de Omgevingswet, de doorontwikkeling van het risicogericht toezicht en het verbreden richting risicogericht werken, het verbeteren van het locatiebestand en het werken aan een meer wendbare organisatie via zelforganisatie.
De resultaten van het Ontwikkelprogramma werken veelal weer door in de uitvoering van het Jaarprogramma van het daarop volgende programmajaar. Zo hebben de slagen die nu zijn gemaakt binnen het project Locatiebestand op orde gecombineerd met de verbeterslagen in de risicomatrix van toezicht geleid tot een sterke Drenthe brede risicomatrix waaraan alle locaties uit LOS zijn gekoppeld. Het gevolg is een verbeterde prioritering en programmering van het reguliere risicogerichte toezicht voor 2021.

2.1.2 MONITORING VAN HET JAARPROGRAMMA EN DE EINDEJAARSPROGNOSE

2.1.2.1 Monitoring van het jaarprogramma

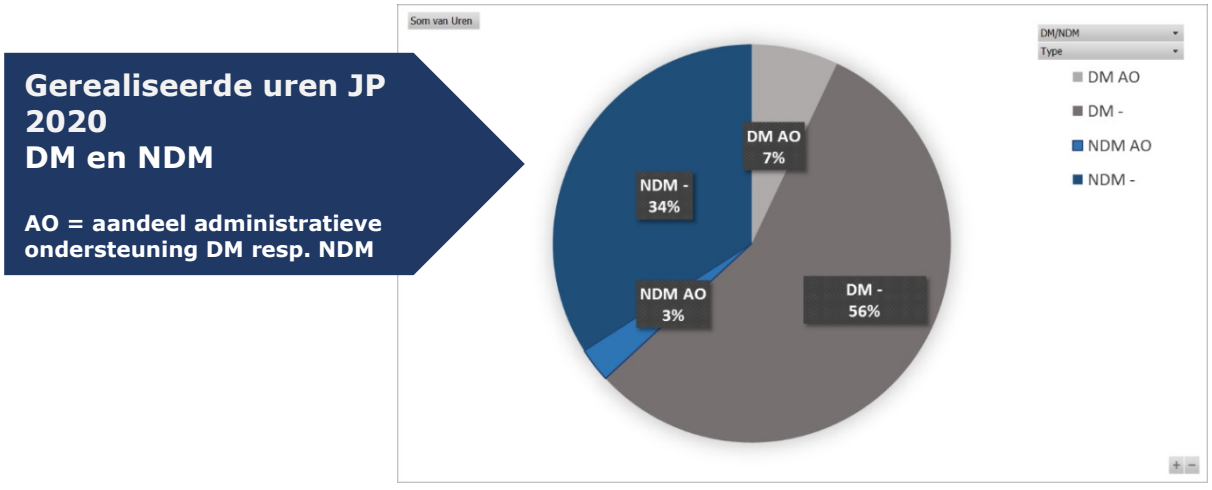
In 2020 zijn de volgende concernrapportages door ons opgeleverd :
1) voorjaarsrapportage, over de eerste 4 maanden;
2) najaarsrapportage, over de eerste 8 maanden.

Wat betreft de productie is in de najaarsrapportage voor het onderdeel toezicht een naar beneden bijgestelde prognose afgegeven naar een haalbaar geachte productie van 80-85%. De bijstelling was nodig in verband met de volgende factoren :
a) een hoog langdurig ziekteverzuim binnen het team toezicht;
b) het vertrek van een aantal collega's
c) 2 van de 7 toezichthouders in opleiding zijn gestopt;
d) waarneming van coördinatie bij een groot bedrijf door vertrek van een collega vanuit team Vergunningen
e) de stop op het inzetten van inhuur in verband met een dreigende overschrijding op de begroting van de personeelskosten.

Zoals bij de behandeling van de productie Drentse Maat verder wordt toegelicht is de productie bij het risicogerichte toezicht (RGT) toch volledig gerealiseerd.

2.1.3 ONZE INZET VAN HET JAARPROGRAMMA OP HOOFDLIJNEN

Figuur 1: De aandelen Drentse Maat en Niet Drentse Maat incl. de bijbehorende administratieve ondersteuning

De uitvoering van onze taken voor onze deelnemers heeft betrekking op de producten behorende bij de Drentse en Niet-Drentse Maat. De uitvoering is in figuur 1 en tabel 1 weergegeven. De inzet van de administratieve ondersteuning maakt onderdeel uit van het primaire proces van zowel Drentse Maat als Niet-Drentse Maat. In 2020 is vanwege de verrekensystematiek de ureninzet voor de administratieve ondersteuning ook toegerekend naar de deelnemers voor het bepalen van de

deelnemersbijdrage (zie voor de werkwijze de voetnoot onder de tabel). Deze toerekening is dus niet terug te vinden in ons Jaarprogramma 2020.

Tabel 1: de ureninzet op hoofdniveau inclusief toedeling van de bijbehorende uren administratieve ondersteuning (AO)

JAARPROGRAMMA 2020	DRENTSE MAAT			NIET DRENTSE MAAT			TOTAAL		
	JP2020	Realisatie (uren)	Realisatie tov JP2020	JP2020	Realisatie (uren)	Realisatie tov JP2020	JP2020 totaal	Realisatie (uren)	Realisatie tov JP2020
excl. admin. ondersteuning	77.712	77.475	100%	50.972	47.032	92%	128.684	124.506	96,75%
admin. ondersteuning	6.039	9.736	161%	3.961	3.882	98%	10.000	13.618	136,18%
TOTAAL	83.751	87.211	104%	54.933	50.914	93%	138.684	138.124	100%

** AO staat voor administratieve ondersteuning. In het jaarprogramma was de raming nog niet gekoppeld aan de Drentse Maat (DM) en Niet-Drentse Maat (NDM). Voor de verrekening is echter wel een raming nodig. De raming is gebaseerd op het aandeel t.o.v. het jaarprogramma (%) DM resp. NDM maal het totaal beschikbaar gestelde uren (10.000). De toedeling van de administratieve uren bij de realisatie is zoals in het jaarprogramma is aangegeven gekoppeld aan het aandeel afgehandelde zaken DM en NDM. Op het niveau van de deelnemer is dit in het deelnemer specifieke jaarverslag weergegeven.*

- *Het jaarprogramma 2020 is wat betreft de productie in uren gerealiseerd*

We hebben dit jaar te maken gehad met sterke belemmeringen voortkomend vanuit de coronacrisis, belemmeringen vanuit een overschrijding van onze personeelskosten en met ziekteverzuim.
De coronacrisis zette de nodige spanning op de continuïteit van onze taakuitvoering van het jaarprogramma. Ondanks de problemen die dit organisatorisch maar ook op persoonlijk vlak bij de medewerkers in thuissituaties heeft gegeven, zijn wij in staat geweest door samen de schouders er onder te zetten onze productie te halen. Parallel hieraan is ook binnen ons Ontwikkelprogramma flink voortgang geboekt. We zijn enorm trots op dit behaalde resultaat!

- *Overschrijding in de bij het primair proces behorende administratieve ondersteuning*

De in het jaarprogramma apart geraamde uren voor de administratieve ondersteuning behorend bij het primaire proces zijn hoger uitgekomen dan geraamd en geprognotiseerd in de najaarsrapportage. Ten opzichte van het totaal aantal uren DM en NDM komt het aandeel nodig voor administratieve verwerking uit op 11% resp. 8%.
Het verwerken van data behorend bij de afhandeling is een belangrijk onderdeel om analyses te kunnen verrichten. Het voorspellend vermogen is hier van afhankelijk. In het verleden zijn al diverse slagen doorgevoerd gericht op het zo minimaal houden van verwerking van data. Echter, om uitvoering te kunnen geven aan een informatie gestuurde programmering geldt een duidelijke ondergrens. We zetten in om de administratieve ondersteuning in de toekomst te koppelen aan de verschillende producten. Op deze wijze zal meer grip ontstaan op de betreffende uren, kan de inzet specifieker aan de deelnemers worden toebedeeld en wordt het werken met kentallen per product sterk verbeterd.

2.1.3.1 Effecten coronacrisis op de productie

De effecten van de coranacrisis hebben wat betreft de Drentse Maat als volgt doorgewerkt :

- lager aantal aanvragen omgevingsvergunning en meldingen Activiteitenbesluit dan geraamd
- tijdens eerste periode van lockdown (13 maart – 1 juni) is het reguliere toezicht en het energietoezicht bij bedrijven fysiek stilgelegd en is het fysieke toezicht zich gericht geweest opt aangewezen prioritaire situaties (klachten, calamiteiten, asbestsaneringen en handhavingstrajecten). Na de eerste lockdown en tijdens de tweede lockdown die inging op 15

december is een ander beleid door ons gevoerd. Het toezicht is in die periode zo veel mogelijk uitgevoerd, waarbij de administratieve toetsing op basis van opgevraagde stukken van het bedrijf vooraf heeft plaatsgevonden, het fysiek ter plaatse gaan zoveel mogelijk is gemeden en beperkt is gebleven tot een bezoek in de buitenlucht

- EMJV's : de verificatie van de ingediende milieujaarverslagen welke plaats moet vinden op het bedrijf heeft een achterstand opgelopen;
- Nauwelijks aanvragen van ontsteken van professioneel vuurwerk;
- Geen trainingen op het gebied van rampenbestrijding;
- Minder toezicht werkt door in het aantal handhavingstrajecten;
- Wat betreft de bodemactiviteiten is geen effect geconstateerd, ook het toezicht kon met in acht neming van de maatregelen in de buitenlucht doorgaan;
- Paraat voor toezicht op coronamaatregelen, afstemming met de VRD.

Bij de Niet-Drentse Maat werkte het in onderstaande zaken door :

- Door het wegvallen van evenementen zijn dit jaar minder geluidmetingen in dat kader nodig geweest;
- De in gezamenlijkheid met onze ketenpartners voorbereide Noordelijke Netwerkdag Bodem is afgelast;
- Er is een opvallend aantal creatieve initiatieven voor een integraal advies voorgelegd, waarin ondernemers in deze coronacrisis maximaal proberen in te spelen op de geldende beperkingen.

2.1.4 DE DRENTSE MAAT

2.1.4.1.1 Wat hebben we gedaan?

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de productie van Drentse Maat producten in 2020, welke wordt gevolgd door een overzicht van onze inzet m.b.t. de Drentse Maat per deelnemer.

Tabel 2: Aantal en ureninzet van de Drentse Maat en percentage van de planbare producten ten opzichte van ons bijgestelde jaarprogramma 2020

DRENTSE MAAT PRODUCTEN	Aantallen			Uren		
	Aantal zaken afgerond	JP2020 Aantallen	Zaken in behandeling	Realisatie UREN	JP2020 (UREN)	% tov JP2020 (UREN)
TOTAAL VERGUNNINGEN EN MELDINGEN	**1.295**	**1.392**	**681**	**29.237**	**31.009**	**94%**
101 Omgevingsvergunning Milieu - Oprichtingsvergunning	12	24	9	2.027	1.635	
102 Omgevingsvergunning Milieu - Revisievergunning	21	24	26	3.201	6.609	
103 Omgevingsvergunning Milieu - Milieuneutrale wijziging	49	61	12	3.457	832	
104 Omgevingsvergunning Milieu - Veranderen	23	50	17	3.448	3.756	
105 Omgevingsvergunning Milieu - OBM	11	32	11	349	454	
106 Omgevingsvergunning Milieu - Actualiseren	195	6	142	3.450	524	
107 Maatwerkvoorschrift Milieu	64	49	26	1.144	2.464	
108 Vooroverleg milieu	132	137	59	3.594	3.074	
109 Besluit Gelijkwaardigheid Activiteitenbesluit	1	1	1	0	4	
110 Intrekken van een vergunning	1	11	81	158	366	
111 Meldingen milieu	412	607	234	6.254	10.486	
112 Melding niet inrichting gebonden	44	40	4	84	47	
113 Ontheffing verboden	19	24	2	55	62	
114 Informatieverstrekking bedrijfsactiviteit en milieu	307	314	56	2.004	654	
115 Advisering Rijksprocedures	4	12	1	13	41	
TOTAAL TOEZICHT EN HANDHAVING	**4.488**	**12**	**287**	**41.503**	**39.670**	**105%**
116 Toezicht (RGT+Extra)	1.234			32.225	32.172	
120 Klachten	596		244	5.312	2.973	
128 Ketentoezicht				299	892	
27 Beoordelen eMVJ's	15	12	23	183	260	
400 Asbest	2.643		20	3.485	3.373	
TOTAAL BODEM	**2.133**	**1.867**	**0**	**6.735**	**7.033**	**96%**
121 Meldingen Besluit bodemkwaliteit	1.202	967	21	2.551	2.058	
122 Melding calamiteit bodem	13	6	7	18	865	
123 Toezicht bodemaspecten Wm-inrichtingen - tanksaneringe	4	152	3	56	144	
124 Toezicht Besluit bodemkwaliteit	597	484	76	2.439	1.245	
125 Toezicht niet ernstige gevallen bodemsanering	1	6	4	70	1.035	
126 Toezicht gebiedsgericht milieu	316	252	25	1.602	1.687	
Administratieve ondersteuning	**nvt**	**nvt**	**nvt**	**9.736**	**6.039**	**161%**
TOTAAL DRENTSE MAAT PRODUCTIE 2020	**7.916**			**87.211**	**83.751**	**104%**

Voor de vraag gestuurde producten is in het jaarprogramma een raming opgenomen op basis van een driejarige gemiddelde van het aantal te verwachten producten. Het aantal dat daadwerkelijk is ingediend in 2020 is echter niet door ons beïnvloedbaar. De raming van de uren is op productniveau niet hierop aangepast, waardoor er geen rekenkundige relatie bestaat tussen geraamd aantal en geraamde uren. Hier is bij de opstelling van het jaarprogramma voor gekozen omdat we nog onvoldoende zicht hadden op kentalniveau om de urenraming ook meer realistisch bij te stellen.

Alle producten binnen de Drentse Maat zijn vraag gestuurd (en zijn hierdoor niet beïnvloedbaar in sturing), behalve:

- Het actualiseren van omgevingsvergunningen milieu
- Het gepande toezicht bij de bedrijven (RGT)
- Het toezicht op het Besluit bodemkwaliteit (bij 50% de ingediende meldingen)

In tabel 3 is de besteding van de uren aan de Drentse Maat producten per deelnemer ten opzichte van de raming van het jaarprogramma weergegeven. Uiteraard zijn er verschillen in realisatie van Drentse Maat uren tussen de deelnemers. Een van de eerste oorzaken ligt gelegen in het feit dat het merendeel van de producten vraag gestuurd zijn. In de deelnemer specifieke rapportages wordt hier meer duiding aan gegeven.

Tabel 3: De besteding uren van het totaal aan Drentse Maat per deelnemer

Drentse Maat (DM)	JP 2020 (uren)	Realisatie (uren)	% t.o.v. JP2020
Aa en Hunze	3.518	3.980	113%
Assen	5.763	5.601	97%
Borger-Odoorn	4.275	4.310	101%
Coevorden	6.593	6.611	100%
De Wolden	6.259	6.105	98%
Emmen	15.444	18.432	119%
Hoogeveen	7.507	6.719	89%
Meppel	6.077	4.447	73%
Midden-Drenthe	8.354	8.679	104%
Noordenveld	3.538	2.911	82%
Provincie Drenthe	8.807	12.760	145%
Tynaarlo	3.423	3.097	90%
Westerveld	4.194	3.559	85%
Totaal	**83.751**	**87.211**	**104%**

2.1.4.2 Wat hebben we bereikt binnen de Drentse Maat?

De uitvoering van onze taken heeft tot doel een bijdrage te leveren aan een schoon en veilig Drenthe. Binnen de Drentse Maat gebeurt dit via het beoordelen van vergunningaanvragen en meldingen, het toezicht op naleving van milieuregelgeving bij bedrijven, bij bodemwetgeving (Besluit bodemkwaliteit) en bij asbestsloopwerkzaamheden

We hebben over het geheel genomen het jaarprogramma voor de Drentse Maat gerealiseerd. Zelfs binnen toezicht is deze productie uiteindelijk gehaald, ondanks de eerder afgegeven bijstelling zoals was weergegeven in onze najaarsrapportage. Door de twee lockdowns is het reguliere toezicht wel belemmerd geweest, maar deze tijd is goed benut zoals hieronder verder zal worden toegelicht.

2.1.4.2.1 Wat is er in hoofdlijnen bereikt binnen de Drentse Maat?

In totaliteit zijn de geraamde uren Drentse Maat daadwerkelijk gerealiseerd. Een overschrijding van 4% wordt veroorzaakt door het meenemen van de toebedeelde uren administratieve ondersteuning.

✓ *Op weg naar informatie gestuurd werken : investeren in registratie van data noodzakelijk*

Om informatie gestuurd te kunnen werken is het gebruik van betrouwbare data onvermijdelijk. Om de zaakbehandelaars zo veel mogelijk te ontzorgen en een eenduidige datakwaliteit te borgen zijn deze werkzaamheden centraal georganiseerd. We zijn kritisch op de informatie die we verwerken en hebben hier in het verleden ook al projectmatig slagen in gemaakt om dit terug te dringen. De praktijk is echter ook dat er veel aspecten moeten worden vastgelegd als vereiste vanuit wetgeving,

om grip te houden op de uitvoering en om onze uitvoering zichtbaar te maken via bijvoorbeeld een jaarverslag. Het gevolg is dat de post administratieve ondersteuning duidelijk is overschreden ten opzichte van de raming van het jaarprogramma.

✓ *Eerste stap koppelen bijbehorende administratieve uren richting productie*

In het jaarprogramma is nog los van de DM en NDM een totaal aantal uren opgenomen dat nodig is voor de administratieve verwerking binnen het primair proces. Bij de verwerking van deze uren hebben wij een eerste stap gezet om deze uren te relateren aan zowel de DM als NDM, via het aantal afgehandelde zaken. Met deze kennis zijn wij in staat geweest om voor het jaarprogramma van 2021 de uren nog meer richting productgroep te relateren. In dit jaar hopen we mede op basis van de resultaten vanuit de evaluatie DM en verdere analyses deze uren verder te integreren bij het betreffende product. Hierdoor verhogen wij de grip op dit onderdeel van het primair proces.

✓ *Ondanks de bijgestelde prognose in de najaarsrapportage is de productie bij het risicogerichte toezicht (RGT) volledig gehaald*

Binnen de uren RGT vallen ook de ondersteunende uren vanuit andere disciplines, zoals de juristen en de specialisten lucht, geluid en externe veiligheid. Dit aandeel was dit jaar relatief hoog, wat heeft bijgedragen aan dit eindresultaat.

✓ *Het eerste jaar risicogericht toezicht geeft zinvolle resultaten*

Het is het jaar geweest dat het reguliere toezicht bij de bedrijven niet meer op basis van de Drentse Maat methodiek, maar op basis van een aan branches gekoppelde risicobenadering is geprogrammeerd. Op dit onderdeel vindt de monitoring plaats op het gebied van de naleving en geeft daardoor inzicht op het resultaat van het toezicht.
Mede door de twee perioden van lockdown is het aantal bezoeken nog te gering om op basis van de bijbehorende data conclusies te trekken. Wat wel opvalt bij de bezochte geprioriteerde branches is het relatief grote aandeel van overtredingen behorend tot de zwaarste risicocategorie, wat aangeeft er nuttig werk verricht is en de prioritering vanuit de risicomatrix zijn waarde heeft.

✓ *Een sterke verbetering van de datakwaliteit bij toezicht*

Om informatie gestuurd te werken is de bruikbaarheid van de data erg belangrijk. Dit bleek in 2019 bij de toezichtregistratie onder de maat. Dit jaar is hier gericht op gestuurd en gemonitord binnen het team. Het resultaat mag er zijn. De bruikbaarheid van de data is gestegen van 37% naar 89%, een prestatie van formaat! Daarnaast heeft dit traject ook een aantal verbeterpunten aan het licht gebracht waar we in 2021 aan gaan werken.

✓ *We hebben 596 klachten afgehandeld*

De geraamde tijdsinzet is overschreden, wat met name komt doordat dit jaar alle inzet behorende bij de afhandeling van een klacht is toebedeeld aan de klacht.

✓ *Het toezicht op vuurwerkbranche ook risicogericht uitgevoerd*

Hoewel de verkoop niet doorging lagen de opslagen vol en is de risicogerichte werkwijze van 2019 verder doorgevoerd, waardoor op een zo effectief mogelijk wijze het toezicht is verricht.

✓ *We hebben het milieu beschermd bij calamiteiten*

We hebben 12 incidenten afgehandeld, die gekoppeld waren aan de piketdienst. Daarnaast kennen we ook specifieke bodemcalamiteiten waarbij we optreden ter bescherming van de bodem. Dit aantal was hoger dan ingeschat.
Wat opvalt is een toenemende noodzakelijke inzet die nodig is in verband met drugscriminaliteit.

✓ *Asbestsaneerders weten ons al beter te vinden, wat preventief doorwerkt in de naleving van de regelgeving*

Asbestsaneerders benaderen ons in een eerder stadium, waardoor beter en sneller afstemming plaatsvindt en het inzetten van handhavingsmiddelen wordt voorkomen.

✓ *Er is sterk ingezet op het actualiseren van de vergunningen*

Er is stevig ingezet op het actualiseren van vergunningen. Deze inzet heeft deels te maken met het voldoen aan wettelijke verplichtingen die gelden voor bepaalde branches (BBT-conclusies en LAP3), deels met prioritering in voorgaande jaren op te pakken, waarbij dit onderdeel onvoldoende kon worden opgepakt Een groot aandeel binnen de BBT-vergunningplichtige locaties in Drenthe betreft de intensieve veehouderijen. Juist voor deze groep zijn nieuwe BBT conclusies gaan gelden, wat zorgt voor deze extra hoge werklast. In 2021 zijn de vergunningen binnen deze branche volledig geactualiseerd. Door het relatief lagere aantal aanvragen en meldingen ontstond tevens de mogelijkheid om een achterstand op dit onderdeel in te lopen. Deze inzet is ook goed terug te zien in de cijfers (aantallen en ureninzet).

✓ *Bodemactiviteiten bleken hoger dan geraamd en vroegen daardoor meer inzet*

Dat de coronacrisis geen vat heeft op de bodemactiviteiten blijkt ook uit het aantal ingediende meldingen Besluit bodemkwaliteit. Het aantal meldingen kwam zelfs hoger uit dan geraamd. Dit heeft vervolgens ook zijn weerslag op de bijbehorende gepleegde inzet vanuit bodemtoezicht.

✓ *De knelpunten in capaciteit bij onze BOA-taakuitvoering en luchtadvisering zijn opgelost*

In onze najaarsrapportage hebben wij het signaal afgegeven dat er een tekort aan capaciteit is voor de uitvoering van onze BOA-taken en luchtadvisering. Er is fors minder BOA-inzet gepleegd dan we vanuit onze professie en de toepassing van de Landelijke handhavingsstrategie (LHS) hadden moeten plegen.
Luchtadvisering vindt deels plaats binnen de Drentse Maat producten (vergunningen, meldingen, toezicht en klachten) en deels als losstaand advies binnen de NDM.
Inmiddels zijn er afspraken gemaakt waarmee de taakuitvoering voor zowel de BOA-taak als de luchtadvisering voor 2021 is geborgd. Hierdoor zullen ook de nog niet opgepakte strafzaken alsnog worden afgehandeld.

De uitvoering van de verschillende producten binnen de Drentse Maat wordt in de komende paragrafen op concernniveau meer in detail toegelicht.

2.1.4.3 Bijzonderheden Vergunningverlening en meldingen

In aansluiting op het algemene beeld bij vergunningen uit de najaarsrapportage is over het hele programmajaar het beeld dat de binnen gekomen vergunningaanvragen, meldingen, adviesverzoeken en dergelijke zijn opgepakt en afgehandeld.

Er zijn geen structurele achterstanden bij het behandelen van ingediende aanvragen en meldingen. Er zijn vergunningprocedures die langer hebben geduurd en duren dan wettelijk zou moeten. Dit heeft vaakals oorzaak dat aanvullende gegevens lastig te verkrijgen zijn of het afgeven van een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) in het kader van de Wet natuurbescherming (stikstofproblematiek) de vertraging veroorzaakt. Daarnaast vergt het verkrijgen van intern advies soms ook meer tijd dan gewenst. Doorgaans wordt aan de wettelijke termijnen voldaan.

- *Minder aanvragen voor een vergunning*

Vergelijkbaar met voorgaande jaren komen minder vergunningaanvragen en meldingen binnen dan op basis van de Drentse maat is geraamd. Voor een deel zijn de Covid-19 crisis en de stikstofproblematiek hier debet aan. Bij de oprichtingsvergunningen zien wij terugkijkend wel een dalende tendens in aantal. Enerzijds is dat door de onzekerheid of een bedrijf nu wel moet investeren voor nieuwvestiging of toch een uitbreiding en anderzijds is ook de onzekerheid met betrekking tot de stikstofproblematiek. Lang was niet zeker of intern salderen was toegestaan en of voor bepaalde situaties wel of niet een vergunning noodzakelijk was in het kader van de Wet natuurbescherming. Daardoor zag je wel het aantal informatieverzoeken toenemen. Met name de agrarische bedrijven wilden weten wat hun ammoniakrechten precies waren.

- *Het aantal meldingen in 2020 ligt gelijk aan 2019*

Het aantal afgehandelde meldingen Activiteitenbesluit is vergelijkbaar met dat van de voorgaande jaren, waarin ook minder meldingen zijn afgehandeld dan in het jaarprogramma waren opgenomen.

- *Herijking kentallen bij vergunningen en meldingen wenselijk*

Los van de raming van de aantallen valt op dat de kentallen van de Drentse Maat niet goed matchen bij de verschillende producten van vergunningen en de meldingen. Voor oprichtingsvergunningen ontstaat het beeld dat de al kleiner worden groep vergunningplichtige bedrijven ook de meest complexe groep betreft, waardoor het kental aan de lage kant lijkt. Bij de revisievergunningen lijkt deze aan de hoge kant. Wat betreft de meldingen is de tendens dat dit kental te laag is ingeschat. Dat laatste heeft als oorzaak dat al meer (juist complexere bedrijven) onder de meldingsplicht zijn komen te vallen. Onze ambitie is om mede op basis van de resultaten vanuit de evaluatie van de Drentse Maat en onze eigen verdere analyses een herijking plaatsvindt binnen het jaarprogramma 2022.

- *Stikstof-problematiek zorgt voor aanhouden en stilvallen van vergunningverleningsproces*

De stikstofproblematiek heeft ook in 2020 gezorgd voor oplopende vertragingen in de vergunningverlening. Ondanks dat eind 2019 provinciale beleidsregels zijn vastgesteld, blijkt dat daar waar er sprake is van een onlosmakelijke samenhang met de Wet natuurbescherming, het afgeven van milieutoestemmingen flinke vertragingen heeft opgelopen. Onder andere door de juridische complexiteit van de stikstofproblematiek is de provincie er niet in geslaagd om achterstanden in het verstrekken van verklaringen van geen bedenkingen (vvgb's) weg te werken. Slechts enkele vvgb's zijn uiteindelijk in de tweede helft van 2020 afgegeven. Veel zaken wachten nog op een vvgb. Daar zijn zaken bij die al zijn gestart in 2018 en 2019. Vertraging betekent een langere doorlooptijd van de procedures en een hogere tijdsinzet per product. Dat laatste ook omdat soms door bijvoorbeeld wijzigingen in het toetsingskader, na de afgifte van de vvgb, een herbeoordeling van de milieuaspecten moet plaats vinden. Onlangs heeft de Raad van State weer twee uitspraken gedaan die vergaande gevolgen hebben voor de behandeling van de natuurtoestemmingen. Naar verwachting zal de vertraging in de eerste helft van 2021 daardoor verder oplopen.

- *Bouwaanvragen inrichtingen bevoegd gezag provincie*

Binnen het product milieuneutrale wijziging worden ook Wabo-besluiten bouw geregistreerd, die behoren bij de provinciale inrichtingen. In totaal zijn er 10 Wabo-besluiten bouw verleend.

- *Grote inzet op de actualisatie van vergunningen*

De hogere inzet op de actualisaties was nodig om te voldoen aan de geldende wettelijke verplichtingen, zoals bij de kaders van LAP3, BBT-conclusies en de Stoppersregeling (hieronder nader toegelicht). De ruimte die vrijkomt door de daling van vergunningaanvragen is zo weer benut. Deze inzet is achteraf gezien hoger gebleken dan we vooraf hadden meegenomen bij het opstellen van het

jaarprogramma. Dit is in de voorjaars- en najaarsrapportage al wel meegenomen. De actualisaties op basis van toekomstige wettelijke wijzigingen zullen meer projectmatig opgepakt worden.
Als een actualisatie van een vergunning nodig is, dan wordt deze vaak geboekt onder het product dat van toepassing is, bijvoorbeeld maatwerkprocedure, veranderingsvergunning of een melding Activiteitenbesluit. Daardoor is het exacte aantal actualisaties niet goed uit onze registraties te herleiden.

a. Actualisatie BBT-conclusies bij IPPC-installaties

Op grond van het Besluit omgevingsrecht moet het bevoegd gezag uitvoering geven aan de verplichting om binnen een termijn van vier jaar na publicatie van BBT-conclusies (Best Beschikbare Technieken) voor de hoofdactiviteit van een IPPC-installatie (installatie voor industriële activiteiten als bedoeld in bijlage 1 van richtlijn nr. 2010/75/EU van het Europees parlement) te toetsen en zo nodig te actualiseren. Na actualisatie van de vergunningvoorschriften controleert het bevoegd gezag of de installatie hieraan voldoet.
De grootste categorie IPPC-bedrijven in Drenthe betreft de intensieve veehouderijen. In februari 2017 zijn hier de nieuwe BBT conclusies van gepubliceerd. In 2020 is hier verdere invulling aan gegeven . Van al deze intensieve veehouderijen is de vergunning getoetst en waar nodig is/wordt deze geactualiseerd. Dat geeft een piekbelasting in actualisatie. Er is gewerkt aan een meer projectmatige aanpak van deze taak. In gevallen dat de vigerende vergunning ook op andere onderdelen dan de IPPC-installatie duidelijk verouderd is, wordt de vergunning ook op die onderdelen geactualiseerd. Het project heeft zijn doorloop naar 2021.

b. Actualisatie LAP3 (Landelijk AfvalbeheerPlan)

In 2019 waren 22 van de 55 bedrijven waarop het LAP3 van toepassing is, getoetst aan de actualisatieplicht. In 2020 zijn de overige bedrijven hierop getoetst. Opvallend hierbij is dat ten behoeve van het toetsen meestal niet alle benodigde documenten aanwezig/aangeleverd zijn.
Uit de toetsen is naar voren gekomen dat van een aantal bedrijven de vergunning geactualiseerd moet worden, sommige bedrijven een revisievergunning moeten aanvragen en zelfs dat enkele bedrijven onder het Activiteitenbesluit zijn komen te vallen. Bijna alle te actualiseren vergunningen zijn in 2020 voor ontwerp ter inzage gelegd. Verwacht wordt dat alle procedures in de eerste helft van 2021 afgehandeld zullen zijn.

c. Actualisatie Stoppersregeling voor varkens- en pluimveebedrijven

In totaal hebben 85 pluimvee- en/of varkenshouderijen deelgenomen aan het Actieplan Ammoniak en de landelijke Stoppersregeling. De Stoppersregeling is per 1 januari 2020 beëindigd.
Bedrijven zijn verdeeld in 3 categorieën:
a. Bedrijven die uiterlijk 1 januari 2020 gestopt zijn met het houden van varkens of pluimvee. Dit betekent dat de Stoppersregeling hiermee voor deze bedrijven formeel is afgehandeld;
b. Bedrijven die gestopt zijn met het houden van varkens of pluimvee maar nog andere diersoorten hebben en/of andere bedrijfsactiviteiten. Sommige bedrijven breiden een andere diersoort uit (intern salderen). Het gaat om 23 bedrijven die door de vergunningverlener worden bezocht om tot een adequate vergunning/meldingssituatie te komen. Deze bedrijven hebben inmiddels een vergunde situatie die voldoet aan het Besluit emissiearme huisvesting of de betreffende vergunning is in procedure.
c. Bedrijven die hebben aangegeven een erkende emissiearme techniek toe te passen die aan de Regeling ammoniak en Veehouderij en aan het Besluit emissiearme huisvesting voldoet (de zogenoemde doorstarters). Deze bedrijven zijn grotendeels door de vergunningverleners bezocht voor een vooroverleg om de gewenste situatie te regelen. De bezoeken waren uitgesteld in verband

met de Corona-maatregelen, maar rekening houdend met de RIVM-richtlijnen konden deze bedrijven in de tweede helft van 2020 alsnog worden bezocht.

- *Vuurwerk*

Door corona was dit een bijzonder jaar. Er zijn ca 20 vergunningaanvragen en meldingen behandeld, maar door Corona zijn maar 2 evenementen doorgegaan.

- *Informatieverstrekkingen bedrijfsactiviteit en milieu*

Het aantal informatieverstrekkingen in 2020 heeft conform het jaarprogramma plaatsgevonden. De ureninzet in 2020 ligt hoger dan was geraamd. Vooral in de agrarische gemeenten zijn veel informatieverzoeken binnengekomen, waarbij gevraagd is naar de ammoniakrechten van bedrijven op een bepaalde datum. Dit heeft veel uitzoektijd gevergd.. Ook de creatieve verzoeken van initiatiefnemers als gevolg van de Coronacrisis zorgde ervoor dat er meer uitgezocht moest worden dan normaal.

2.1.4.4 Bijzonderheden bij het verrichten van toezicht

2.1.4.4.1 Paraat voor toezicht op de coronamaatregelen

Tijdens de eerste lockdown ten behoeve van het voorkomen van het verspreiden van het coronavirus is voor de hele provincie Drenthe een GRIP 4 situatie ontstaan. Deze situatie heeft de rest van het jaar voortgeduurd. Deze situatie zorgde ervoor dat het toezicht en handhaving van de coronamaatregelen vanuit de VRD werden gecoördineerd. Gelet op de druk die deze werkzaamheden op de toezichthouders en Boa's in dienst van de Drentse gemeenten gaf heeft de VRD ons verzocht daar waar nodig extra toezichtcapaciteit te leveren. Hieraan hebben we gehoor gegeven. Van het daadwerkelijk inzetten van onze toezichthouders is in 2020 geen sprake geweest. Wel waren we wekelijks vertegenwoordigd tijdens het Covid-19 Handhavingsoverleg Drenthe.

2.1.4.4.2 Ondanks de bijgestelde prognose is de productie van het jaarprogramma gehaald

Zoals eerder is vermeld werken de coronamaatregelen met name door op het team Toezicht & Handhaving. Daarnaast kampt dit team met een hoog ziekteverzuim (onverminderd hoog en langdurig). Bovendien zijn er collega's vertrokken. Het team Toezicht &Handhaving heeft bovenstaande situatie bij de start van het programmajaar 2020 op risico in geschat. Deze inschatting heeft ertoe geleidt dat er bij de start van 2020 extra toezichthouders zijn ingehuurd. Tijdens de uitvoering gedurende het jaar deden zich de volgende ontwikkelingen nog voor :
- een verhoogde inzet op (illegale) asbestsaneringen,
- een verhoogde inzet voor klachten en calamiteiten
- een extra opdracht voor een specifiek toezicht probleem van een deelnemer.
- er is hard gewerkt aan kwaliteitsverbetering wat effect heeft op relatief veel indirect productieve uren. De inzet op het gebied van kwaliteitsverbetering, zoals de hieronder toegelichte 4-ogen- check, drukt (nu nog) op de productiviteit in de zin van aantallen, maar zal zich duurzaam terugverdienen. Deze investering leidt tot een goed op elkaar afgestemde interne toezicht- en handhavingsketen wat bijvoorbeeld weer terug te zien is in een sterke verbetering van de datakwaliteit.

Het effect van bovenstaande is dat we in onze najaarsrapportage 2020 de maatregelen door hebben berekend voor de rest van het programmajaar. Dreigende overschrijding van onze personeelskosten

heeft een rem gezet om de noodzakelijke inhuur. Zoals is aangegeven in onze najaarsrapportage heeft dit geleid tot een bijstelling van de jaarproductie, naar 80-85% van het totaal van de toezichturen van het Jaarprogramma 2020. Hierbij werd gestreefd naar een zo gelijkwaardige mogelijke inzet per deelnemer.. Voor het prioriteren van de beperkte beschikbare uren is de systematiek gehanteerd zoals die vorig jaar is vastgesteld.

Een voorbeeld van de kwaliteitsverbetering uitgelicht: de 4-ogen-check:

Binnen team Toezicht & Handhaving was het de gewoonte om uitgaande brieven te beoordelen, de "4-ogen check". Deze beoordeling richtte zich met name op de schrijfwijze en grammaticale fouten. De lage percentage data-bruikbaarheid over de periode 1 januari 2018 t/m 30 juni 2019 is aanleiding geweest om het blikveld van de "4-ogen check" te verruimen. De verruiming richt zich nu niet alleen de kwaliteit van de uitgaande brieven en data-bruikbaarheid. Het gaat veel verder. Ook de wijze van het omschrijven van wat tijdens een inspectie is beoordeeld op naleving, de omschrijving van een geconstateerde overtreding en het juist toepassen van de Landelijke Handhavingsstrategie worden in onze toezicht rapportages door de "4-ogen check" beoordeeld. Dit alles om de leesbaarheid van de rapportages te verhogen. Voor onzes opdrachtgevers, voor de burgers van Drenthe en andere betrokkenen. Met als hoger doel te voldoen aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het motiveringsbeginsel, het zorgvuldigheidsbeginsel, het verbod van willekeur en het verbod van misbruik van bevoegdheid.
Deze noodzakelijke wijze van "4-ogen check" geeft onder de toezichthouders ook spanning. Er rijzen vragen over "heb ik het in het verleden nooit goed gedaan", "waarom moet dit, ik snap toch wat er staat", "wat is de noodzaak dat ik het gedrag van de overtreder goed omschrijf" etc. Een moeilijk en taai proces, waarbij soms het voorzetten van een spiegel als intimiderend wordt ervaren. We hebben deze spanningen erkend. Om deze spanningen weg te nemen heeft in 2020 Het Zuiderlicht de toezichthouders begeleid. Het proces om te komen tot kwaliteitsverbetering, uniform en transparant werken vergt tijd, tijd die nu ten koste gaat van de productie in aantallen. Maar als dit proces doorlopen is zijn zaken duurzaam makkelijker overdraagbaar, gaan juridische trajecten meer adequaat, kunnen Boa's sneller overgaan tot het inzetten van strafrecht en werken we transparanter en beoordelen we meer uniform. De positieve doorwerking begint voorzichtig aan in beeld te komen. Zo zijn onze toezichtrapportages dusdanig verbeterd dat onze handhavingsjuristen effectiever een vooraankondiging last onder dwangsom op kunnen stellen. Bovendien kregen wij recent van een opdrachtgever de opmerking dat de leesbaarheid van een toezichtrapport een stuk beter is dan voorheen.
Daar doen we het voor, een goede transparante toezichtrapportage om te laten zien dat we doen wat nodig is voor een schoon en veilig Drenthe!

Prioritering in volgorde en per bevoegd gezag:

1. Calamiteiten/Rampen/Piket; Onvoorzien Toezicht: Bedrijven die onvoorzien extra toezicht behoeven o.a. ongewone voorvallen, handhaving;
2. Klachten;
3. Projecten van BG waarvoor opdrachten zijn verstrekt in JP2020;
4. Energietoezicht;
5. Regulier toezicht en extra.

De planning is aangepast volgens bovenstaande keuzes. Resultaatgerichte teams/brancheteams hebben een andere samenstelling gekregen. Voor het toezicht op de Provinciale bedrijven hebben we de medewerkers samengevoegd in een speciaal team en zijn zij vrijgesteld van alle andere taken.

Ondanks de afschaling zoals aangegeven in de najaarsrapportage zijn toch alle geraamde uren van het jaarprogramma voor RGT benut. Dit komt door het relatief grote aandeel dat van uit de andere disciplines (zoals juridisch medewerkers en specialisten lucht en geluid) ondersteunend is geleverd binnen het toezicht.

Tabel 4: De realisatie van het toezicht per deelnemer ten opzichte van het jaarprogramma 2020

Toezichtrealisatie t.o.v. het Jaarprogramma 2020	Totaal
Aa en Hunze	115%
Assen	99%
Borger Odoorn	95%
Coevorden	109%
De Wolden	90%
Emmen	109%
Hoogeveen	95%
Meppel	79%
Midden Drenthe	113%
Noordenveld	108%
Tynaarlo	118%
Westerveld	90%
provincie Drenthe	95%

In tabel 4 is de realisering per deelnemer inzichtelijk gemaakt. De spreiding tussen de deelnemers is relatief groot. Dit wordt in hoofdzaak veroorzaakt door het verschil in het aantal lopende handhavingstrajecten. Van handhavingstrajecten is bekend dat deze tijdrovend zijn, niet alleen voor een toezichthouder, maar ook zeker voor een jurist, adviseur of vergunningverlener.

2.1.4.4.3 Ruim 2.000 toezicht zaken afgerond

In dit programmajaar hebben wij 2.077 toezichtzaken afgerond. Deze zaken hebben een verschillende grondslag. In de onderstaande tabel wordt het totaaloverzicht gegeven.

Tabel 5: Overzicht van alle afgeronde toezichtzaken in 2020 per producttype

Producttype	tijdvak afronding	aantal per tijdvak	totaal
Gepland toezicht	afgeronde zaken van voor 2020	221	640
	RGT 80%	357	
	RGT Steekproef 20%	62	
Ongepland toezicht	afgeronde zaken van voor 2020	153	224
	afgeronde zaken 2020	71	
Opleveringscontrole	afgeronde zaken van voor 2020	5	11
	afgeronde zaken 2020	6	
Administratief toezicht	afgeronde zaken van voor 2020	52	141
	afgeronde zaken 2020	89	
Hercontrole	afgeronde zaken van voor 2020	140	217
	afgeronde zaken 2020	77	
Klachten	afgeronde zaken 2020		540
Melding ongewoon voorval	afgeronde zaken 2020		56
Toezicht inrichtingen tanksaneringen	afgeronde zaken van voor 2020	20	81
	afgeronde zaken 2020	61	
Projecten	Stoppersregeling	63	167
	Energie	75	
	ZZS	14	
	e-MJV	15	
TOTAAL			2077

In de volgende paragrafen wordt verder ingegaan op deze tabel.

- *Het regulier toezicht in relatie tot de 2 perioden van lockdown*

Vanaf 13 maart zijn de reguliere controles met onmiddellijke ingang gestaakt. Alleen voor zaken die niet uitgesteld konden worden werden bedrijfsbezoeken uitgevoerd, o.a. bij klachten, calamiteiten, asbestsaneringen en handhavingstrajecten. in deze periode vooral gericht op het afwikkelen van

lopende zaken van 2019 en het eerste gedeelte van 2020, de administratieve controles, projecten uit het ontwikkelprogramma (o.a. locatiebestand op orde), het optimaliseren van onze registraties t.b.v. RGT, het versneld uitvoeren van energietoezicht (informatieplicht) en het voorbereiden van bedrijfsbezoeken. Daarnaast is er gestart met het invoeren van een nieuwe manier van administratief controleren van bedrijven, waarbij de bedrijven ons informatie toesturen en er op basis van steekproeven een fysieke controle plaats gaat vinden. Vanaf 1 juni ontstond weer ruimte om ons toezicht daar waar mogelijk weer op te pakken.
Tijdens de tweede lockdown die inging op 15 december is een ander beleid, gelijk aan de periode tussen beide lockdowns, door ons gevoerd. Het toezicht is in die periode zo veel mogelijk uitgevoerd, waarbij de administratieve toetsing op basis van opgevraagde stukken van het bedrijf vooraf heeft plaatsgevonden, het fysiek ter plaatse gaan zoveel mogelijk is gemeden en beperkt is gebleven tot een bezoek in de buitenlucht.

2.1.4.4.4 De uitvoering van het RGT

Om inzicht te krijgen in de resultaten van het RGT is het nodig om in onze rapportages nieuwe indicatoren op te nemen. Evalueren en rapporteren van het RGT op basis van uren en aantallen toezichtbezoeken is zinloos. Daarom is er aangesloten bij de methodiek van de risicomatrix. Belangrijk onderdeel binnen de risicomatrix is de naleving. Dit aspect wordt evenals in onze vorige rapportages nu per branche via twee verschillende invalshoeken gemonitord en in deze rapportage in beeld gebracht:

- Aantal overtredingen per branche gerelateerd aan het mogelijke milieueffect
- Top 3 van de veel voorkomende overtredingen

Het RGT kent nog een onderscheid tussen RGT-controles en steekproefcontroles. Gelet op de relatief nog geringe aantallen controles op brancheniveau heeft dit onderscheid nog geen meerwaarde. In onderstaande tabel is weergegeven hoeveel controles we, per branche, hebben uitgevoerd.

Tabel 6 : De aantallen overtredingen uitvoering RGT per risicoklasse en per branche

	Aantal overtredingen per branche			
Risico inschatting overtreding	Agrarisch	Afval en sloop	Gebouwen en MKB	Industrie, Metaal en Mobiliteit
Lage milieuschade	25	13	21	27
Geringe milieuschade	33	10	15	10
Matige milieuschade	63	13	13	17
Dreigende en/of onomkeerbare milieuschade	47	17	36	22

Tabel 7 : De meest voorkomende overtredingen RGT per branche

Top 3 veel voorkomende overtredingen Branche Agrarisch	Aantal overtredingen	Gemiddelde prioriteit
Strijdig in werking met omgevingsvergunning cq. melding	49	1,8
Onderhoud / keuren van stookinstallaties	38	3,4
Bodembescherming	29	3,2

Top 3 veel voorkomende overtredingen Branche Afval en sloop	Aantal overtredingen	Gemiddelde prioriteit
Handelingen met afval	10	3,4
Bodembescherming	10	3,1
Strijdig in werken met omgevingsvergunning cq. melding	8	1,6

Top 3 veel voorkomende overtredingen Branche Gebouwen en MKB	Aantal overtredingen	Gemiddelde prioriteit
Niet (juist) nemen van energiebesparende maatregelen	19	1,3
Onderhoud / keuren van stookinstallaties	19	3,6
Bereiden van voedingsmiddelen (afvalwater en luchtemissie)	14	3,4

Top 3 veel voorkomende overtredingen Branche Industrie, Metaal en Mobiliteit	Aantal overtredingen	Gemiddelde prioriteit
Niet (juist) nemen van energiebesparende maatregelen	19	1,3
Onderhoud / keuren van stookinstallaties	19	3,6
Bereiden van voedingsmiddelen (afvalwater en luchtemissie)	14	3,4

Gemiddelde prioriteit:
De voorschriften die via digitale checklisten worden gecontroleerd zijn per voorschrift gekoppeld aan een prioriteitsklasse 1 tm 4. Deze classificatie komt sterk overeen met de risicoklassen die de landelijke handhavingsstrategie hanteert. Het geeft aan wat de mate van mogelijke milieuschade is bij een overtreding. Een cijfer achter de komma ontstaat doordat meerdere voorschriften aan een thema zijn gekoppeld. Daarvan is het gemiddelde bepaald bij het thema dat is aangegeven in de tabel.

2.1.4.4.5 Op weg naar informatiesturing: sterke verbetering van onze databruikbaarheid

Onze bevindingen leggen we o.a. vast ten behoeve van de Landelijke Handhavingsstrategie, Inspectieview (voor de samenwerking met de ketenpartners) en het Risicogerichte Toezicht. Op basis van de groei in data zullen wij in staat zijn om via risicoanalyses te bepalen welke (sub)branches onze aandacht behoeven en te doen wat nodig is. Bij analyses is de bruikbaarheid van de data essentieel. Ten behoeve van het project RGT 1.0 is er, over de periode 01 januari 2018 t/m 30 juni 2019 een data-analyse uitgevoerd. Hierbij is onder andere gebleken dat de data-bruikbaarheid slechts 37% was. Om dit te verhogen is in januari 2020 de wijze van kwaliteitsborging van de registratie geïntensiveerd. Uit de laatste data-analyse, 01 juli 2019 t/m 30 juni 2020 is gebleken dat de bruikbare data inmiddels is gestegen naar 89%! Een prestatie waar het team Toezicht & Handhaving trots op is.

2.1.4.4.6 Verdere groei van data is een vereiste voor het trekken van conclusies

Kanttekening is dat het aantal toezichtbezoeken in 2020 gering is, waardoor er nog geen conclusies kunnen worden verbonden aan deze informatie. Wat wel opvalt is dat het relatief grote aandeel van het aantal overtredingen dat valt binnen de zwaarste risicoklasse. Hieruit blijkt in ieder geval het nut van het toezicht binnen de via de risicomatrix geprioriteerde branches. De in dit jaar aangebrachte verbeteringen aan de risicomatrix die als basis dient voor het jaarprogramma van 2021 zullen naar verwachting leiden tot een nog gerichtere inzet op basis van de risico-inschatting
Via de benoemde doorontwikkeling van het RGT is het mogelijk dat er nog wijzigingen worden aangebracht in de gebruikte indicatoren behorend bij het RGT, de wijze van meten en de wijze van het presenteren van de gegevens in onze rapportages.

2.1.4.4.7 Toezicht op energiebesparende maatregelen

Het houden van toezicht op energiebesparende maatregelen is één van de instrumenten die landelijk ingezet wordt om de Nederlandse klimaatdoelstellingen en daarmee het voldoen aan het Akkoord van Parijs te bewerkstellingen. Een belangrijke klimaatdoelstellingen is het met 49% verminderen van de CO2-uitstoot in 2030 t.o.v. 1990. Deze vermindering kan onder andere bewerkstelligd worden door het doorvoeren van energiebesparende maatregelen door burgers en ook zeker door bedrijven. Om laatste ook daadwerkelijk af te kunnen dwingen zijn er, onder andere in het Activiteitenbesluit milieubeheer en in omgevingsvergunningen, verplichtingen op genomen zodat energiebesparende maatregelen worden doorgevoerd.

In 2020 hebben we op diverse wijze toezicht gehouden op het doorvoeren van energiebesparende maatregelen. Dit zijn:

1) Versterkte Uitvoering Energietoezicht (verder VUE 2020):
VUE 2020 is een landelijk project en volledig gesubsidieerd door het Ministerie van Economische zaken en Klimaat (verder ministerie van EZK). Het project is opgestart om de milieu toezichthouders handvatten te geven om energietoezicht uit te voeren. Om deze handvatten te kunnen geven hebben wij een ervaren energietoezichthouder, bekostigd vanuit de eerdergenoemde subsidie, in gehuurd. Deze energietoezichthouder voert in gezamenlijkheid met een eigen toezichthouder een energiecontrole uit, om ervaring en kennisoverdracht te bewerkstellingen, Het project is gestart in maart 2020 en had tot doel om bij 88 bedrijven een energiecontrole uit te voeren. Door de corona maatregelen zijn er echter 60 energiecontroles uitgevoerd. Het ministerie van EZK heeft richting ons aangegeven dat dit een landelijk beeld is en het project is om die reden verlengd tot 1 april 2021. De top 3 van meest voorkomende overtredingen is hieronder weergegeven. Deze maatregelen zijn relatief makkelijk te realiseren, kosten weinig en hebben een snelle terugverdientijd.

Tabel 8: De meest voorkomende overtredingen bij het energietoezicht

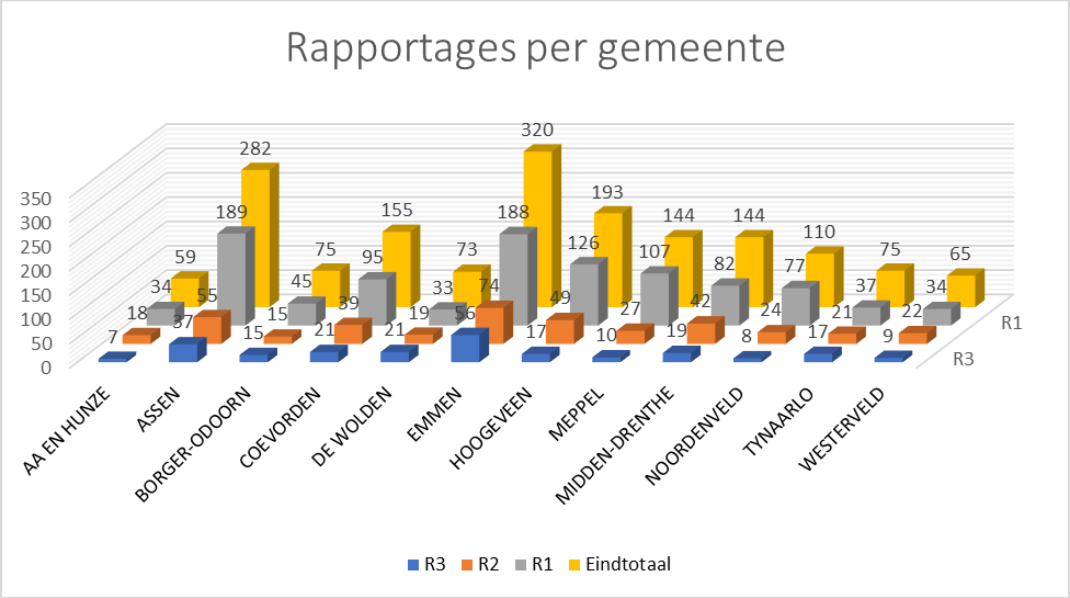
Top 3 veel voorkomende overtredingen Project versterkte uitvoering energietoezicht
Het niet borgen van optimale afstelling klimaatinstallaties
Het niet juist inregelen van de opstarttijd CV-installatie op basis van de buitentemperatuur
Het niet beperken van het binnentreden van warme en/of vochtige lucht in een koelcel

2) Informatieplicht Activiteitenbesluit
Op 1 juli 2019 is de informatieplicht energiebesparing opgenomen in het Activiteitenbesluit. Dit betekent dat bedrijven die niet vallen onder de verplichting om onder een omgevingsvergunning inwerking te kunnen zijn, boven bepaalde energieverbruiken aan het bevoegd gezag moeten laten zien welke energiebesparende maatregelen er zijn genomen en welke in de nabije toekomst nog worden doorgevoerd. Bij de start van de informatieplicht energiebesparing was landelijk, en zeker ook in Drenthe, een forse stijging van het aantal rapportages waar te nemen. Echter in het begin van 2020 daalde het aantal ingediende rapportages sterk, terwijl er nog een groot aantal bedrijven niet had voldaan aan de informatieplicht. Ook dit was overigens een landelijk beeld. Reden van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (verder RVO) om per provincie een overzicht te maken van bedrijven die volgens de RVO moeten voldoen aan de informatieplicht energiebesparing. Het verzoek van het RVO aan de RUD Drenthe was om de vermelde bedrijven aan te schrijven om te voldoen aan de genoemde verplichten. Aan het verzoek hebben we voldaan door in april 4.653 bedrijven aan te schrijven om te voldoen aan de informatieplicht energiebesparing. Nadat we dit gedaan hadden is echter gebleken dat er landelijke een foutmarge van 50% in het bestand van RVO zit. Landelijk heeft dit bij de aangeschreven bedrijven geen goed gedaan. Maar aan de andere zijde heeft het

aanschrijven van de bedrijven in Drenthe wel een stijging van het aantal ingediende rapportages laten zien van 20%.

.. De rapportages worden door de RVO ontvangen, beoordeeld en ingeschaald in risicogroepen. Hierbij heeft de groep R1 de hoogste risico en R3 de laagste risico. In onderstaande grafiek is weergegeven hoeveel rapportages de RVO per gemeente heeft ontvangen en in welke risicogroepen de bedrijven vallen.

Figuur 2: De ingediende rapportages energie per risicogroep per gemeente

3) Energieproject provincie Drenthe

Dit project is gestart in 2019 en is in 2020 afgerond. In deze periode zijn alle bedrijven die onder het bevoegd gezag vallen van de provincie Drenthe bezocht voor een energiecontrole. De resultaten van dit project worden separaat van dit jaarverslag met de provincie Drenthe gedeeld.

4) Energieproject gemeente Emmen

Binnen dit project zijn 15 complexe type B bedrijven bezocht voor een energiecontrole. De diepgang van deze controles is gelijk aan de controles die uitgevoerd zijn onder het project VUE 2020. De resultaten van dit project worden separaat van dit jaarverslag met de gemeente Emmen gedeeld.

2.1.4.4.8 Toezicht op de stoppersregeling

Zoals in de paragraaf “Bijzonderheden Vergunningverlening en meldingen” is vermeld hebben er in Drenthe 85 pluimvee- of varkenshouders deelgenomen aan het Actieplan Ammoniak en de landelijke Stoppersregeling. In deze zelfde paragraaf is te lezen dat de bedrijven onder te verdelen zijn in drie categorieën. Het team Toezicht & Handhaving is betrokken geweest bij twee van deze categorieën, namelijk:

1) De bedrijven die hebben aangegeven vanaf 1 januari 2020 te stoppen met het houden van kippen of varkens, de stoppers;

2) De bedrijven die hebben aangegeven door te gaan met het houden van kippen of varkens maar waarvan de stalsystemen, per 1 januari 2020, moeten voldoen aan de Regeling ammoniak en Veehouderij en het Besluit emissiearme huisvesting, de doorstarters.

De groep stoppers bestaat uit 48 bedrijven. Deze bedrijven zijn in 2020 allemaal bezocht en er is door een toezichthouder beoordeeld of het houden van kippen of varkens daadwerkelijk gestaakt is. Ook alle doorstarters, totaal 14 bedrijven, zijn bezocht door een toezichthouder. Tijdens deze bezoeken is beoordeeld of de stalsystemen voldoen aan de gestelde eisen, zoals onder 2 genoemd.
Tijdens de controles is gebleken dat niet alle bedrijven voldeden. Dit heeft ertoe geleidt dat in zes gevallen een handhavingstraject is opgestart. In middels zijn vier van deze trajecten met een positief resultaat afgerond.
Omdat dit toezicht ondersteunend was aan het bijbehorende vergunningentraject zijn de toezichturen geboekt op vergunningen.

2.1.4.4.9 Toezicht verkoop consumentenvuurwerk

In oktober 2020 hebben alle bekende vuurwerkverkooppunten in Drenthe (74) van ons een brief gekregen. In de brief stond informatie over de gevolgen van COVID-19, het verkoopverbod van knalvuurwerk en vuurpijlen, de subsidieregeling voor het opkopen van vuurwerkvoorraden en de verkoopdagen. Ook is uitleg gegeven over onze nieuwe toezichtstrategie voor vuurwerkverkooppunten Deze nieuwe werkwijze houdt in dat goede naleving beloond wordt, met minder toezicht en we ons met name gaan richten op de locaties met een slechte naleving.
Daarnaast is in de brief aangekondigd dat wij bij overtredingen een lik op stuk beleid voeren. Bij de brief is door ons een flyer gevoegd. In deze flyer zijn de meest voorkomende overtredingen benoemd en is aangegeven hoe deze te voorkomen.
Volgend op bovengenoemde brief hebben wij administratieve controles uitgevoerd. Hierbij is telefonisch contact geweest met de verkooppunten en wanneer nodig verzocht stukken naar ons te mailen. Onder deze stukken vallen onder andere geldige keuringsbewijzen van de sprinklerinstallaties.
De verkooppunten waarbij de afgelopen drie jaar geen overtredingen zijn geconstateerd zijn alleen bezocht in het kader van de administratieve controles. Alle andere verkooppunten zijn in de periode van 28 t/m 31 december 2020 bezocht. Tijdens deze bezoeken is gecontroleerd of het vuurwerk overeenkomstig de daarvoor geldende regels werd opgeslagen en of het tijdelijke verkoopverbod werd nageleefd. Tijdens deze controles zijn door ons geen overtredingen geconstateerd.

2.1.4.4.10 Klachten

In 2020 hebben we in totaal 596 milieu gerelateerde klachten behandeld. Zoals in onderstaande tabel is weergegeven hebben de meeste klachten betrekking op het ondervinden van geluidhinder of klachten, waaronder stank, over de kwaliteit van de lucht.

Tabel 9: De aantallen klachten per categorie

Soort klacht	aantal
klacht bedrijven	52
klacht bodem	36
klacht geluid	149
klacht lucht	138
klacht geur	26
klacht overig milieu	109
klacht piket	25
klacht lozingen	5
melding ongewoon voorval	56
Totaal	**596**

Bij de door ons behandelde klachten worden beoordeeld of de klacht wordt veroorzaakt door het overtreden van milieuwet- en/of -regelgeving. Wanneer er sprake is van een overtreding is de klacht gegrond. Anders om is deze ongegrond. In onderstaande tabel is, in percentages, weergegeven wat onze conclusie is geweest op de klachten.

In 34% van de binnen gekomen klachten is de conclusie "n.v.t." is gegeven. Deze conclusie betekent in veel gevallen dat de klacht ten onrechte bij ons is binnengekomen. De reden hiervan kan zijn dat het een klacht is die getoetst moet worden aan andere wet- en regelgeving dan waar voor de RUD Drenthe gemandateerd is. Hierbij kan gedacht worden aan de APV, Bouwbesluit of bestemmingsplan. In andere gevallen gaat het om klachten waarbij het bevoegd gezag niet ligt bij onze opdrachtgevers. Een veel voorkomend voorbeeld hiervan is het uitrijden van meststoffen, waarvoor de toezichthoudende instantie de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit is. Daarnaast kan de conclusie "n.v.t." betekenen dat de klacht nog in onderzoek is, waardoor er nog geen conclusie kan worden getrokken.

Tabel 10: Resultaten van beoordeling van de milieuklachten

Conclusie klachten	% van het totaal
klacht ongegrond	32
klacht gegrond	34
n.v.t.	34

Sinds januari 2020 worden alle uren die nodig zijn om de klacht op een juiste wijze af te handelen daadwerkelijk op het zaaktype "incidentmelding & klacht behandelen" geboekt. Hiervoor is gekozen om zuivere kentallen te genereren, met als doel om inzichtelijk te krijgen hoeveel uren het afhandelen van een klacht nu daadwerkelijk in beslag neemt. Ten tijde van het vaststellen van het jaarprogramma 2020 was deze werkwijze nog niet in beeld. Het gevolg is dat er meer uren zijn gemaakt dan geraamd, zowel op concern- als op deelnemer niveau. Hieronder treft u de tabel aan waarin is opgenomen hoeveel procent van de uren ten opzichte van het jaarprogramma 2020 is besteed aan het afhandelen van klachten per deelnemer.

Tabel 11: De ureninzet voor klachtafhandeling per deelnemer ten opzichte van het jaarprogramma per deelnemer

Klachtenrealisatie t.o.v. het Jaarprogramma 2020	Totaal
Aa en Hunze	129%
Assen	259%
Borger Odoorn	127%
Coevorden	141%
De Wolden	73%
Emmen	266%
Hoogeveen	179%
Meppel	139%
Midden Drenthe	151%
Noordenveld	127%
Tynaarlo	159%
Westerveld	91%
provincie Drenthe	2850%

2.1.4.4.11 Toezicht op het verwijderen van asbest

Er zijn in totaal 2.242 asbestsloopmeldingen ingediend en voorzien van een advies. Op basis van deze meldingen zijn 401 toezicht bezoeken uitgevoerd. Deze werkzaamheden hebben we uitgevoerd in totaal 3.485 uur, dit is 3% meer dan in het jaarprogramma 2020 is opgenomen. Uit onderstaande tabel blijkt dat de gevraagde inzet, per opdrachtgever, op dit product in 2020 erg verschillend is geweest.

Bij twee opdrachtgevers werden de ingebrachte uren voor het houden van toezicht op asbest dermate overschreden dat door ons om een extra financiële bijdrage is verzocht. Beide opdrachtgevers hebben hier gehoor aangegeven.

Tabel 12 : De ureninzet per deelnemer m.b.t. het beoordelen van asbestrapporten en het verrichten van bijbehorend toezicht

Bestede hoeveelheid uren asbesttoezicht t.o.v. het Jaarprogramma 2020	Totaal
Aa en Hunze	105%
Assen	142%
Borger Odoorn	91%
Coevorden	71%
De Wolden	67%
Emmen	180%
Hoogeveen	101%
Meppel	87%
Midden Drenthe	85%
Noordenveld	75%
Tynaarlo	95%
Westerveld	104%
provincie Drenthe	41%

Verreweg de meeste overtredingen die we tijdens de controles constateren zijn ter plekke op te lossen. Het gaat hier om relatief kleine tekortkomingen zoals het ontbreken van een bordje of een lint. In de praktijk komt het steeds vaker voor dat asbestsaneerders hun werkzaamheden met ons afstemmen. In veel gevallen is het inzetten van handhaving aan de voorkant voorkomen. Uit een door ons uitgevoerd onderzoek is gebleken dat saneerders de eindtijden niet op de juiste wijze invoeren in het Landelijk Asbest Volg Systeem (LAVS). Om dit te verbeteren besteden onze toezichthouders hier tijdens hun controles aandacht aan. Asbestsaneerders kennen steeds beter de route naar ons, dit merken wij onder andere door dat ze afwijkingen in het werkplan in een eerder stadium aan ons kenbaar maken. In veel gevallen is hierdoor het inzetten van handhaving aan de voorkant voorkomen.

Op basis van toezicht zijn vier processen-verbaal opgemaakt tegen de asbestsaneerders. Bij twee illegale asbestsaneringen is bestuursrechtelijk handhavend opgetreden. In één geval was het verzenden van een vooraankondiging last onder dwangsom voldoende om de geconstateerde overtredingen op te heffen. De aard van de overtredingen in het andere geval waren dermate ernstig dat er daadwerkelijk een last onder dwangsom is opgelegd. Bovendien was het, doordat de openbare ruimte met asbest besmet was geraakt, noodzakelijk om een last onder bestuursdwang op te leggen. Ook voor het thema asbest wordt steeds meer afstemming gezocht met onze ketenpartners. Hiermee willen we voorkomen dat asbestsaneerders met een slecht naleefgedrag vrij spel hebben in de andere regio's. Samen wordt nagedacht hoe er zoveel mogelijk uniformiteit kan worden toegepast.

Op landelijk niveau zijn wij lid en deelnemer aan de werkkamer asbest van OD.nl.

Bij het beoordelen van de asbestinventarisatierapporten is een aantal malen waargenomen dat deze niet overeenkomstig de eisen zijn opgesteld. Dit heeft ertoe geleid dat de certificerende instelling van het asbestinventarisatiebureau door ons meerdere malen is geïnformeerd. Overtredingen van inventarisatiebureaus kunnen niet door ons gesanctioneerd worden, maar uitsluitend door de certificerende instelling van dat bureau. Om de overtredingen te laten eindigen hebben wij deze actief bij de certificerende instelling van het asbestinventarisatiebureau gemeld.

2.1.4.4.12 Ketentoezicht

In 2020 hebben wij ons binnen ketentoezicht bezig gehouden met de thema's afval, asbest en biomassavergisting.
Voor de thema's afval en biomassavergisting hebben we met name ingezet op het verbeteren van de samenwerking tussen de Fumo en Omgevingsdienst Groningen. Om hier invulling aan te geven hebben we deelgenomen aan Noordelijk Overlegorgaan Afvaltransporten en het Noordelijk Overleg Ketentoezicht. Tevens hebben we voor het thema afval inzet gepleegd tijdens afvaltransportcontroles in Noord Nederland.

In het kader van ketentoezicht zijn door ons ook controles uitgevoerd bij mobiele puinbrekers. Het starten van de werkzaamheden van de mobiele puinbreker moet minimaal 2 dagen voor de start van de werkzaamheden bij het bevoegd gezag gemeld worden.. Tijdens de controles is gebleken dat door de gebruiker van de mobiele puinbreker niet altijd op tijd de start van de werkzaamheden wordt gemeld. Daarnaast is gebleken dat niet al onze opdrachtgevers de genoemde start aan ons doorgeven. Dit bemoeilijkt het uitvoeren van een juiste controle.

Ketentoezicht voor het thema asbest is door ons ingevuld door controles uit te voeren bij alle milieustraten in Drenthe. Tijdens deze controles is aandacht besteed aan het innemen, opslaan en werken met asbest. Hierbij was het doel om de medewerkers bij de milieustraten te attenderen op signalen van illegale asbestsaneringen en op welke wijze veilig met asbest gewerkt kan worden. Bij 11 milieustraten zijn de gesprekken gestart om het veilig werken met asbest op een hoger niveau te brengen. Twee milieustraten hebben de werkwijze uitmuntend voor elkaar, waardoor vervolggesprekken niet noodzakelijk zijn.

2.1.4.4.13 Beoordelen e-MJV's 2020

Het e-MJV is een jaarlijkse milieurapportage door bedrijven met grote emissies, waarin zij rapporteren over hun afval, energie- en watergebruik en emissies naar lucht, water en bodem. De rapportages worden gedaan in het kader van de 'EG-verordening PRTR', die rechtstreeks werkend is voor alle lidstaten. Het beoordelen van de e-MJV is een taak van de omgevingsdiensten. Bedrijfstakken die een e-MJV moeten opstellen zijn verplicht deze voor 1 april aan te leveren. Vervolgens heeft een omgevingsdienst tot 1 juli de tijd de e-MJV te beoordelen op volledigheid, consistentie en geloofwaardigheid.
In het Jaarprogramma is geraamd dat er in 2020 12 e-MJV's beoordeeld worden. In de praktijk is gebleken dat het aantal bedrijven in Drenthe dat de verplichting heeft om een e-MJV aan te leveren groter is, namelijk 38 bedrijven. Deze bedrijven hebben voldaan aan hun verplichting om voor 1 april 2020 hun e-MJV's aan te leveren. In onze najaarsrapportage hebben wij onze verwachting uitgesproken dat de verificatie van alle ingediende e-MJV's is afgerond. Voor verificatie van een e-MJV is het noodzakelijk veel bij het betreffende bedrijf aanwezige stukken naast de gegevens zoals deze zijn opgenomen in het e-MJV te leggen en te beoordelen op correctheid. Door de opgelegde coronamaatregelen kan hier geen invulling aan worden gegeven en zijn van de 38 ingediende e-MJV's 15 e-MJV's geaccordeerd.

2.1.4.4.14 Piket

Buiten de kantooruren zijn we bereikbaar en beschikbaar voor het beoordelen, in behandeling nemen en afhandelen van milieumeldingen. Op basis van een melding wordt een beoordeling gemaakt in hoeverre het incident spoedeisend is en er directe actie moet worden ondernomen of dat de melding minder spoedeisend is en de volgende dag kan worden opgepakt.

Onze piketorganisatie is voor een aantal meldingen opgenomen in het melding classificatie systeem van de Meldkamer Noord- Nederland (MKNN). Dit betekent dat wij bij een aantal milieu gerelateerde incidenten worden geïnformeerd door de centralist van de MKNN. Op basis daarvan kan de piketmedewerker contact opnemen met de Officier van Dienst Brandweer (Vod) of de Officier van Dienst bevolkingszorg (OvDBZ) om de milieuaspecten van het incident te bespreken.
Doordat we zijn opgenomen in het meldingssysteem van de MKNN worden we vroegtijdig betrokken en neemt de kans op milieuschade af omdat we daarmee in staat worden gesteld om proactief te reageren en maatregelen te treffen.

Tabel 13:De in 2020 binnengekomen incidentmeldingen bij de piketdienst

Piketmeldingen	Grip 0	Grip 1	Grip 2	Grip 3	Melding/klacht	Ongewoon	Eindtotaal
Afval		1			15	1	17
Asbest	3	1			14	1	19
Bodem	1				27	3	31
Geluid					11		11
Geur					21		21
Lozingen					4	12	16
Lucht		1			3	6	10
Mest					6		6
Overig	1	6			11	2	20
Water					3		3
Eindtotaal	**5**	**9**	**0**	**0**	**115**	**25**	**154**

Bij GRIP is er sprake van Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure. Dat betekent dat de hulpverleningsdiensten afstemmen over de bestrijding van het incident.

In 2020 zijn wij actief betrokken geweest bij de volgende incidenten:

- Ontruiming camping in de gemeente Aa en Hunze
- Afvalbrand bij metaalverwerkend bedrijf in de gemeente Emmen
- Natuurbrand in de gemeente Noordenveld
- Brand bij een afvalverwerkend bedrijf in de gemeente Midden-Drenthe
- Grote brand in een bedrijfspand in de gemeente Noordenveld
- Ontmanteling chemische drugs productielocatie in de gemeente Hoogeveen
- Tweemaal een ontmanteling van een chemische drugs productielocatie in de gemeente De Wolden
- Assistentie bij een dumping van chemisch drugsafval in de gemeente Aa en Hunze
- Inzet bij een brand bij een autodemontagebedrijf in de gemeente Hoogeveen
- Assistentie bij een brand in twee café’ s met vermoedelijk asbest in de gemeente Hoogeveen.
- Een asbestbrand in de gemeente Borger-Odoorn
- Een industriebrand bij een zuivelverwerkingsbedrijf in de gemeente Hoogeveen

In 2020 heeft Stichting Salvage het initiatief genomen om landelijk met de Omgevingsdiensten afspraken te maken over het oppakken van de taken bij asbestbranden.
Stichting Salvage helpt gedupeerden na oproep van de brandweer en zij doen dat namens alle brandverzekeraars in Nederland.

De rolverdeling tussen gemeenten, de Omgevingsdiensten en de verzekeringsmaatschappij over het oppakken van vrijkomend asbest bij een brand was onduidelijk. Salvage heeft het initiatief genomen deze verantwoordelijkheid op zich te nemen door afspraken te maken met de Omgevingsdiensten. De Omgevingsdiensten konden zich hierbij vrijwillig aansluiten. Wij hebben ook aansluiting bij Salvage gezocht. Dat betekent dat bij een asbestbrand onze piketmedewerker in overleg gaat met de medewerker van Salvage en zij de eerste maatregelen treffen zoals de opdrachtverstrekking tot een asbestinventarisatie. Zo kunnen wij de asbestdakenkaart raadplegen en informatie verstrekken over de eventuele aanwezigheid van asbest of andere milieu gerelateerde aspecten. Nadat het incident is beëindigd wordt het als regulier werk opgepakt door de RUD.

2.1.4.4.15 Deelname Drentse crisisorganisatie

We hebben binnen de VeiligheidsRegio Drenthe (VRD) toebedeelde taken in het kader van de calamiteiten- en rampenbestrijding. Onze piketmedewerkers worden tijdens deze rol ingezet op de plaats van het incident, terwijl opgeleide collega's in de rampenbestrijdingsprocedure deelnemen in het team Omgevingszorg van de betreffende gemeente.
Door ons wordt deelgenomen aan trainingen en oefening van de VRD. In 2020 zijn er door de Covid-19 maatregelen geen oefeningen georganiseerd door de VRD. Ook gemeenten hebben geen oefeningen georganiseerd om aan deel te nemen.

2.1.4.5 Bijzonderheden bij handhaving en vergunningverlening

Als gevolg van Corona en verminderde toezichtcapaciteit zijn er minder handhavingstrajecten ontstaan. De benodigde inzet wordt naast het aantal handhavingstrajecten ook bepaald door de complexiteit van een traject. Er hoefde geen extra juridische capaciteit te worden ingehuurd bovenop wat reeds was voorzien.

- *Inzet BOA's*

De inschaling van de overtredingen in de matrix van de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) heeft wel geleid tot meer strafrechtwaardige zaken. Dit heeft geleid tot een tekort in BOA capaciteit. Uit een berekening van het aantal voorliggende zaken en de beschikbare BOA's is gebleken dat flink meer capaciteit is benodigd. In de najaarsrapportage is dit probleem benoemd. Dit probleem had de nodige aandacht van het bestuur en de officier van justitie. Aan het bestuur is daarvoor een Nota met mogelijke keuzes voorgelegd. Bestuurlijk is afgestemd dat er bij extra benodigde inzet van BOA capaciteit apart bij het bevoegde gezag wordt gefactureerd. De inzet van de uren wordt hiervoor door ons gemonitord zodat tijdig kan worden aangegeven als er sprake is van extra benodigde inzet.
De onvoldoende capaciteit om alle strafrechtwaardige zaken op te pakken conform het handhavingsbeleid (LHS) heeft er onder andere in geresulteerd dat er afgelopen jaar slechts 1 Bestuurlijke strafbeschikking milieu is opgelegd. In dit geval betrof het een sloop met asbest zonder inventarisatierapport(in 2019 waren dit er 5).
Daarnaast is 6 maal een normaal proces verbaal opgemaakt. Verder is 1 maal volstaan met een waarschuwing en zijn er nog 6 zaken in voorbereiding en moet met 9 strafrechtwaardige zaken nog een start worden gemaakt.
Op basis van de gemaakte afspraken kunnen deze 15 zaken in 2021 worden opgepakt. Zaken die wegens de capaciteitsproblemen waren blijven liggen worden inmiddels opgepakt.

- *Onze inzet gerelateerd aan producten Drentse Maat in beeld*

Onze juridische inzet, zoals bij bezwaar en beroep, wordt geschreven op het hoofdproduct.
Veelal zijn dit toezicht- of vergunningsverleningsproducten die onder de Drentse maat vallen.
Onze juridische werkzaamheden in 2020 zijn in onderstaande tabel samengevat. De advisering spreidt zich uit over verschillende producten. In de brieven aan de deelnemers wordt inhoudelijk ingegaan op de noemenswaardige zaken die daar spelen.

Tabel 14 : De afgeronde en nog in behandeling zijnde zaken behorend bij de juridische ondersteuning

Juridische ondersteuning per product	Aantal afgeronde zaken in 2020	Aantal nog in behandeling zijnde zaken in januari 2021
(Hoger) beroep	7	10
Advisering juridisch	6	13
Bezwaar	15	8
Gedoogbeschikking	0	1
Handhavingsverzoek	10	15
Last onder bestuursdwang	1	3
Last onder dwangsom	70	90
Voorlopige voorziening	4	0
Bestuurlijke strafbeschikking milieu	1	0
Proces verbaal	6	
TOTAAL	**120**	**140**

Onder de kop “last onder dwangsom” vallen verschillende oplopende procedurestappen, beginnend met een vooraankondiging en eindigend bij het actief innen. Het aantal nog lopende zaken die betrekking hebben op de last onder dwangsom wordt verhoogd doordat een opgelegde dwangsom net zo lang geldt totdat deze wordt ingetrokken. De praktijk is dat het nodig kan zijn om deze besluiten jaren te laten gelden.

Er zijn 60 vooraankondigingen van een last onder dwangsom verzonden in 2020 en er zijn 14 dwangsommen opgelegd en is 3 maal bestuursdwang toegepast. In totaal hebben dit jaar en eerder opgelegde lasten onder dwangsom geleid tot het verbeuren van een totaal bedrag van € 161.500,--. Met daarbij de opmerking dat slechts 6 zaken tot het verbeuren hebben geleid (met daartussen een uitschieter van € 125.000,--). Een groot deel van de overtredingen wordt voordat het tot een verbeuring komt beëindigd.

Dossiers in het kader van beroep en hoger beroep kunnen zeer lange tijd bij de rechtbank en Raad van State liggen.

- *Bestuurlijke handhaving gekoppeld aan de branches binnen het RGT*

Wat betreft de bestuurlijke handhaving voortkomend uit het RGT is het onderstaande beeld te schetsen :

Tabel 15: De bestuurlijke handhaving voortkomend uit het RGT toezicht per branche

Branche	Vooraankondiging last onder dwangsom	Besluit last onder dwangsom
Afval	6	1
Agrarisch	22	7
Gebouwen en MKB	14	1
Industrie, bouw, metaal en mobiliteit	13	4
Totaal	**55**	**13**

- *Specifieke zaken die in 2020 relatief veel tijd in beslag namen*

Bij een groot aantal vergistingsinstallaties is er sprake van slecht naleefgedrag. Dit leidt in een aantal gevallen tot diverse handhaving- en juridische procedures. Aanleiding van controles is vaak klachten over geur. Ook de vergunningprocedures bij dergelijke bedrijven nemen vaak veel tijd in beslag en vereisen vaak juridische ondersteuning.

Ook een aantal specifieke bedrijven hebben de nodige aandacht en tijd gekost in verband met vergunningprocedures, klachten en handhaving. Dit hing dan samen met overlast van stof, geur en ongedierte. In de rapportages van de bevoegde gezagen is daar verder over gerapporteerd.

2.1.4.6 Meldingen en toezicht van de bodemproducten Drentse Maat

- *Besluit bodemkwaliteit : hoger aantal meldingen werkt door in het toezicht*

Op basis van de beoordeling van de meldingen en het toezicht daarop streven we naar duurzaam bodembeheer. Als Drentse Maat is afgesproken dat circa 50% van de meldingen worden gecontroleerd.
Het aantal ingediende en beoordeelde meldingen Besluit bodemkwaliteit (Bbk) is 250 hoger dan gepland in het jaarprogramma (was 967 is geworden 1.202). Op 50 % van het werkelijk aantal meldingen is zoals afgesproken ook toezicht gehouden. Een hoger aantal meldingen resulteert in een hoger aantal toezicht controles en dus ook in een hoger aantal uren inzet. Daarnaast zijn er grootschalige grondverzet projecten geweest waarbij het toezicht meer uren met zich meebrengt.

- *Tanksaneringen : lager dan geraamd*

De raming op het aantal tanksaneringen in het jaarprogramma is aan de hoge kant. Wij worden ingeschakeld bij tanksaneringen buiten inrichtingen als er sprake is van een verontreiniging in grond en grondwater.

- *Gebiedsgericht toezicht : toezicht vanuit het veld*

Binnen toezicht gebiedsgericht milieu wordt gekeken of er buiten ook grondverzet/saneringen plaatsvinden die niet gemeld worden en of het grondverzet wel wordt uitgevoerd binnen de Wet en regelgeving (Besluit bodemkwaliteit/Wet Bodembescherming). Vaak resulteert gebiedsgericht toezicht in meldingen Bbk of alsnog meldingen Wbb (BUS meldingen). Door het uitvoeren van gebiedsgericht toezicht en het zichtbaar zijn van de toezichthouders zien/horen grondverzet bedrijven dat er toezicht plaatsvindt binnen Drenthe. Bij constateringen door de toezichthouder wordt er een zaak aangemaakt betreffende de vrije veld controle en zo ook een digitale Checklist.

- *Oplopend aantal bodemcalamiteiten*

We nemen een tendens waar van een oplopend aantal meldingen calamiteiten bodem. Dit komt omdat er beter wordt gemeld bij het bevoegd gezag. Echter calamiteiten bodem zijn niet voorspelbaar. Ondanks het oplopende aantal meldingen is onze ureninzet bij dit product laag omdat de officiële sanering/opruimen van de verontreiniging voornamelijk gedaan wordt nadat er een plan van aanpak is ingediend bij het bevoegd gezag. De uren voor toezicht op deze sanering/opruiming van verontreiniging boeken we niet bij dit product maar bij toezicht ernstige en niet ernstige gevallen in kader van zorgplicht.

2.1.5 DE NIET-DRENTSE MAAT

2.1.5.1 Wat hebben we gedaan ?

Tabel 16 : De uitvoering van de Niet-Drentse Maat producten en de realisatie van het jaarprogramma 2020

Producten Niet-Drentse Maat	JP 2020 (uren)	Realisatie (uren)	% tov JP2020
200-Bodem	25.903	27.121	105%
300-Geluid, lucht en externe veiligheid	8.653	7.065	82%
500-Juridische ondersteuning	993	1.216	122%
600-Milieuspecialistische taken	6.531	7.119	109%
700-Projecten	1.806	1.101	61%
801-Vergunning ontbranden/melden vuurwerk	1.059	488	46%
901-Ontheffing TUG	350	302	86%
1001-Toezicht ontbranding vuurwerk	618	139	23%
1101-Toezicht TUG	57	6	10%
1201-Boa's (Vrijveld toezicht) (alleen voor Emmen)	2.348	1.150	49%
1300-Extra werk BG	2.654	1.325	50%
Adm. Ondersteuning (NDM)	3.961	3.882	98%
Totaal Niet Drentse Maat	**54.933**	**50.914**	**93%**

De uren die hier in beeld zijn gebracht hebben voor een deel betrekking op uren die specifiek toebedeeld zijn aan een deelnemer. Zo worden de producten genoemd onder 801, 901, 1001, 1101 alleen afgenomen door de Provincie Drenthe..

Voor zover het advisering betreft in relatie tot de beoordeling van een product vallend onder de Drentse Maat, zoals advisering van geluid voor een omgevingsvergunning, zijn die uren toebedeeld aan het Drentse Maat product.

In tabel 17 is de uitvoering van de Niet-Drentse Maat per deelnemer ten opzichte van ons jaarprogramma in beeld gebracht.

Tabel 17: De inzet Niet-Drentse Maat per deelnemer ten opzichte van het jaarprogramma 2020

Niet Drentse Maat (NDM)	JP 2020 (uren)	Realisatie (uren)	% t.o.v. JP2020
Aa en Hunze	978	613	63%
Assen	3.636	4.309	119%
Borger-Odoorn	654	1.025	157%
Coevorden	1.621	1.806	111%
De Wolden	2.269	1.861	82%
Emmen	15.423	13.714	89%
Hoogeveen	3.612	2.681	74%
Meppel	2.090	1.959	94%
Midden-Drenthe	2.104	2.571	122%
Noordenveld	1.518	1.201	79%
Provincie Drenthe	18.835	16.440	87%
Tynaarlo	1.073	1.383	129%
Westerveld	1.120	1.351	121%
Totaal	**54.933**	**50.914**	**93%**

2.1.5.2 Wat hebben we bereikt?

De uitvoering van deze Niet-Drentse Maat-taken draagt bij aan het waarborgen van een schoon en veilig Drenthe. Op hoofdlijnen valt wat betreft de Niet-Drentse Maat in 2020 het volgende op :

- ✓ Alle spoedlocaties Wbb in Drenthe zijn beschikt, waarmee de risico's formeel zijn vastgesteld;
- ✓ De concrete uitvoering door de RUD Drenthe bij het gebiedsgericht bodembeheer kan in 2021 van start in Assen en Emmen. Alle voorbereidende fase en benodigde organisatie en besluitvorming is afgerond;
- ✓ Projectmatig zijn we samen met onze deelnemers aan de slag met het verbeteren van het bodeminformatiebeheer. Betrouwbare en volledige snel beschikbare bodeminformatie is van groot belang, juist ook in het licht van de Omgevingswet;
- ✓ Er is een groei van het aantal bodemenergiesystemen;
- ✓ Er is een toename aan inzet in relatie tot drugscriminaliteit in Drenthe, waarbij het opgestelde concept drugsprotocol goed blijkt te werken in de praktijk;
- ✓ Het project ZZS (inventarisatie zeer zorgwekkende stoffen) is samen met de ODG en de FUMO voortvarend opgepakt. Op basis van een eigen ontwikkelde werkwijze voor Noord Nederland is de inventarisatie in uitvoering. De later verschenen landelijke handreiking is voor het overgrote deel overeenkomstig de werkwijze van Noord Nederland;
- ✓ Het stilste plekje van Nederland ligt in Drenthe……het Dwingelderveld!
- ✓ In het kader van Omgevingsveiligheid wordt samen met de FUMO en de ODG een regionaal adviesproduct ontwikkeld om gemeenten lokaal de beste beleidskeuzes te kunnen laten maken;
- ✓ De vraag om advisering omtrent de lokale luchtkwaliteit neemt sterk toe, wat capaciteitsproblemen gaf. Er zijn voor 2021 afspraken zijn gemaakt voor de borging van de continuïteit van luchtadvisering;
- ✓ We hebben veel Wob-verzoeken afgehandeld, waarvoor inhuur noodzakelijk was;
- ✓ We hebben weer meer inzet gepleegd bij de advisering van ruimtelijke plannen, een groeiende tendens.

We verwachten een verdere groei in de vraag van advisering bij lucht (geur) en geluid en zoneringsvraagstukken, gelet op de ontwikkeling richting de op te stellen omgevingsplannen in het kader van de Omgevingswet. De normerende kaders van lucht(geur) en geluid verhuizen bij de inwerking trekding van de Omgevingswet vanuit het Activiteitenbesluit richting de omgevingsplannen en moeten dan gebied specifiek worden afgewogen. Deze kaders zijn vervolgens weer van belang bij het houden van toezicht bij bedrijven en het beoordelen van vergunningaanvragen. De benodigde expertise en kennis over de lokale situatie en de aanwezige bedrijven is binnen onze organisatie aanwezig om deze advisering integraal te verzorgen.

In de volgende paragrafen wordt meer in detailinformatie gegeven over de verschillende producten binnen de Niet-Drentse Maat.

2.1.5.3 WBB (provincie en Emmen)

Naast het beschermen van de Drentse bodem dragen wij bij aan het schoner maken van de Drentse bodem. De bodem in Drenthe wordt geschikt gemaakt voor het gebruik dat maatschappelijk gewenst is. Dit gebeurt op basis van de uitvoering van de taken behorend bij de meerjarenprogramma's Wet bodembescherming. Deze taken dragen bij aan het behalen van de landelijke doelstellingen uit het Convenant Bodem en Ondergrond 2016.

Hieronder laten we het totaal aantal aan beschikkingen, BUS-meldingen en startsaneringen over 2020 zien.

Tabel 18: Uitvoering van de WBB in 2020 .

Uitvoering WBB tbv Provincie Drenthe en gemeente Emmen	aantal
BUS meldingen	29
Beschikkingen sanering	74
Start saneringen	51

In 2020 is het Convenant Bodem en Ondergrond geëindigd. De doelstelling voor de aanpak van spoedlocaties is vrijwel behaald. *Alle spoedlocaties zijn beschikt en de risico's zijn daarmee formeel vastgesteld.* Op zeven locaties na worden alle spoedlocaties gesaneerd. Drie van die zeven zijn gelegen in gebieden waar het grondwater beheerd wordt en vormen daarmee geen risico meer. Voor drie spoedlocaties is eind 2020 een saneringsplan opgesteld om deze risico's in 2021 beheerst te hebben en de locaties op die manier te saneren.

De volgende verdere bijzonderheden zijn te melden m.b.t. de uitvoering van onze bodemtaken Wbb:

- *Het gebiedsgericht grondwaterbeheer richting uitvoering*

Voor het gebiedsgericht grondwaterbeheer in Assen en Emmen zijn de gebiedsplannen vastgesteld en heeft het bevoegd gezag Wbb instemming verleend en zijn de bestuursovereenkomsten getekend door de desbetreffende besturen. Na onze start in 2020 met de uitvoering van het gebiedsgericht grondwaterbeheer in Hoogeveen zullen wij in 2021 starten met uitvoering van het gebiedsgericht grondwaterbeheer in Assen en Emmen.
Ook voor het gebiedsgericht grondwaterbeheer in Coevorden is een ontwerpgebiedsplan en uitvoeringsplan opgesteld. Beide plannen worden in procedure gebracht voor instemming bij het bevoegd gezag Wbb.

- *Noordelijke Netwerkdag Bodem afgelast*

De gemeente Emmen en de provincie Drenthe zijn gezamenlijk met de andere twee noordelijke provincies, de FUMO, de ODG, de RUD Drenthe, de gemeenten Groningen en Leeuwarden, Bodem+ en de Inspectie Leefomgeving en Transport bezig geweest met de voorbereiding op de Noordelijke Netwerkdag. Deze was gepland voor 29 oktober echter vanwege de Coronacrisis kon deze geen doorgang vinden.

- *Mede initiatiefnemer oprichting van het Platform Bodem OD.NL*

De RUD Drenthe heeft mede het initiatief genomen voor de oprichting van een Platform Bodem voor de gezamenlijke Omgevingsdiensten in Nederland. Bedoeling is vooral kennis te delen en ook op bestuurlijk niveau gesprekspartner te zijn met betrekking tot bodemaangelegenheden. PFAS is wat dit betreft een verhelderende ervaring geweest, maar ook recente rapportages over de teruggang van de bodemkwaliteit, zeer zorgwekkende stoffen in bodem en ondergrond en ondermijnend gedrag binnen de leefomgeving geven aanleiding om bodem nadrukkelijk aan de orde te stellen.

2.1.5.4 Bodemtaken Niet-Drentse Maat (excl. Wbb)

- *Verstrekken bodeminformatie*

Via de gemeente komen de meeste informatieverzoeken binnen (+/- 35 % van de totale verzoeken). Van de gemeente Emmen komen veel informatieverzoeken binnen die betrekking hebben op kabel- en leidingwerkzaamheden, deze verzoeken hebben betrekking op een groter tracé en vergen daardoor meer tijd. Daaropvolgend komt de gemeente Assen. Voor de rest van de gemeentes is het aandeel informatieverzoeken bijna gelijk.

- *Concrete stappen in het verbeteren van de bodeminformatievoorziening*

De gemeenten en provincie hebben de verplichting om alle bodeminformatie, op aanvraag, beschikbaar te stellen voor derden. Om geen onnodige risico's te lopen is het van belang dat de bodeminformatie die wordt verstrekt correct en volledig is. We werken aan het bruikbaar maken van het bodeminformatiesysteem (BIS).
Vanaf begin dit jaar is het weer mogelijk om via het landelijke portaal ‘het bodemloket’ bodeminformatie voor derden beschikbaar te stellen. Hoewel het BIS bruikbaar is, is het nog niet volledig op orde en zal er de komende jaren nog veel moeten worden opgepakt.

Het afgelopen jaar is gewerkt aan het ontwikkelen van een concept visie en het optimaliseren van data in het bodeminformatiesysteem. De beheerorganisatie wordt onder de loep genomen. In een ambtelijke workshop bestaande uit alle deelnemers is een opgestelde concept visie voorgelegd. De deelnemers is gevraagd om aan te geven welke thema’s uit de concept visie belangrijk zijn en die gevoed kunnen worden met de bodemdata vanuit het BIS.
De conclusie uit de workshop is dat er nu geen thema’s zijn waarmee het bodeminformatiesysteem met extra bodemdata zou moeten worden gevuld. De resultaten uit de workshop gaan we in 2021 verder uitwerken en implementeren in het BIS.

Het bureau MUG heeft alle data geanalyseerd op kwaliteit en heeft hiervoor een verbeterplan opgesteld. Uit deze analyse is gebleken dat veel aanwezige data niet correct en veelal onvolledig in het systeem aanwezig is.
We zijn voortvarend bezig om de ingebrachte data te completeren, optimaliseren en te uniformeren. We doen dit op drie fronten, handmatig corrigeren en aanvullen, systematische wijzigingen worden via systeemtechnische wijze uitgevoerd en aanvullingen die nog moeten worden ingevoerd vanuit de bodemrapporten. Het invoeren van de bodeminformatie betreft zowel oudere als de nieuwe bodemrapporten die binnenkomen. Bij het compleet maken dan wel aanvullen van gegevens kan worden gedacht aan het intekenen in GIS van de locatie, dan wel koppelingen maken (adres, GIS, DMS, zaak e.d.).

Duidelijk is geworden dat de bodeminformatievoorziening meer is dan het bodeminformatiesysteem. De bodeminformatievoorziening is het geheel wat nodig is om bodeminformatie te verzorgen zowel

voor de input als voor de output van bodemdata. De verbetering van de gehele bodeminformatievoorziening een gezamenlijke opgave van zowel de gemeenten, provincie als de RUD Drenthe. De opdrachtgevers en de RUD Drenthe hebben een projectgroep opgestart waarin deze opgave wordt onderzocht en uitgevoerd. De provincie en de gemeenten Assen en Hoogeveen hebben zitting in deze projectgroep.

- *Brede adviserende rol*

Naast het beoordelen van bodemonderzoeken voor het uitvoeren van saneringen beoordelen wij ook bodemonderzoeken en adviseren wij bij civieltechnische plannen, ruimtelijke plannen (bestemmingsplannen), VTH, rioleringsplannen, beheer stortplaatsen en kooptransacties percelen etc. Daarnaast adviseren wij ook bij beleidsvragen zoals PFAS en adviseren we over nieuwe wetgeving (bijvoorbeeld aanvullingswet Wbb in relatie tot de Omgevingswet en de aanpassing van de Provinciale Omgevingsverordening).

- *Toename drugsproblematiek in Drenthe*

De drugsproblematiek in Nederland ondervindt een verschuiving van het zuiden naar het oosten en noorden van ons land. Dit komt met name door de aanwezigheid van niet actieve landbouwbedrijven en/of leegstaande schuren in het noorden Wij zijn afgelopen jaar betrokken geweest bij diverse drugs gerelateerde zaken waarbij er sprake is van bodemverontreinigingen dan wel risico's voor bodemverontreiniging. Afgelopen jaar betrof het 7 locaties waarbij sprake was van een drugslab of drugsdumping. In 2019 betrof dit nog 2 drugslocaties. De zaken spelen zich af in diverse gemeenten. Het concept drugsprotocol kent nog geen definitieve status. Er vindt nog steeds overleg plaats met vele participanten over het protocol.
We passen het concept drugprotocol al wel toe bij de drugsdumpingen, ontmantelingen van drugslabs en bodemsaneringen van drugsafval. Het protocol is in de praktijk goed uitvoerbaar en verschaft voor alle stakeholders die er bij betrokkenen zijn duidelijkheid.
Voor 2021 start de Provincie een pilot voor 2 druggerelateerde zaken (Veeningen en Kerkenveld). Het doel van de pilot is te kijken hoe we sneller zaken kunnen oppakken om grotere bodemverontreiniging te voorkomen en daardoor kosten te verminderen. De RUD Drenthe draait mee in deze pilot.

- *Groei in aanvragen voor aanleg bodemenergiesystemen*

Voor alle Drentse gemeenten samen zijn er 138 meldingen voor de aanleg van 302 gesloten Bodem energiesystemen afgehandeld. Daarbij gaat het ook om projecten waar bij meerdere woningen gesloten bodemenergiesystemen worden aangelegd.
De meldingen voor de gesloten bodemenergiesystemen worden door ons ook geregistreerd in het Landelijk Grondwater Register (LGR). Door het opnemen van het bodemenergiesysteem in het LGR kan bij eventuele nieuwe initiatieven in de omgeving rekening worden gehouden met bestaande systemen. Dit om te voorkomen dat bodemenergiesystemen elkaar negatief gaan beïnvloeden waardoor het doelmatig functioneren wordt geschaad.

Doordat er steeds meer bodemenergiesystemen worden aangelegd wordt het risico dat deze systemen elkaar negatief gaan beïnvloeden steeds groter (interferentie). Met name in nieuwbouwwijken lijkt dit risico groot. De gemeente Noordenveld heeft daarom besloten om de nieuwbouwwijk Oosterveld te Norg aan te wijzen als interferentiegebied en een bodemenergieplan vast te stellen voor de woonwijk. In het bodemenergieplan worden de locaties van aan te leggen bodemenergiesystemen op een kaart geordend en worden beleidsregels geformuleerd. Hiermee moet onderlinge interferentie van de aan te leggen bodemenergiesystemen in de wijk worden

voorkomen en kan op iedere kavel in een wijk een gesloten bodemenergiesysteem worden aangelegd.
Wij hebben, namens de gemeente Noordenveld, het opstellen van het bodemenergieplan begeleid. Daarnaast hebben we geadviseerd bij het voorbereiden van het raadsbesluit en het B&W-voorstel over het vaststellen van de verordening aanwijzing interferentiegebieden Noordenveld en het vaststellen van het bodemenergieplan Oosterveld Norg. Het bodemenergieplan en de Verordening liggen bij de gemeente ter inzage.
In de toekomst, na de inwerkingtreding van de Omgevingswet, zal de gemeente Noordenveld het aangewezen interferentiegebied en de gebruiksregels in het bodemenergieplan opnemen in het gemeentelijke Omgevingsplan.'

Toezicht bij de aanleg van een WKO-installatie (mechanisch boren) heeft plaats gevonden in de Corona-tijd met inachtneming van de 1,5 m afstand.

Tabel 19: Het aantal meldingen en aanleg bodemenergiesystemen in 2020

Gemeente	meldingen aanleg bodemenergiesystemen	aantal bodemsystemen
Aa en Hunze	5	5
Assen	4	78
Borger-Odoorn	5	13
Midden-Drenthe	15	15
Noordenveld	17	79
Tynaarlo	25	25
Coevorden	5	5
De Wolden	10	10
Emmen	17	30
Hoogeveen	4	4
Meppel	8	15
Westerveld	23	23
Totaal	138	302

2.1.5.5 Geluid

Geluidsadviezen maken, ondanks de beperkte aantallen aanvragen voor evenementen en horeca gerelateerde adviezen, nog steeds een bepalend deel uit van de advieswerkzaamheden.

- De groei van 2019 is voor 2020 logischerwijs niet doorgezet.
- Geluidsadviezen voor wegverkeerslawaai, spoorweglawaai, industrielawaai met bijbehorend zonebeheer, en overige aandachtsgebieden zijn vergelijkbaar met het voorgaande jaar.
- Geluidsmetingen zijn wel minder uitgevoerd vanwege de op grote schaal geannuleerde evenementen in 2020. Dit zal voor 2021 waarschijnlijk deels ook nog zo zijn.

Het stilste plekje van Nederland ligt in Drenthe!

Het Dwingelderveld is in september 2020 verkozen tot 'Stilste gebied van Nederland' door de Nederlandse Stichting Geluidshinder (NSG) . De verkiezing werd gehouden in het kader van het 50-jarig bestaan van de stichting. En daar kwam dus het Dwingelderveld als winnaar uit.
Alle provincies werd gevraagd geluid- en beeldmateriaal aan te leveren voor de verkiezing. Hier heeft geluidspecialist Gerrie Eleveld voor Drenthe werk van gemaakt.

Stiltegebieden ontstaan niet zomaar. Het is een taak van alle provincies om stiltegebieden te creëren en daar de rust en stilte te handhaven. In Drenthe hebben we zelfs 12 van zulke stiltegebieden. Dat zijn het Leekstermeer, het Fochtelooerveen, de Drentsche Aa 1 en de Drentsche Aa 2, de Elperstroom, het Orvelterzand, het Hijkerveld, de Vledder- en Wapserveensche Aa, het Oosterzand, de Dwingeloosche Heide, de Mars- en Westerstroom, en het Amsterdamsche Veld.

Stilte is een ruimtelijke topkwaliteit die we moeten koesteren. Het is daarmee een sprekend voorbeeld als het gaat om het vastleggen van ruimtelijke kwaliteit in de op te stellen omgevingsvisie en omgevingsplannen (Omgevingswet) op een dusdanig wijze dat men in Drenthe kan blijven genieten van stilte.

2.1.5.6 Lucht (en geur)

De lokale luchtkwaliteit staat sterk in de belangstelling. Vragen m.b.t. lucht gaan over zowel algemeen (de luchtkwaliteit rond wegen, houtkachels) als emissies specifiek voor bedrijven.
Geur is een belangrijke bron van hinder/overlast. Hier speelt voor omwonenden (het vermoeden van) effecten op de eigen gezondheid. Ernstige geurhinder geldt ook zondermeer als schadelijk voor de gezondheid.

Omdat de maatschappij meer aandacht vraagt voor het milieuaspect luchtkwaliteit vraagt dit ook steeds meer van de luchtspecialisten. Met de huidige bezetting kunnen wij de vraag nauwelijks aan. Er is momenteel hierdoor geen tijd/inzet op structureel inzicht in of monitoring van de luchtkwaliteit in Drenthe. Op basis van de afgegeven signalen hierover in onze najaarsrapportage zijn inmiddels afspraken gemaakt om de continuïteit van luchtadvisering te borgen.

Bijzondere aandacht vraagt in dit kader ook de mogelijke toenemende vraag in het kader van de Omgevingswet en de Omgevingsplannen. Deze vraag zal ook voor 2021 onder de aandacht blijven (en geldt wellicht voor meerdere specialismen). Mocht deze trend zich voorzetten dan zullen we hierop anticiperen in het kader van de voorbereidingen op de Omgevingswet.

Verdere bijzonderheden m.b.t. lucht en geur in 2020:

- Zeer zorgwekkende stoffen: Dit project heeft dit jaar veel uren gekost. Er zijn positieve ervaringen opgedaan met de samenwerking met de ODG t.a.v. BRZO en RIE4 bedrijven;
- Het schone lucht akkoord (landelijk): wij dragen bij aan de ondersteuning van de wijze van uitwerking;
- De behoefte aan adequate informatie over de luchtkwaliteit en de geursituatie in de eigen woonomgeving is groot. Drenthe komt qua lucht en geur niet veel (is niet of alleen globaal) aan bod in de Atlas Leefomgeving (RIVM). Burgers kunnen ook zelf meten en gaan ook meer en meer zelf meten. Hierbij komt ook een trend: de roep om metingen, waaronder ook de trend dat

burgers meer en meer zelf gaan meten. Dat raakt aan ons werk en beïnvloedt de wijze waarop wij procedures (behandeling zienswijzen e.d.) kunnen of moeten draaien. Dat vraagt om anticiperen op deze ontwikkeling;
- De adviezen voor lucht zijn voornamelijk geur specifiek. Dit neemt toe, ook ten aanzien van klachten (bijv. mestvergisters).

2.1.5.7 Externe veiligheid (omgevingsveiligheid)

Naast reguliere advisering voor het thema externe veiligheid zijn ook dit jaar uren besteed aan het programma Impuls omgevingsveiligheid (IOV). Het programma Impuls Omgevingsveiligheid is een interbestuurlijk programma op het gebied van externe veiligheid, anticiperend op de Omgevingswet. Het programma IOV bestaat uit vijf deelprogramma's waaronder DP3,DP4, DP5 en DP6. Dit programma is ter voorbereiding op de Omgevingswet en kent een landelijk kader. Dit is gefinancierd vanuit de tijdelijke rijksbijdrage, de zgn. Impulsgelden. Deze rijksbijdrage via de provincie stopt per 1 januari 2021 en wordt overgeheveld naar de gemeenten.

Verdere bijzonderheden m.b.t. externe veiligheid in 2020:
- Er zijn veel uren besteed via Impuls Omgevingsveiligheid (IOV), ter voorbereiding op de Omgevingswet;
- Binnen het project 3-Noord EV is, vanwege de Omgevingswet, een nieuwe systematiek voor externe veiligheid met aandachtsgebieden per scenario (brand, explosie en gifwolken) ontwikkeld. Lokaal moeten gemeentelijke beleidskeuzes gemaakt worden over de activiteiten die worden toegestaan in deze aandachtsgebieden. Samen met de drie veiligheidsregio's ontwikkelen de omgevingsdiensten een regionaal adviesproduct om gemeenten hierin te helpen;
- We hebben deelgenomen aan een startsessie met Rijkswaterstaat en Geodan voor het project aansluiten van het register externe veiligheid (REV).

2.1.5.8 Juridische advisering

- *Hoge werkdruk ten gevolge van Wob-verzoeken*

In het eerste half jaar was er in verband met de vele zaken, waaronder een aantal grote Wob verzoeken, onvoldoende capaciteit bij team juridisch. Om dit het hoofd te bieden is de bestaande inhuur verlengd. In de 2e helft van het jaar is de druk iets verminderd en is de inhuur beëindigd. Aan het eind van het jaar is de druk op de Wob verzoeken weer behoorlijk toegenomen, in die mate dat een van de handhavingsjuristen zich volledig met Wob verzoeken is gaan bezig houden. Omdat dit nog niet voldoende is zal begin 2021 ingehuurd moeten worden.
Er zijn 16 Wob verzoeken afgehandeld in 2020 en er zijn nog 8 in behandeling.
Daarvan zijn er in 2020 bij de RUD Drenthe zelf 2 Wob verzoeken binnengekomen en 2 afgehandeld, 1 verzoek is nog in behandeling.
Ten opzichte van vorig jaar is het aantal zaken verdubbeld (het aantal zegt echter niet altijd direct iets over de zwaarte en tijdlast van een zaak). Deze verhoging van de werklast en het probleem dat door te weinig geplande capaciteit niet altijd direct op verzoeken kan worden gereageerd, hebben geleid tot het aanbrengen van meer flexibiliteit in het jaarprogramma van 2021. Hierin is voor ieder bevoegd gezag 80 uur in de planning voor het behandelen van Wob-verzoeken opgenomen.

- *Onze juridische medewerkers zijn breed inzetbaar*

Naast de behandeling van Wob-verzoeken is bijvoorbeeld juridisch geadviseerd over de Omgevingswet, de ontwikkelingen rondom de Natuurbeschermingswet en de gevolgen daarvan voor omgevingsvergunningen en over de opslag, gebruik en verkoop van lachgas. Voor de provincie is tevens een handhavingstraject begeleid in het kader van het ligplaatsen beleid.

2.1.5.9 Advisering MER, bouw en RO (milieuspecialistische taken)

Over het algemeen zijn er relatief meer uren besteed aan integrale adviezen en m.e.r.-beoordelingen dan de jaren ervoor. Vanaf 2017 tot en met 2019 werden respectievelijk 5.357, 6.729 en 6.321 uren geboekt op dit product en in 2020 stijgt de lijn verder naar 7.119 uur.
Het aantal integrale adviezen ligt hoger dan de jaren ervoor. In 2020 zijn er 497 integrale afgehandeld en zijn er nog 93 in behandeling). In de jaren ervoor lag dit zo rond de 430 tot 460 adviezen. Wat hierbij opvalt is dat ondernemers blijven zoeken in deze Corona tijd om maximaal in te kunnen spelen op de Corona-beperkingen. Dit heeft een opvallend aantal bijbehorende creatieve initiatieven opgeleverd, die voor een integraal advies aan ons worden voorgelegd.
Ook valt op dat bij deze integrale adviezen veel adviezen voor bestemmingsplannen zijn gegeven. Deze adviezen vragen meer tijd, omdat adviezen nodig zijn van meerdere disciplines.
Bij het aantal m.e.r.-beoordelingen zien we een daling in de afgelopen jaren (in 2020 zijn er 43 afgerond en 12 in behandeling).

2.2 PROJECTEN

Naast de reguliere taken die in het jaarprogramma zijn opgenomen, voeren wij ook een aantal additionele projecten uit voor deelnemers, die separaat worden verrekend. De extra projecten zijn in 2020 afgerond en de financiële verantwoording is opgenomen in de jaarrekening. Het betreft een aantal projecten die in de financiële verantwoording in beeld worden gebracht. Inhoudelijk is gekozen om hier de aanpak van asbestdaken, het energietoezicht, de inventarisatie op ZZS en de Wob-verzoeken nader toe te lichten.

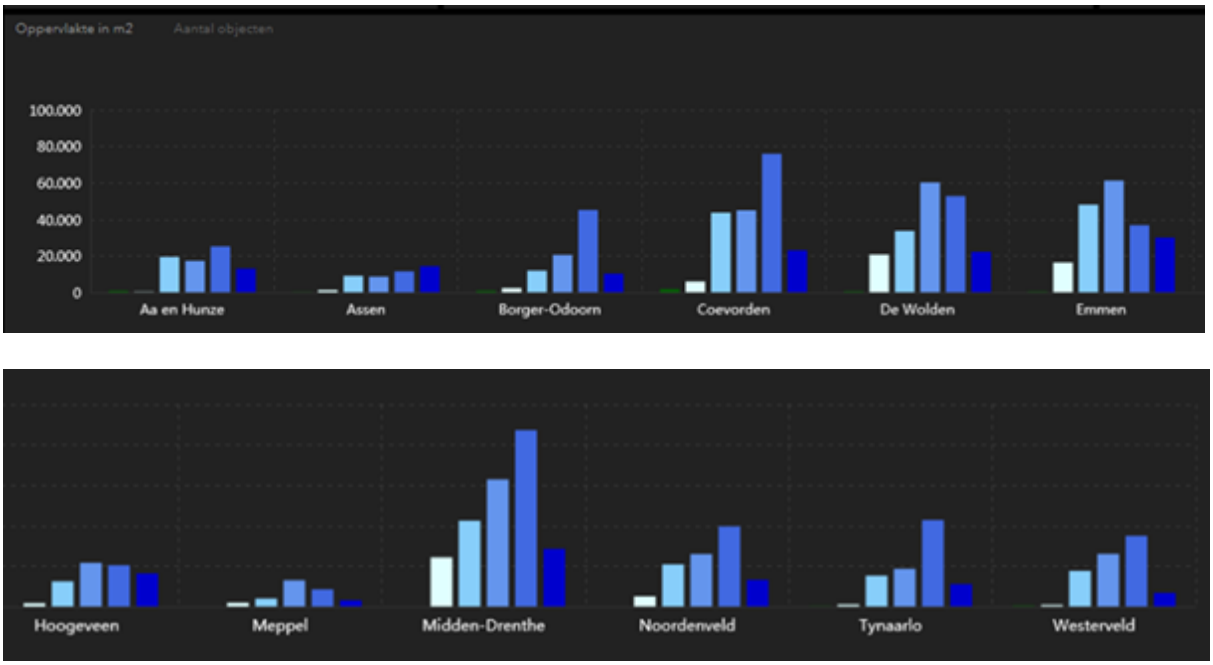
2.2.1 AANPAK ASBESTDAKEN IN DRENTHE

Het niet van kracht worden van een asbestdakenverbod heeft ertoe geleid dat de bereidheid om asbestdaken te vervangen in Drenthe, net als in de rest van het land, flink is teruggelopen. In figuur 3 is dit weergegeven. Toch wordt er nog steeds gesaneerd in Drenthe. Dit wordt mede gestimuleerd door de werkgroep asbestdaken waarin de Drentse gemeenten, de provincie en de RUD Drenthe zijn vertegenwoordigd. Onze inbreng betreft:

- Het actueel houden van de asbestkaart door gesaneerde daken eraan toe te voegen en twijfelgevallen met behulp van de asbestanalyzer te verifiëren;
- adviseren bij lokale initiatieven van bewoners om daken te saneren, zoals in Weerdinge.
- het aanschrijven, in samenspraak met gemeenten, van asbestdakenbezitters en het organiseren van bijeenkomsten (webinars) om hen te informeren over mogelijkheden van een asbestdaksanering;

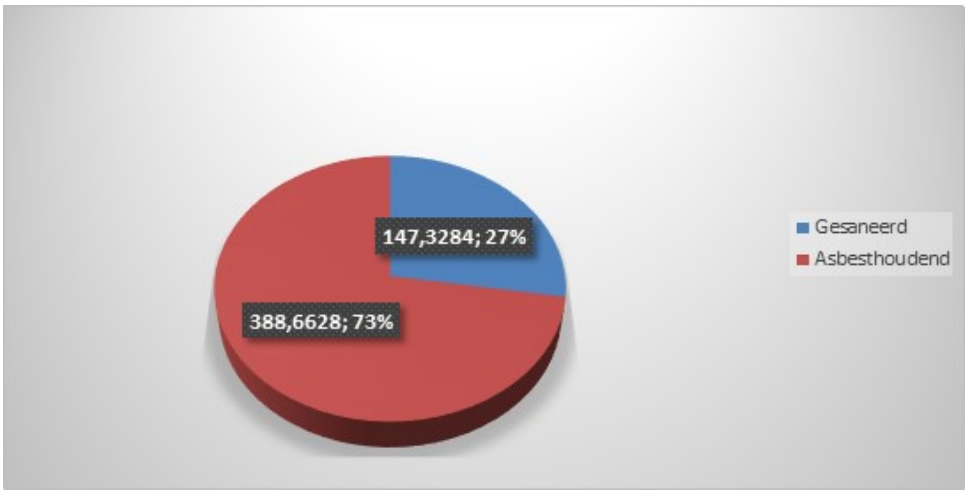
Daarnaast is er een aantrekkelijke laagrentende lening die voor Drentse inwoners wordt aangeboden om een asbestdak te vervangen. Ook het in samenhang aanbrengen van zonnepanelen kan met behulp van de lening gefinancierd worden.

Figuur 3: De hoeveelheid gesaneerd dakoppervlak per gemeente over de jaren 2016 t/m 2020

In 2020 is in Drenthe het totaalpercentage gesaneerd gestegen van 20% naar 27% ten opzichte van de resterende opgave. In onderstaand figuur is te zien wat de resterende opgave in Drenthe is.

Figuur 4 : Het aandeel gesaneerde asbestdaken ten opzichte van het totaal asbesthoudende asbestdaken in hectares en %

2.2.2 INVENTARISATIE ZEER ZORGWEKKENDE STOFFEN

Tijdens het Bestuurlijk Omgevingsberaad d.d. 25 april 2018 is tussen de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat en de bevoegde gezagen overeengekomen om via een uitvraag aan provinciale bedrijven de emissies van ZZS naar lucht en water beter in beeld te brengen. Daarbij is afgesproken dat de uitvraag tijdig plaatsvindt om het proces van informatielevering voor 1 januari 2021 te kunnen realiseren. De drie noordelijke provincies (Groningen, Fryslân en Drenthe) hebben in 2019 besloten deze uitvraag gezamenlijk uit te laten voeren door de drie Noordelijke uitvoeringsdiensten (Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUDD), de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO) en de Omgevingsdienst Groningen (ODG).

In 2019 heeft de focus van de ZZS-inventarisatie vooral gelegen op het informeren, verbinden, verkennen en ontwikkelen. Ook in de eerste maanden in 2020 is hier nog op voortgeborduurd, daar waar het gaat om de afvalbedrijven. Naar aanleiding van de ervaringen die in 2019 zijn opgedaan, de brief van de VA en de NVRD aan het ministerie en landelijke en regionale gesprekken met professionals is de oorspronkelijke werkwijze bijgesteld voor de afvalbedrijven. Om tot deze nieuwe werkwijze te komen heeft veel afstemming plaatsgevonden. Dit heeft geresulteerd in een (door de drie betrokken noordelijke gedeputeerden) vastgestelde nieuwe werkwijze in Noord-Nederland. Ook landelijk is een handreiking ontwikkeld welke voor het overgrote deel overeenkomstig is met de nieuwe werkwijze in Noord-Nederland. Landelijke ontwikkelingen wordt nauwgezet gevolgd, echter om weinig afbreuk te doen aan de gestelde deadline van 1 januari 2021, zoals opgenomen in het oorspronkelijke projectplan, is middels de nieuwe werkwijze voorgesorteerd ten opzichte van de landelijke handreiking.

Aan de hand van de nieuwe werkwijze is gekozen om in de eerste fase met name kwalitatieve informatie (m.u.v. puntbronnen) te verzamelen en na 1 januari 2021 vooral verder in te zoomen op de meer kwantitatieve informatie. Hierbij is de keuze gemaakt om de uitvoeringsdienst meer

dossieronderzoek te laten doen omdat eenzelfde uitvraag hoogstwaarschijnlijk niet zou leiden tot het behalen van de gestelde termijn alsmede het verkrijgen van de gewenste informatie. Dit betekent concreet dat er een grotere inspanning is gepleegd door de uitvoeringsdienst voor wat betreft de uitvoering aan de voorkant in het proces. Dossieronderzoeken en in aansluiting hierop de hernieuwde uitvraag aan afvalbedrijven is afgerond, de informatie welke naar aanleiding van deze hernieuwde uitvraag door de afvalbedrijven is aangeleverd wordt beoordeeld. Aan de hand van deze beoordeling wordt bepaald welke kwantitatieve informatie benodigd is ten behoeve van de tweede fase.

Een vertragende factor in dit geheel is het feit dat voor veel afvalstromen onbekend is welke ZZS er in voorkomen. Bovendien is er vaak sprake van een grote variatie binnen een bepaalde afvalstroom. Anders dan producerende bedrijven beschikken afvalbedrijven doorgaans niet over informatie over welke stoffen er exact aanwezig zijn in de materialen waarmee zij werken. Gezien de hoeveelheid ZZS is de materie dermate complex, dat zonder een zekere focus en afbakening het lastig is om over ZZS-emissies en indirecte lozingen te rapporteren. Het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen moet worden aangepast om de informatie over welke ZZS exact aanwezig zijn volledig inzichtelijk te kunnen krijgen. De verwachting is dat deze aanpassing in 2021 wordt gerealiseerd.

Voor de overige bedrijven zijn de beoordelingen voor het overgrote deel conform het oorspronkelijke projectplan afgerond. Een aantal dossiers is nog onderhanden, deze bevinden zich in een dermate vergevorderd stadium dat afronding is voorzien in het eerste trimester van 2021.

Tabel 20: Overzicht van de uitvoering van het project ZZS (peildatum 31-12-2020)

Provinciale inrichtingen (exclusief BRZO+*)	aantal	aandeel (%)
Afvalbedrijven	23	64%
Niet zijnde afvalbedrijven	13	36%
Niet zijnde afvalbedrijven		
Beoordelingen gestart	13	100%
Beoordelingen afgerond	12	92%
Afvalbedrijven (o.b.v. nieuwe werkwijze)		
Dossieronderzoek ZZS-inventarisatie afgerond	23	100%
Verder beoordeling in kader vergunningprocedure	7	26%
ZZS-inventarisatie naar afvalbedrijf	16	70%
Respons afvalbedrijven	9	41%
Beoordelingen fase 1 afgerond	6	26%

(*) de uitvoering van de ZZS-inventarisatie bij de BRZO+-bedrijven wordt uitgevoerd door de ODG, dit betreft 10 niet-afvalbedrijven.

2.3 HET ONTWIKKELPROGRAMMA

2.3.1 DE RESULTATEN OVER DE TOTALE PROGRAMMAPERIODE

Voor we specifiek kijken naar de resultaten uit 2020 is het goed om even terug te blikken. Het programma organisatieontwikkeling is gestart in 2019 nadat we in het jaar daarvoor de nodige stappen hebben gezet in kader van 'de basis op orde'. Het programma organisatieontwikkeling kende een looptijd van twee jaar.

We hebben erg veel bereikt en eind 2020 kunnen we zeggen dat we;

- ✓ het proces- en zaakgericht werken hebben doorontwikkeld;
- ✓ het LOS inclusief het benodigde functioneel beheer op orde hebben gebracht;
- ✓ ons locatiebestand van Drenthe op orde hebben en gevuld met 99% wat betreft de echt noodzakelijk informatie;
- ✓ onze personeelsgegevens op orde hebben gebracht;
- ✓ intern onze missie en visie in concept hebben herijkt, met daarbij de kanttekening dat bij de uitkomsten van de evaluatie GR wordt bezien in hoeverre herijking nodig is;
- ✓ we met bestuur en deelnemers hebben gesproken over de governance van onze organisatie;
- ✓ de financiële functie hebben geprofessionaliseerd;
- ✓ de organisatie van de Informatievoorziening systemen en functies hebben geprofessionaliseerd;
- ✓ het zaakgericht werken hebben geborgd is in de organisatie;
- ✓ uitvoering geven aan de wettelijke verplichtingen rond AVG;
- ✓ samen met onze eigenaren de verrekensystematiek hebben herijkt;
- ✓ de uitwisseling van documenten en de opdrachtverlening hebben verbeterd en we een advies voor het toekomstbestendig oplossen van het archiveringsvraagstuk aan het ontwikkelen zijn;
- ✓ de teams (zowel als collectief als individuele medewerkers en teamleiders) ondersteunen via coaching in de verander- en ontwikkelopgaven;
- ✓ het Projectmatig Werken verder hebben ontwikkeld, inclusief een een aanpak voor verdere structurele inpassing in de organisatie;
- ✓ samen met onze deelnemers concrete stappen zetten voor het werken onder de Omgevingswet;
- ✓ dit programmajaar voor het eerst risicogericht ons reguliere toezicht hebben geprogrammeerd en dat we uniform werken met Digitale Checklisten;
- ✓ een goed beeld hebben bij de inzet van onze medewerkers als het gaat om de strategische koers van de organisatie inclusief de mogelijke gevolgen voor de organisatiestructuur.

Kortom flinke stappen voorwaarts in vergelijking tot 3 jaar geleden. En daarmee gelijk constaterende dat stilstand achteruitgang is. Een aantal reeds ingezette ontwikkelingen zullen door (moeten) lopen in 2021 e.v. Andere projecten eindigen in 2020 maar zullen een vervolg moeten krijgen in de lijnactiviteiten.
We hebben aanvullende middelen ontvangen voor de looptijd van het ontwikkelprogramma. Deze middelen zijn niet volledig uitgeput. We houden naar schatting €250.000 over van het beschikbaar gestelde budget van € 1.700.000. Deze middelen worden ingezet voor de opgaven in 2021.

2.3.2 ONZE RESULTATEN IN 2020 : OP WEG NAAR EEN WENDBARE ORGANISATIE

Het ontwikkelprogramma 2019-2020 was gericht op het toekomstbestendig maken van onze organisatie als omgevingsdienst van Drenthe. Met de resultaten uit de verschillende projecten en

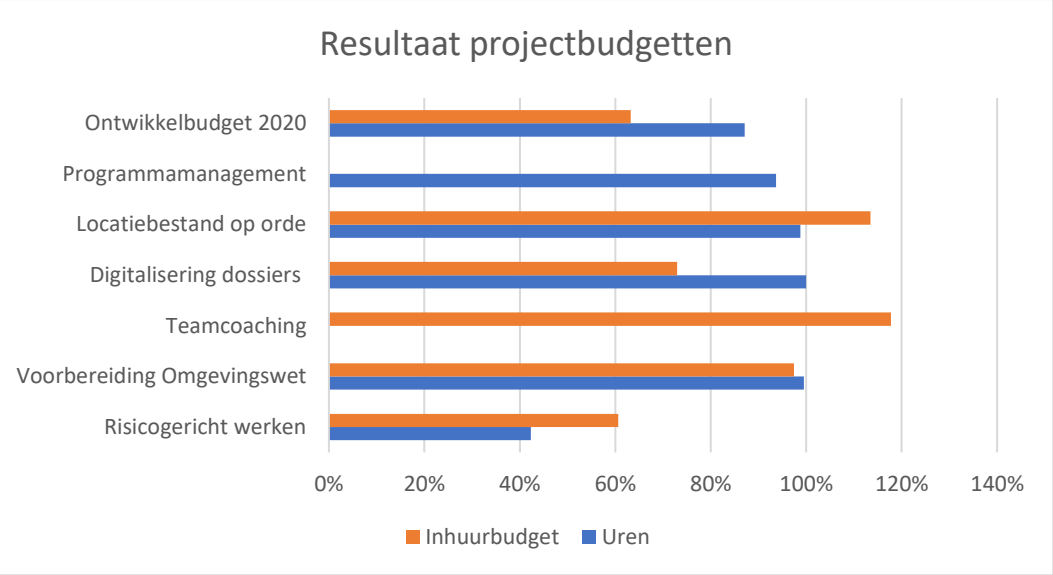
activiteiten willen we ervoor zorgen dat we met gerichte inzet van middelen kunnen doen wat nodig is voor een schoon en veilig Drenthe. Na afloop van deze programmaperiode hebben we stappen gezet in risicogericht werken waardoor wij van meer toegevoegde waarde zijn voor een schoon en veilig Drenthe.

We kunnen nu al de eerste effecten op de planvorming zien. Het project RGT heeft ervoor gezorgd dat we het uitvoeringsprogramma 2021 meer risicogericht in konden vullen. Onze kennis en expertise zijn steeds meer van toegevoegde waarde voor gewogen besluitvorming in lokaal en provinciaal bestuur. Door de bedrijven te controleren die de grootste milieurisico's veroorzaken zorgen we voor een schoner en veiliger Drenthe. Maar ook het op orde brengen van onze basisinformatie draagt bij aan haalbare en realistische jaarprogramma's en verkleint het risico op financiële tegenvallers gedurende het jaar. De omgevingswet komt er aan, in Drenthe hebben we de handen ineen geslagen voor een gezamenlijke aanpak en voorbereiding. Ons interne project sluit daar nadrukkelijk bij aan. Hierdoor is onze interne opgave steeds duidelijker geworden.
We weten steeds beter hoe wij ons toekomstbestendig moeten organiseren zodat wij op 1-1-2022 zijn voorbereid op de overgang naar de Omgevingswet en we onze werkzaamheden op een integrale wijze gezamenlijk met de ketenpartners in Drenthe kunnen uitvoeren.
De Strategische PersoneelsPlanning (SPP) is daarbij ondersteunend. We hebben het afgelopen jaar de basis op orde gebracht en de agenda voor de komende tijd is gericht op een wendbare organisatie die ervoor zorgt dat wij kunnen doen wat nodig is.

2.3.3 OVERZICHT BESTEDING UREN EN EURO'S

Deze rapportage betreft de voortgang over het tweede en laatste jaar van het Ontwikkelprogramma 2019-2020. In onderstaande grafiek staat de besteding van het programmabudget 2020 als geheel en de projectbudgetten 2020 in procenten. Zowel de inzet van medewerkers in uren als de budgetten besteed ten behoeve van inhuur, diensten etc.

Figuur 5: De besteding van de projectbudgetten behorend bij het Ontwikkelprogramma

De uitvoering van het hele programma 2020 heeft binnen de financiële kaders plaatsgevonden. Op onderdelen is een over- en onderschrijding van de projectbudgetten zichtbaar. Oorzaken daarvan worden in de toelichting bij de betreffende activiteit in de volgende paragraaf toegelicht.

2.3.4 NADER BEKEKEN ACTIVITEITEN ONDER HET ONTWIKKELPROGRAMMA

2.3.4.1 Risicogericht Toezicht verder doorontwikkeld t.b.v. het jaarprogramma 2021

In 2019 is Risico Gericht Toezicht (verder RGT) opgestart en ontwikkeld, een belangrijk resultaat was de risicomatrix. Deze risicomatrix is maatgevend geweest voor het programmatisch milieutoezicht binnen het team Toezicht en Handhaving in 2020. Er is een klankbordgroep met accounthouders gevormd om de verdere doorontwikkeling periodiek af te stemmen. Het instellen van deze klankbordgroep heeft geleid tot een aangepaste planning van deelresultaten. Hierdoor is de inzet wat achter gebleven op de oorspronkelijke planvorming. De ontwikkelde risicomatrix is in 2020 herijkt, verbeterd en geborgd in het jaarprogramma en in de werkprocessen. In de verbeterde risicomatrix heeft het milieubelang een meer centrale rol gekregen (milieueffecten en naleving voorop). In 2020 is de kwaliteit van de databruikbaarheid en -betrouwbaarheid aanzienlijk verbeterd door onder meer de registratie van toezicht goed te borgen in de werkuitvoering.
Voor de IPPC controles is een nieuwe toezichtstrategie gemaakt, die voldoet aan de hiervoor specifiek geldende wettelijke eisen. Op verzoek en in overleg met van onze opdrachtgevers is RGT voor de domeinen Asbest- en Bodemtoezicht voorlopig buiten beschouwing gelaten. Hiervoor is gekozen om RGT bij milieutoezicht eerst door te ontwikkelen en goed in te bedden bij zowel onze opdrachtgevers als bij ons zelf.
De in 2020 te inspecteren bedrijven zijn in 2020 geselecteerd op basis van de risicomatrix op deelnemer niveau. In het accounthouderoverleg van 15 december 2020 voor de programmering uit te gaan van de inmiddels verder ontwikkelde Drenthe brede risicomatrix. Op deze wijze bevorderen we een uniforme werkwijze in Drenthe, waarmee een gelijk speelveld wordt nagestreefd. RGT is de operationele toezichtstrategie die onderdeel gaat uitmaken van het nog op te stellen uniforme uitvoerings- en handhavingsbeleid voor de RUD Drenthe. In 2020 is hiervoor op initiatief van onze opdrachtgevers een voorbereidingsgroep gevormd.

2.3.4.2 Voorbereiding Omgevingswet

In 2020 hebben wij de voorbereiding op de Omgevingswet voortvarend doorgezet. De coronacrisis en de beperkende maatregelen die daaruit voortvloeiden hebben een beperkte negatieve invloed gehad op de voortgang van de voorbereidingen. Ingrijpender was het besluit van de minister in het voorjaar om de invoeringsdatum met – naar verwachting – een jaar uit te stellen tot 1 januari 2022. Het Koninklijk Besluit (KB) voor de invoering van de Omgevingswet hangt voor bij Eerste en Tweede Kamer en met name bij de Eerste Kamer speelt nog een inhoudelijke discussie. De wet is niet controversieel verklaard door beide kamers, dus in principe kan het huidige demissionaire kabinet dus besluiten tot invoering per 1-1-2022.
In Drenthe is dat uitstel echter aangegrepen als een kans om beter voorbereid te kunnen starten bij de in werking treding van de Omgevingswet.

- *Samen met alle ketenpartners vormgeven*

Een groot deel van de voorbereidingen: de ontwikkeling van processen, participatie tools, beleidsbouwstenen en de technische afstemming op ICT-gebied, wordt in OPD (OmgevingsPlatform Drenthe) uitgevoerd. Alle ketenpartners: gemeenten, provincie, waterschappen, GGD, VRD, RUD Drenthe en Rijkswaterstaat werken hierin samen. Het OPD wordt door het ministerie van BZK ondersteund met een regionale implementatie manager (RIO).
In mei 2019 is het OPD met een gezamenlijke bestuurlijke opdracht van start gegaan. Nadat de bijeenkomst wegens corona enkele malen was uitgesteld, zijn de bestuurders in oktober 2020

bijgepraat over de vorderingen van het platform en ingelicht over de bestuurlijke beslispunten die aanstaande zijn. Opiniërend kwam het onderwerp leges aan de orde. De Omgevingswet heft het verbod op legesheffing bij milieuvergunningen en bodemtoestemmingen op. Tegelijkertijd heeft de nieuwe Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) tot gevolg dat de legesopbrengst van bouwvergunningen drastisch minder wordt. Dat werpt de vraag op of de bevoegde gezagen milieuleges willen heffen en op welke wijze onderlinge verrekeningen gaan plaatsvinden wanneer meerdere bevoegde gezagen betrokken zijn bij een omgevingsvergunning.

Op 1 januari 2021 is de situatie wat betreft de voorbereiding op de Omgevingswet als volgt:

- *We zijn aangesloten op het DSO , technisch gereed voor gebruik*

Ons zaaksysteem, LOS, is afgelopen zomer technisch aangesloten op de landelijke voorziening van het DSO. In december heeft een succesvolle test plaatsgevonden met gemeente Meppel, waarbij een fictieve aanvraag door gemeente Meppel is ontvangen en naar ons is doorgestuurd. Technisch werkt het systeem dus. De volgende stap is om in de keten, met meer partijen een volledig proces, bijvoorbeeld een vergunningaanvraag, te doorlopen. Die stap is voorzien in het eerste kwartaal van 2021.

- *Landelijke belangstelling voor de Drentse uitwerking*

In OPD verband zijn de processen “begeleiden en uitwerken initiatief” en “behandelen aanvraag” uitgewerkt. Het uitwerken van het proces “adviseren” was eind 2020 al ver gevorderd. Dat laatste geldt ook voor het zogenaamde afsprakendocument en de omgevingstafel. De sprints om beide processen in het LOS te verwerken zijn gestart. Wegens de corona-beperkingen is daarvoor een volledig digitale werkwijze in MS Teams ontwikkeld. Dat we op de goede weg zijn blijkt uit landelijke belangstelling die er is voor onze fundamentsplaten, regionale afspraken en de omgevingstafel.

- *De opleidingen staan onder druk door de coronacrisis*

In het voorjaar van 2020 hebben alle medewerkers een introductiecursus Omgevingswet gevolgd. Midden in de cyclus werden de coronamaatregelen van kracht. Een deel van de medewerkers heeft na enige vertraging de introductie digitaal kunnen afronden. Ook is een start gemaakt met de vaardigheidstraining ten behoeve van de rol casemanager. Wij hebben deze training georganiseerd en de ketenpartners uitgenodigd daaraan te deel te nemen. Daar is goed gebruik van gemaakt. Wederom gooide corona roet in het eten. Deze training, waarbij onder andere gebruik wordt gemaakt van rollenspellen en acteurs, is lastiger in een digitale omgeving voort te zetten. We beraden ons nog over in welke vorm dit doorgezet kan worden.

- *Binnen de overdracht van bodemtaken wordt gewerkt aan uniform beleid*

Met de Omgevingswet wordt een deel van de bodemtaken van provincie naar gemeenten overgedragen. Het reeds lopende provinciale project Warme overdracht is ondergebracht onder het OPD als een werkgroep. De werkgroep heeft een projectplan opgesteld met aandachtspunten en deelprojecten. Te weten:

1. Verbeteren van de bodeminformatievoorziening en archiveren (paragraaf 3.1.5.4)
2. Bodemlocaties die blijven bij de provincie. Er is een lijst van bodemlocaties opgesteld die bij de provincie blijven.
3. Bodemtaken en kosten. Een eerste vingeroefening heeft plaatsgevonden van de verschuiving van bodemtaken van provincie naar gemeenten en welke kosten hiermee gemoeid gaan.
4. Afgestemd bodembeleid in Drenthe. Eind 2020 is een deelproject gestart om te inventariseren waar gemeenten voor het domein bodem behoefte aan hebben. In ieder geval is de behoefte

uitgesproken ook het bodembeleid met elkaar in Drenthe te gaan verkennen. Gezamenlijk optrekken heeft als voordeel dat we kennis, ervaringen, wensen en knelpunten met elkaar kunnen delen en uiteindelijk ook komen tot een meer afgestemd beleid dat kan helpen tot om te komen tot evenwichtige regels in het Omgevingsplan. Vanwege de onzekerheid van datum van invoering van de Omgevingswet en andere prioriteiten binnen de gemeente merken we dat gemeenten enigszins een afwachtende houding aannemen.

5. Bodem in de Omgevingsvisie en Omgevingsplan. Als pilot is voor de gemeente Midden-Drenthe een gebiedsgenese opgesteld. In de gebiedsgenese is kennis over het bodem- en (grond)watersysteem vertaald naar mogelijke input voor de Omgevingsvisie en Omgevingsplan. De samenwerking verliep goed. Er komt nog een vervolgstap waarin nog een koppeling gemaakt wordt met Erfgoed en de Omgevingsvisie en het gedachtengoed zal worden gedeeld met andere gemeenten in Drenthe. Helaas is de projectleider van de gemeente Midden-Drenthe vertrokken waardoor er enige vertraging is opgelopen.

- *De uitwerkings- en beslispunten zijn gereed binnen het project Bouwstenen Milieu*

Het project Bouwstenen Milieu, waarin de milieuonderdelen van de Omgevingswet worden geannoteerd en de uitwerkings- en beslispunten benoemd bevindt zich inmiddels voornamelijk in de fase dat de uitwerkings- en beslispunten verder gebracht moeten worden. Deze bouwstenen zijn toebedeeld aan de verschillende werkgroepen onder het OPD met een belangrijke inhoudelijk ondersteuning van de RUD Drenthe.

- *Een eerste verkenning werkgroep Leges is gebruikt als input voor de Kaderbrief 2022.*

Op verzoek van de werkgroep Leges van het OPD en enkele accounthouders RUD hebben wij een verkenning gedaan van de verschuiving van kosten tussen de deelnemers als gevolg van de Omgevingswet. De eerste versie daarvan is besproken en ingebracht in het accounthoudersoverleg en het eigenarenoverleg. Deze eerste versie vormde ook input voor de kaderbrief.

2.3.4.3 Werken aan een wendbare organisatie via zelforganisatie en teamcoaching

De organisatie is gecoacht in meer zelforganiserend vermogen. Door in te zetten op zelforganisatie willen wij onze wendbaarheid en snelheid van handelen vergroten. Het gedeelde perspectief en bijbehorende uitgangspunten zijn beschreven en de gemeenschappelijke kick off is gehouden. De OR is nadrukkelijk aangesloten bij deze ontwikkeling. Onderdeel van de aanpak is het opleiden van gidsen. De opleiding van de gidsen is ondanks de corona maatregelen gestart, in de vorm van online trainingen. Verder is de ‘reproduceerbare aanpak’ verder concreet vormgegeven zodat de organisatie in de toekomst de ontwikkeling zelf vorm kan vervolgen. Er wordt gestart binnen een beperkt aantal ontwikkelplekken, waaraan de gidsen worden gekoppeld. De komst van drie nieuwe MT leden heeft ook een nieuwe dynamiek en energie gebracht. Noemenswaardig is dat de ontwikkeling ingezet is als organisch proces. Eind 2020 zijn de oorspronkelijke uitgangspunten herijkt en is ook de wens uitgesproken om de beweging procesmatig te versnellen en verbreden. Onder andere door niet alleen de ontwikkelplekken als startpunt voor de beweging te markeren, maar ook in de teams te starten.

Alle branches binnen team Toezicht en Handhaving zijn het gedurende 2020 een aantal maanden ondersteund bij de veranderopgave waarvoor de organisatie staat. De branches binnen het team zijn gecoacht op zelfredzaamheid (zelfleiderschap). Specifiek is er gecoacht op de rollen in de

branchegroepen en de rol van toezichthouder met de daarbij behorende doelen en verantwoordelijkheden.
De ambitie begin 2020 was om de teamcoaching in te vlechten in het project zelforganisatie. Tijdens de coaching is naar voren gekomen dat zelforganisatie vooralsnog een te grote stap is voor team Toezicht en Handhaving. En dat het laten begeleiden van team Toezicht en Handhaving als ontwikkelplek door een gids geen realistisch opdracht zou zijn. Vandaar de focus tijdens de coaching op zelfredzaamheid: je rol kennen, afgrenzen, aanspreken en proactiviteit.

2.3.4.4 Digitalisering dossiers

Dit project is als prioritair project gestart in 2018. Het project bestond uit twee fases. De eerste fase betrof Quick wins in de onderlinge samenwerking, de tweede fase moest een visie over toekomstige structurele oplossing opleveren.
Het eerste onderdeel is in 2019 afgerond. Begin 2020 is het opdrachtgeverschap van dit project door de ambtskring gemeentesecretarissen overgenomen van de raad van opdrachtgevers. Er een stuurgroep ingesteld en tevens is er een wisseling geweest van projectleider. De nieuwe projectleider is begonnen met een probleemanalyse en heeft een aanzet gedaan voor de rapportage en advies. Er is in 2020 een projectgroep gevormd met afgevaardigden uit elke gemeente en de RUD Drenthe.
Er zijn in 2020 door de projectgroep veel oplossingsrichtingen onderzocht en besproken, onder meer is de visie onderzocht om één digitaal systeem te hanteren. In het perspectief van de Omgevingswet en de gevolgen daarvan voor samenwerking met de ketenpartners in de automatisering zou een provinciaal VTH systeem waarin alle ketenpartners samenwerken een oplossing zijn. Echter is besloten dat het verbreden van de projectopdracht naar ondersteuning van het VTH proces in de gehele keten voor nu te ingewikkeld is; het is een te grote stap.

Vanwege het complexe karakter is in oktober besloten om de opdracht aan te passen en te komen tot uniforme afspraken over een normenkader om het proces van aanlevering van documenten te verbeteren. Dit in de context van de omgevingswet en in samenspraak met de OPD werkgroep. Deze aanpassing heeft wel meer inzet van ons gevraagd in advisering over het normenkader.

Op dit moment wordt door de projectgroep gewerkt aan een rapportage met daarin een advies over afspraken over de normen per domein waaraan wij samen met de gemeenten moeten voldoen om de uitwisseling van dossierinformatie goed te laten verlopen. De samenwerking op afstand, nl. via teams, beperkt helaas ook de discussies, wederzijds begrip en het optrekken als regionale projectgroep.
Onderdeel van de rapportage zal het advies aan de gemeenten en ons zijn om individueel een plan te maken om te gaan voldoen aan de afspraken. De verwachting is dat de rapportage in het voorjaar van 2021 aangeboden kan worden aan de ambtsgroep.

2.3.4.5 Locatiebestand op orde

Deze opgave was moeilijk in te schatten, wij waren de eerste omgevingsdienst die het op deze schaal heeft opgepakt. De problematiek is complexer en omvangrijker gebleken dan vooraf gedacht. Daarom hebben we in 2020 nog veel moeten doen.

Het pakket met werkafspraken en LOS-instructies is afgerond en instructie heeft plaatsgevonden. Deze set met afspraken en instructies beoogt ons locatiebestand op orde te houden. Een aantal handelingen zoals bijvoorbeeld het aanmaken van nieuwe milieulocaties is belegd bij een kleine groep administratief medewerkers die zeer goed ingevoerd zijn in het LOS. De data uit ons invoerprotocol zijn nagenoeg allemaal verwerkt. Bij aanvang van het project is een selectie van data

gemaakt die essentieel werd geacht voor een goed locatiebestand. Deze data zijn vastgelegd in een zogeheten invoerprotocol. Nagenoeg alle locaties zijn voor wat betreft deze data aangepast. Een deel zal worden aangepast zodra deze in het primaire werkproces worden behandeld. Het gaat in dat geval vaak om locaties die vanuit milieuoogpunt minder relevant zijn. Daarnaast zijn nog extra data aangepast zoals informatie over IPPC bedrijven en BRZO bedrijven. Met het bijwerken van de data is bewerkstelligd dat iedere locatie in het LOS gekoppeld is aan de branche georiënteerde risicomatrix van het RGT. Hierdoor kunnen alle LOS-locaties van geprioriteerde branches snel worden opgehaald, zodat een goede jaarprogrammering mogelijk wordt.

Het gegevensmagazijn is klaar en hieruit kunnen rapportages worden gedraaid. Het gegevensmagazijn is een systeem dat het mogelijk maakt om rapportages te draaien die een vergelijk kunnen maken tussen de data in ons locatiebestand en de data in enkele landelijke databases, zoals het BAG- en de KvK-register. Tevens kan dit systeem inzichtelijk maken of de gemaakte werkafspraken worden nageleefd.

Het project is nu afgerond. Het project heeft zich gericht op het bijwerken van de locaties die bij aanvang van het project in het locatiebestand stonden. We besteden vanaf nu continue aandacht en tijd aan het op orde houden van de reeds opgenomen data maar ook voor het checken van de situatie in het veld met ons locatiebestand. Dit gaan we doen door het uitvoeren van gevelscans. Het op orde houden van ons locatiebestand zal als structurele activiteit in ons jaarprogramma opgenomen moeten worden.

2.3.4.6 Programmamanagement

Bij de uitvoering en sturing op het ontwikkelprogramma is ook continu de verbetering van projectmatig werken onder de aandacht. Projectleiders worden ondersteund in het transparant maken van de voortgang van hun project en het sturen op resultaten. Mandaten, werkwijzen, formats, overlegstructuren en rolbeschrijvingen zijn op orde gebracht en vastgesteld. Daarmee zijn de structuur en instrumenten voor gedegen projectmatig werken aanwezig. In 2021 wordt dit verder geïmplementeerd als structureel onderdeel van de organisatie.

2.4 WAT HEEFT HET GEKOST?

Het BBV vereist dat de verantwoording in verschillende programma's wordt weergegeven. Wij kennen als belangrijkste programma het programma Milieu. In de begrotingswijziging 2018 is ervoor gekozen om een apart programma voor Milieu – projecten op te nemen. Zo kan beter onderscheid gemaakt worden tussen de reguliere taken (Drentse Maat en Niet-Drentse Maat) die wij voor de deelnemers uitvoeren en de apart gefinancierde projecten.
Volgens het BBV dienen de algemene dekkingsmiddelen, de heffing VPB en het bedrag voor onvoorzien apart in het programmaplan uiteengezet te worden. Daarnaast worden de kosten van de overhead in een apart programma getoond en dienen de kosten van de andere programma's exclusief overheadkosten getoond te worden.
Onderstaande tabel geeft de begrote en gerealiseerde baten en lasten over 2020.

Tabel 21: De begrote en gerealiseerde baten en lasten over 2020

	2020 (Begroting)	2020 (Begrotings-wijziging)	Realisatie 2020	Afwijking
Programma Milieu regulier	13.910.209	13.577.563	13.577.563	0
Programma Milieu projecten & leges	473.000	723.000	901.729	178.729
Programma Organisatieontwikkeling	n.v.t.	685.491	592.304	-93.187
Baten Totaal	**14.383.209**	**14.986.054**	**15.071.596**	**85.542**
Programma Milieu regulier	9.620.406	9.579.750	9.779.921	-200.171
Programma Milieu projecten & leges	423.000	673.000	854.568	-181.568
Programma Organisatieontwikkeling	n.v.t.	843.397	592.304	251.093
Overhead	4.204.462	4.035.500	3.926.840	108.660
Algemene dekkingsmiddelen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Heffing VPB	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bedrag onvoorzien	125.000	0	0	0
Lasten Totaal	**14.372.868**	**15.131.647**	**15.153.633**	**-21.987**
Saldo van baten en lasten vóór mutatie reserves	**10.341**	**-145.593**	**-82.037**	**63.555**
Toevoeging en ontrekking reserves	**0**	157.906	0	157.906
Toevoeging reserves	**0**	**0**	**0**	0
Ontrekkingen vanuit reserves	**0**	157.906	0	157.906
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	**10.341**	**12.313**	**-82.037**	**-94.351**

Het totaal van de programma's is in 2020 afgesloten met € 15.071.596 aan baten en € 15.153.633 aan lasten. Op de begrote dekking uit de reserves van het Ontwikkelprogramma van € 157.906 is door de lagere besteding in het programma geen beroep gedaan. We komen voor 2020 uiteindelijk uit op een negatief resultaat van € 82.037.

2.4.1 HET OVERZICHT VAN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN HEFFING VENNOOTSCHAPSBELASTING

De algemene dekkingsmiddelen zijn inkomsten waarvoor geen bestedingsdoel is bepaald. Omdat onze organisatie enkel specifieke dekkingsmiddelen kent, is deze post niet van toepassing op ons. Het BBV schrijft ook voor dat de heffing vennootschapsbelasting wordt uiteengezet in een separate post. Deze post is niet van toepassing op onze organisatie. Vennootschapsbelasting dient namelijk te worden afgedragen door een overheidsonderneming bij activiteiten die voor de Vpb gelden als onderneming en waarop geen objectvrijstellingen van toepassingen zijn. Ons uitgangspunt is dat,

voor de activiteiten van ons kwalificeren als onderneming, wij in principe enkel die activiteiten ondernemen waarvoor sprake is van objectvrijstelling.

2.4.2 HET GEBRUIK VAN HET GERAAMDE BEDRAG VOOR ONVOORZIEN

In de begroting is een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen met een hoogte van € 125.000-. In 2020 zijn deze kosten ingezet ter dekking van de gemaakte frictiekosten.

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Afwijking
Onvoorzien	125.000	0	0	0

Tabel 22: het gebruik van de post onvoorziene uitgaven

3 DE VERPLICHTE PARAGRAFEN

Het BBV vereist verschillende paragrafen. Drie daarvan zijn niet van toepassing op onze organisatie en worden daarom niet uitgewerkt:

- Grondbeleid is niet van toepassing omdat we geen eigen grond bezitten
- Verbonden partijen is niet van toepassing op ons omdat wij geen verbonden partijen hebben.
- Onderhoud kapitaalgoederen is niet van toepassing omdat wij geen kapitaalgoederen hebben.

3.1 LEGES / LOKALE HEFFINGEN

In ons beleid hebben wij geen lokale heffingen. Voor de provincie Drenthe zijn wij wel gemandateerd om de heffingen van de leges uit te voeren. Dit betreft leges voor de luchtvaart en de Wabo. De inning van de leges is gebaseerd op de Legesverordening van de provincie. In 2020 resteerde hiervan € 47.160 als vergoeding voor de (administratieve, in de loonkosten verantwoorde) ondersteuning die wij hiervoor inzetten.

De realisatie van de legesopbrengsten en -kosten is aanzienlijk lager dan de begroting. Dit is het gevolg van minder en lagere bouwaanvragen dan verwacht.

	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Afwijking
Legesopbrengsten	223.000	155.667	-67.333
Legeskosten	173.000	108.507	64.493
Saldo van baten en lasten	**50.000**	**47.160**	**-2.840**

Tabel 23: Raming en realisatie van de legeskosten en -opbrengsten

3.2 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING

3.2.1 WEERSTANDSCAPACITEIT

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin wij in staat zijn middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Een buffer is daarom wenselijk. Bij het weerstandsvermogen gaat het dus om de robuustheid van de begroting enerzijds en de omvang van het eigen vermogen dat als buffer beschikbaar is anderzijds.

De kosten die niet uit andere inkomsten kunnen worden gedekt, komen ten laste van de deelnemende organisaties. Dat impliceert dat de financiële gevolgen van risico's, die niet binnen onze begroting kunnen worden opgevangen, uiteindelijk ten laste van de deelnemende organisaties zullen worden gebracht. Deze bepaling zou tot de opvatting kunnen leiden, dat het voor ons niet nodig is om over weerstandscapaciteit te beschikken. Daartegenover staan de volgende argumenten:

- De RUD Drenthe is een zelfstandig rechtspersoon met eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

- Het is onwerkbaar voor ons (en voor de deelnemende provincie en gemeenten) als wij ons voor iedere tegenvaller tot de deelnemers moeten wenden, met het verzoek om een (incidentele of structurele) verhoging van de bijdrage.

Door de deelnemers is expliciet uitgesproken dat het niet wenselijk is als iedere gemeenschappelijke regeling een groot eigen vermogen opbouwt.

In de gewijzigde begroting 2020 was de algemene reserve € 15.449, welk bedrag vrij aanwendbaar was en was er een post onvoorzien opgenomen van € 125.000. Ultimo 2020 is er, vanwege het negatieve resultaat over 2020 van € 82.037, een totaal eigen vermogen van € 91.318, met een negatieve Algemene reserve van € 66.588. Aan de deelnemers zal bij de behandeling van de jaarstukken in het Algemeen Bestuur een bijdrage in het negatieve exploitatieresultaat van 2020 worden gevraagd. Ervan uitgaande dat dit verzoek wordt gehonoreerd bedraagt de algemene reserve weer € 15.449.

Op basis van het hieronder uiteengezette actueel benodigde weerstandsvermogen van € 492.100 is de ratio tussen aanwezige en benodigde weerstandsvermogen 0,3 en wordt daarmee beoordeeld als ‘ruim onvoldoende’. De conclusie wordt in het hier onderstaande overzicht weergegeven.

Tabel 24:De conclusie van het weerstandsvermogen

Aanwezige weerstandscapaciteit	
Algemene Reserve 2020	-66.588
Bijdrage deelnemers negatief resultaat 2020	82.037
Onvoorzien Begroting 2021	125.000
Totaal weerstandscapaciteit	**€ 140.449**

Richtlijnen weerstandscapaciteit	
betekenis ratio	**ratio weerstandscapaciteit**
uitstekend	> 2,0
Ruim voldoende	1,4 < x > 2,0
Voldoende	1,0 < x > 1,4
Matig	0,8 < x > 1,0
Onvoldoende	0,6 < x > 0,8
Ruim onvoldoende	< 0,6

factor aanwezig / benodigd weerstandsvermogen	
factor:	**0,3**
oordeel:	**Ruim onvoldoende**

3.2.2 RISICO’S

De omvang van ons weerstandsvermogen is gerelateerd aan de risico’s die de organisatie loopt. Deze risico’s zijn in kaart gebracht en ook financieel vertaald. Hierbij is rekening gehouden met reeds getroffen maatregelen, zoals verzekeringen.
Een aantal van onze (financiële) risico's worden in onderstaande tabel vermeld. In het model zijn risicobeoordeling en -kwantificering gehanteerd, zoals aanbevolen door het Ministerie van BZK. Deze risico's geven inzicht in het benodigde weerstandsvermogen (zie onderstaande tabel). Hierbij worden kleinere risico's geacht onderdeel te zijn van de reguliere bedrijfsvoering. De vermenigvuldiging met de wegingsfactoren impact en frequentie geeft het bedrag aan dat beschikbaar moet zijn als weerstandsvermogen om de risico’s te kunnen opvangen. In de begroting 2020 waren de volgende financiële risico’s benoemd.

3.2.2.1 Risicoprofiel 2020

De uiteindelijke effecten behorend bij de benoemde risico's worden hier puntsgewijs behandeld. De werkelijke kosten van het risicoprofiel zijn in het rekeningresultaat 2020 verwerkt.

No	Categorie	Omschrijving	Effect	Financieel	Impact	Frequentie	Benodigde weerstandsvermogen
1	Personeel	Ziekteverzuim	Productieverlies	€ 40.000	1	5	€ 40.000
2	Personeel/ bedrijfsvoering	Digitaal werken	Productieverlies	€ 80.000	2	4	€ 60.000
3	Personeel/ Bedrijfsvoering	Informatievoorziening	Productieverlies	€ 73.000	3	4	€ 54.750
						Totaal	**€154.750**

Klasse / impact	Geschat financieel effect	Wegingsfactor
1	< € 50.000	€ 25.000
2	€ 50.001 – € 100.000	€ 75.000
3	100.001 – € 250.000	€ 175.000
4	€ 250.001 – € 1.000.000	€ 625.000
5	> € 1.000.000	€ 1.000.000

Klasse/ frequentie	Kans	Wegingsfactor
1	1 keer per 10 jaar of minder	0,10
2	1 keer per 5-10 jaar	0,20
3	1 keer per 2-5 jaar	0,50
4	1 keer per 1-2 jaar	0,75
5	1 keer per jaar of meer	1,00

Tabel 25: Het risicoprofiel 2020

- Ziekteverzuim

In 2020 is het ziekteverzuim inderdaad hoger geweest dan begroot (8,87 % gemiddelde realisatie t.o.v. 8% begroot). In het risicoprofiel voor 2020 was rekening gehouden met risico van 0,5% extra verzuim. Dit is in werkelijkheid 0,87% geworden. Hierdoor is er extra ingehuurd om de zieke medewerkers te vervangen.

- Digitaal werken

Zie voor een beschrijving van dit onderdeel de passage in het hoofdstuk Ontwikkelprogramma.

- Informatievoorziening

Zie voor een beschrijving van dit onderdeel de passage in het hoofdstuk Ontwikkelprogramma inzake het Locatiebestand op orde en de voorbereiding op de Omgevingswet. Er is in 2020 een informatiebeleidsplan vastgesteld en is er een data- én informatieanalist in dienst gekomen.

3.2.2.2 *Actuele risico's*

In 2021 zijn de volgende risico's uit het risicoprofiel van toepassing.

Tabel 26: Het risicoprofiel over 2021

no	categorie	omschrijving	effect	financieel	impact	frequentie	benodigde weerstands-capaciteit
1	personeel	ziekte verzuim	productieverlies	€ 229.600	3	5	€ 229.600
2	personeel / bedrijfsvoering	Digitaal werken	productieverlies	€ 80.000	2	4	€ 60.000
3	personeel / bedrijfsvoering	informatievoorziening	productieverlies	€ 80.000	3	4	€ 60.000
4	personeel / bedrijfsvoering	Werving nieuwe medewerkers	productieverlies	€ 160.000	3	4	€ 120.000
5	personeel / bedrijfsvoering	INK Kwaliteitsborging	productieverlies	€ 30.000	1	4	€ 22.500
	Totaal						€ 492.100

Klasse/ Impact	Financieel	Wegingsfactor
1	< 50.000	€ 25.000
2	50.001 – 100.000	€ 75.000
3	100.001 – 250.000	€ 175.000
4	250.001 – 1.000.000	€ 625.000
5	> 1.000.000	€ 1.000.000

Klasse/ Frequentie	Kans	Wegingsfactor
1	1 keer per 10 jaar of minder	0,10
2	1 keer per 5-10 jaar	0,20
3	1 keer per 2-5 jaar	0,50
4	1 keer per 1-2 jaar	0,75
5	1 keer per jaar of meer	1,00

- Ziekteverzuim

In 2020 was het gemiddelde ziekteverzuim 8,87%. Bij de berekening van de productieve uren voor het jaarprogramma 2021 zijn we uitgegaan van een ziekteverzuimpercentage van 6%. Indien het ziekteverzuim in 2021 op hetzelfde niveau uitkomt als in 2020 is het in deze tabel op te nemen risico nog 2,87 procent.

- Digitaal werken

De deelnemers dienen alle informatie behorende bij de afhandeling vaan een zaak digitaal ons aan te leveren. Helaas blijkt dat de medewerkers nog steeds de fysieke dossiers moeten raadplegen en dit kost meer tijd dan het uitgangspunt bij het uitvoeringsprogramma. Het is reëel dat de medewerkers dit de komende periode ook moeten blijven doen. We hebben een extra medewerker die dit intern coördineert. Hiervoor wordt is een loonsom van 1 FTE opgenomen.

- Informatievoorziening

Wat betreft de bodeminformatievoorziening blijft in 2021 sprake van een duidelijk productieverlies ten opzichte van een situatie met een volledig en betrouwbaar bodeminformatiesysteem, ingebed in een verbeterd, effectief werkende bodeminformatievoorziening. Tevens is er door de gebrekkigheid

en onvolledigheid van het bodeminformatiesysteem kans op het geven van foutieve informatie aan derden en het foutief baseren op beschikbare bodeminformatie bij advisering of bijvoorbeeld vergunningverlening of toezicht. Om deze risico's af te schalen en onze organisatie effectiever en efficiënter te laten functioneren, zal het gesprek met onze deelnemers worden aangegaan op basis van ons bij hen neergelegde initiatiefvoorstel. Hiervoor is een loonsom van 1 FTE meegenomen.

- Werven nieuw personeel

In 2021 gaat een relatief groot aantal van onze medewerkers met (vervroegd) pensioen. Met name bij specialistische functies is er sprake van krapte op de arbeidsmarkt en voorzien wij productieverlies of extra kosten in verband met duurdere inhuur. Daarnaast is er extra capaciteit op de afdeling HRM nodig om deze vacatures weer in te vullen. In totaal is hiervoor een loonsom van 2 fte meegenomen.

- Kosten Instituut Nederlandse Kwaliteit (INK)

Om aan de vereisten van kwaliteitsborging via dit instituut te kunnen voldoen zal er een extra inspanning van de betrokken medewerkers nodig zijn, welke ten koste gaat van de productiviteit. Indien er ingehuurd moet worden dan worden de extra kosten geschat op € 30.000.

- AVG

Het financiële risico is door een door een verzekering afgedekt. Maar indien er zich een zaak voordoet zullen wij moeten aantonen welke maatregen we hebben getroffen om dit te voorkomen. Op dit moment is er een beleid, een plan van aanpak (PVA) en wordt plateau 1 van de plateauplanning uitgevoerd. In 2021 is het risico afgedekt door een verzekering, maar als er vertraging ontstaat ten opzichte van de planning, kan dit leiden tot een imago- en financieel risico.

3.3 DE FINANCIËLE KENGETALLEN

In onderstaand overzicht staan kengetallen uiteengezet die op onze organisatie van toepassing zijn.

	Jaarrekening 2019	Begrotingswijziging 2020	Jaarrekening 2020
Netto schuldquote	-2,8%	-0,4%	-1,7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Solvabiliteitsratio	2,9%	1,4%	1,9%
Structurele ex[ploitatieruimte	-2,4%	-3,2%	0,1%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Tabel 27: Overzicht van de financiële kengetallen

Hieronder volgt een korte toelichting per kengetal.

3.3.1 NETTO SCHULDQUOTE

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De VNG adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. We hebben geen leningen waardoor de schuldpositie alleen bestaat uit kortlopende verplichtingen. Daarom hanteren wij een norm van 0% of lager. Om aan de norm te voldoen moeten de eigen middelen hoger zijn dan de schuldpositie. In afwijkende gevallen, bijvoorbeeld een grote investering waar geld voor aangetrokken wordt, stijgt het kengetal boven de 0%. Voor 2020 is het kengetal -1,7% en voldoet daarmee aan de gestelde norm.

3.3.2 SOLVABILITEITSRATIO

Dit cijfer geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer. Het betreft het aandeel van het eigen vermogen in het totale vermogen. De VNG geeft aan dat bij een ratio lager dan 20% de organisatie zich op glad ijs bevindt, de norm voor de RUD Drenthe is daarom minimaal 20%. Onze solvabiliteitsratio bedraagt 1,9%. Het kengetal valt lager uit omdat met voorschotten van de deelnemers wordt gewerkt. De voorschotten leiden tot een hoger kort lopend vreemd vermogen en hebben daarmee een negatief effect op de ratio maar zorgen niet voor een slechte financiële weerbaarheid. Immers, die voorschotten worden in het nieuwe boekjaar besteed aan de taken waarvoor wij dit geld hebben ontvangen.

3.3.3 STRUCTURELE EXPLOITATIERUIMTE

Dit cijfer helpt mee om te beoordelen welke structurele ruimte wij hebben om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. De norm voor onze organisatie is 0% of hoger. Ultimo 2020 is de structurele exploitatieruimte 0,1%. Dit is net boven nul en de dekking is toereikend.

3.3.4 ALGEHEEL OORDEEL

Het BBV schrijft voor een beoordeling te geven van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie. De drie geldende kengetallen voor onze organisatie geven een redelijk beeld. Het benutten van de ultimo 2018 aanwezige reserves voor de gedeeltelijke financiering van het Ontwikkelprogramma heeft duidelijk zijn negatieve weerslag op de kengetallen. Daarmee kan gezegd worden dat er ultimo 2020 sprake is van een zodanige financiële positie dat wij bij het voordoen één van de benoemde risico's en bij ongewijzigd beleid nauwelijks in staat zijn om aan onze financiële verplichtingen (weerbaarheid) te voldoen. De oplossing dient dan gevonden te worden in een aanvullende bijdrage van de deelnemers of het bijstellen van de te realiseren productie uit het jaarprogramma.

3.4 FINANCIERING / TREASURY

De randvoorwaarden waarbinnen de treasury zich kan en mag bewegen worden geformuleerd in het treasurystatuut. Uiteraard valt dit binnen het wettelijke kader zoals gesteld door de Wet Fido. In deze paragraaf worden de ontwikkelingen aangegeven met betrekking tot de kasgeldlimiet, de ontwikkelingen wat betreft de renterisiconorm, de verwachte toe- of afname van geldleningen of uitzettingen en het verdere beleid ten aanzien van de treasury.

3.4.1 UITGANGSPUNTEN RISICOBEHEER

Het beheersen en vermijden van risico's staat in het treasurybeleid voorop. In dit verband is het risicomanagement gericht op het inzichtelijk maken van toekomstige risico's en deze te beheersen, te verminderen en te spreiden. De treasuryfunctie zal nadrukkelijk geen bankachtige activiteiten ontplooien, met het oogpunt om geld te verdienen.
Onze treasuryfunctie dient tot:

1. het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. het beschermen van vermogens- en (rente)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
3. het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet Fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van dit statuut.

3.4.2 RENTEVISIE

Gezien de geringe invloed van de renteontwikkeling op onze begroting is geen lange termijn rentevisie opgenomen.

3.4.3 GELDLENINGEN

Wij betalen het overgrote deel van onze werkzaamheden uit de voorschotbetalingen van de bevoegde gezagen. De verwachting is dat deze voldoende zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. We hebben in 2020 geen geldleningen hoeven aangaan.

3.4.4 KASGELDLIMIET

De kasgeldlimiet stelt dat de gemiddelde netto-vlottende schuld van een decentrale overheid (ofwel openbaar lichaam) in een bepaald kwartaal niet hoger mag zijn dan een wettelijk bepaald percentage van het begrotingstotaal. Volgens artikel 2, lid 1, van de Wet Fido bedraagt de kasgeldlimiet van

gemeenschappelijke regelingen 8,2% van de primitieve begroting. Bij een begrotingsomvang van € 15.058.361 bedraagt de toegestane kasgeldlimiet 8.2% van dit bedrag ofwel € 1.234.786. We hebben de kasgeldlimiet niet overschreden.

3.4.5 RENTERISICONORM

Ter beperking van het renterisico op vaste schuld is er een renterisiconorm vastgesteld. De renterisiconorm schrijft voor welk deel van de lange termijn leningen (> 1 jaar) maximaal vernieuwd mag worden in een begrotingsjaar. Voor gemeenschappelijke regelingen zoals de RUD Drenthe is dit vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Het renterisico op de vaste schuld in een jaar wordt als volgt berekend: de som van het bedrag aan herfinanciering en het bedrag aan renteherziening op de vaste schuld. In 2020 is geen sprake van herfinanciering omdat er geen leningen zijn aangegaan.

3.5 BEDRIJFSVOERING

Onze interne bedrijfsvoering is erop gericht dat we onze primaire processen zo effectief en efficiënt mogelijk uitvoeren. Bedrijfsvoering ondersteunt de andere programma's in het voorzien van verschillende diensten als personeelszaken, informatievoorziening, boekhouding, communicatie, sturing, coaching en planning en control.

3.5.1 BEDRIJFSVOERING TIJDENS DE CORONACRISIS

Zowel thuis als op het werk waren de gevolgen van de corona-uitbraak in het voorjaar het gehele jaar voelbaar. Op 12 maart jl. werd het personeel verzocht om vanuit huis te gaan werken en die situatie is slechts gedurende een korte periode in de zomer versoepeld. Al onze medewerkers is gevraagd waar mogelijk thuis te werken en alleen voor noodzakelijke bijeenkomsten naar kantoor te komen. Gedurende de versoepeling werd het gebruik van de mogelijkheid om wel naar kantoor te komen gemonitord doordat mensen in moesten tekenen op een kantoorwerkplek. Zo kon alvast proefgedraaid worden voor de periode na de vakantie. Ondertussen is er gewerkt aan een werkplek-app waarin medewerkers zich aan en af kunnen melden voor een werkplek op kantoor in Assen of in Emmen. Deze app kan zodra de situatie dat toelaat ingezet worden. Ook het hybride vergaderen (een gedeelte van de deelnemers fysiek en het andere gedeelte digitaal aanwezig) is onderzocht en uitgewerkt, want het thuiswerken is definitief onderdeel geworden van de manier waarop onze medewerkers hun werk uitvoeren. Thuiswerkplekken zijn ingericht waar dat mogelijk is en er is een thuiswerkregeling uitgewerkt om de medewerkers daarin te faciliteren en financieel tegemoet te komen. Daarbij wordt maximaal ingezet op Arbo-verantwoord werken.

Het in maart opgerichte crisisteam komt inmiddels niet meer dagelijks, maar nog steeds wel wekelijks bijeen om signalen en vragen vanuit de organisatie te bespreken en om te bezien hoe de RIVM richtlijnen zich verhouden tot onze opgave en daarmee het werk van de medewerkers. In het crisisteam vindt overleg plaats over hoe de medewerkers zo maximaal mogelijk ondersteund kunnen worden, ook op het psychosociale vlak. Want dat er behoefte is aan menselijk contact staat buiten kijf. Medewerkers worden door het crisisteam elke week geïnformeerd met een nieuwsbrief.

Eind 2020 is een start gemaakt met de inzet van een (thuis)werk-hulplijn met een leefstijlcoach en een e-learning module Slimmer thuiswerken. Hierbij wordt, in eerste instantie telefonisch, contact gezocht met alle medewerkers om waar nodig op een laagdrempelige manier en zonder wachttijd persoonlijk advies te bieden op het gebied van vitaliteit en leefstijl in relatie tot de werksituatie. Deze interventie wordt in 2021 voortgezet teneinde de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers te bevorderen, ook in de thuiswerksituatie.

3.5.2 RELATIEMANAGEMENT ONMISBAAR GEWORDEN

In aansluiting op de start van het in 2019 ingevoerde relatiemanagement heeft 2020 in het teken gestaan van het verder vormgeven van dit belangrijk instrument op tactisch/strategisch niveau. Meer en meer is duidelijk geworden dat veel informatie en communicatie plaats vindt via de 'relatiemanagement-lijn'. Hierdoor is de verbinding tussen de relatiemanager met teamleiders, de regiegroep jaarprogramma, de directeur maar ook met de accounthouders, eigenaren, managers en bestuurders bij de deelnemers van steeds groter belang gebleken.

Sinds het voorjaar van 2020 neemt de relatiemanager deel aan de volledige vergadering van de accounthouders.

Ook met de eigenaren heeft relatiemanagement een bredere basis verkregen. Zo hebben in 2020 meerdere opdrachtgevers ervoor gekozen om de opdrachtgever- en eigenarenrol neer te leggen bij één medewerker in de eigen organisatie. Eind 2020 hadden vijf van de dertien opdrachtgevers de rollen nog gescheiden. Hoewel de rollen in het overallproces wezenlijk van elkaar verschillen heeft dit niet tot problemen geleid, maar vaak juist voor een verbetering gezorgd in de onderlinge samenwerking en de interne advisering op vraagstukken richting bestuurders.
Daar waar de rol van opdrachtgever en eigenaar gescheiden zijn nemen steeds meer 'eigenaren' deel aan het zes-wekelijks Relatiemanagementoverleg (RMO).
Eind 2020 is besloten om naast het reguliere Eigenarenoverleg (EO) een Informeel Eigenarenoverleg (IEO) op te starten. Het overleg heeft o.a. tot doel om meer verbinding te krijgen tussen de eigenaren en RUD Drenthe buiten de spaarzame reguliere Eigenaren overleggen om. Er worden in dit overleg geen formele besluiten genomen. Vroegtijdige informatie-uitwisseling over voor eigenaren belangrijke actuele zaken/ontwikkelingen staan daarbij op de agenda. Daarnaast is dit informeel overleg bedoeld om elkaar makkelijker te vinden bij het maken van strategische (beleids-)keuzes die gemaakt moeten worden en die voor zowel de deelnemers van de Gemeenschappelijk Regeling als ook voor de RUD Drenthe van eminent belang zijn om de verantwoordelijkheid te kunnen nemen die nodig is voor het gezamenlijke doel: een schoon en veilig Drenthe!

Bij zeven van de dertien deelnemers hebben er een of meerdere wijzigingen plaatsgevonden in de rol van accounthouder (opdrachtgever) en/of eigenaar. Verandering van functie (intern/extern) was daarvoor meestal de reden. Dit heeft ertoe geleid dat er op het gebied van relatiemanagement (relatiemanager, maar ook medewerkers) door ons extra geïnvesteerd moest worden om de goede relatie en reguliere werkwijzen te blijven borgen.

Tenslotte heeft het relatiemanagement er in 2020 ertoe bijgedragen dat door middel van maatwerk lastige materie (inhoudelijk stroperige dossiers, onvoldoende onderlinge samenwerking, maar ook onvoldoende borging van noodzakelijke processen bij zowel de RUD Drenthe als bij de deelnemers) weer zijn vlot getrokken. Daar waar nodig worden dit soort processen opgeschaald tot op managementniveau met als doel een betere samenwerking en eindproduct te realiseren.

Voor 2021 is de verwachting dat het relatiemanagement zich naast de dagelijkse relaties zich meer en meer gaat ontwikkelen naar versterking en verduurzaming van de relaties op tactisch en strategisch niveau. Dat kunnen wij niet alleen! Voor het verduurzamen van de relatie zijn tenminste twee partijen nodig die wederzijds erkennen dat de relatie een meerwaarde heeft voor beide partijen.

3.5.3 REGIEGROEP JAARPROGRAMMA 2020

Door wisseling van teamleiders heeft de regiegroep tijdelijk zonder voorzitter gefunctioneerd in 2020. Dat leidde tot extra belasting op het cluster financiën. Inmiddels is er een nieuwe voorzitter vanuit het management en ontwikkelt de regiegroep zich door, passend in de besturingsfilosofie van zelforganisatie. Zij pakt inmiddels niet alleen het jaarprogramma op maar alle P&C documenten waaronder de kaderbrief, voorjaars-, najaarsrapportage en het jaarverslag. Daarnaast functioneert de regiegroep als monitoring en signalering voor de organisatie en informeert het MT op reguliere basis voor de dagelijkse aansturing. In 2021 ontwikkelt de regiegroep zich verder waarbij de

onderwerpen planning en organisatie van de verantwoordingsmomenten en de rapportage vormen centraal staan.

3.5.4 KLACHTEN RUD DRENTHE (AWB)

Overeenkomstig de Algemene wet bestuursrecht (Awb) dienen wij jaarlijks de in hoofdstuk 9 bedoelde klachten te publiceren. Het gaat niet over klachten die worden bedoeld als meldingen van milieuhinder maar over het optreden en de bejegening van mensen door de RUD Drenthe. Voor deze klachten bestaat een Klachtenreglement, dat onder meer voorschrijft dat het dagelijks bestuur jaarlijks rapporteert over klachten aan het algemeen bestuur en aan onze deelnemers. Doorgaans worden de klachten afgehandeld op het niveau van teamleider.

In het programmajaar 2020 is het aantal klachten wederom gering. Er is 1 nieuwe klacht ingediend en is op 1 klacht een oordeel gevormd over een in het jaar daarvoor ingediende klacht. In geen van de gevallen heeft de klager het hogerop gezocht bij de Nationale Ombudsman.

Lopende klacht :

1. Onderwerp: Handhaving bij een milieuhinderlijke inrichting

Datum : Ontvangen 23 oktober 2019
Aard klacht: RUD treedt niet op bij overtredingen, slechte communicatie, geen leiding.
Oordeel: 20 februari 2020: deels gegrond, deels ongegrond

Nieuwe klacht :

2. Onderwerp: Handhaving/verplichte verstrekking aan de RUD van gegevens energiegebruik

Datum: Ontvangen 15 mei 2020
Aard klacht : Onduidelijke, niet juist gemotiveerde brief, doelgroepen over 1 kam geschoren
Oordeel: Klacht deels gegrond, deels ongegrond.

3.5.5 DE FRONTOFFICE EN HET SECRETARIAAT

Onze frontoffice en het secretariaat hebben een belangrijke rol bij het vlot laten verlopen van een veelheid aan processen binnen de organisatie. Het is in feite het eerste aanspreekpunt voor onze opdrachtgevers, bedrijven en particulieren en ook een belangrijke vraagbaak voor de interne collega’s.

Frontoffice en secretariaat maken onderdeel uit van het bedrijfsbureau. Frontoffice en secretariaat zijn een relatief groot onderdeel van het bedrijfsbureau. Met name het Frontoffice onderdeel is sterk in beweging geweest de laatste jaren. De werkzaamheden van de Frontofficemedewerkers hebben zich in de loop der tijd sterk ontwikkeld en vanuit de werkvloer zijn er steeds meer specifieke vragen gekomen voor gerichte ondersteuning. In dit licht bezien was er behoefte aan een advies over de gewenste positionering van de Frontoffice en het Secretariaat. Aan dit advies is in 2020 gewerkt en dit advies is eind 2020 afgerond en ter besluitvorming aangeboden aan het management en ter advies aan de OR.

In het onderzoek t.b.v. dit advies is onder andere geconstateerd dat er bij beide onderdelen sprake is van een te grote flexibele schil en daardoor veel personele wisselingen en relatief hoge kosten in verband met inhuur van personeel. Hierop is besloten enkele vacatures te stellen waardoor meteen bij aanvang van 2021 een vaste kern op beide onderdelen zit. Continuïteit in werkzaamheden en kwaliteitsborging zijn daardoor beter geborgd.

In 2020 is eveneens gevolg gegeven aan de wens om met name de Frontoffice medewerkers meer product gebonden tijd te laten boeken. In 2021 wordt dit nog verder geoptimaliseerd.

In 2021 zal bij goedkeuring van OR en MT invulling worden gegeven aan de overige adviezen met betrekking tot de positionering van Frontoffice en Secretariaat.

3.5.6 INSPECTIEVIEW MILIEU

Inspectieview is een systeem voor toezichthouders dat informeert en signaleert.
(Rijks)inspectiediensten, omgevingsdiensten en andere organisaties binnen handhaving en toezicht kunnen met Inspectieview hun werk gerichter uitvoeren.
Gegevens over toezicht en handhaving werden ook in 2020 geëxporteerd naar Inspectieview.
Eind 2020 is, samen met de leverancier van het zaaksysteem, onderzocht hoe de export moet worden aangepast op basis van verandering n.a.v. de nieuwste versie van Inspectieview.

3.5.7 UITVOERING VAN DE COLLEGIALE TOETS

De 29 omgevingsdiensten in Nederland organiseren sinds 2016 jaarlijks een collegiale toets. De medewerkers uit verschillende regio's kijken bij elkaar in de keuken, merken op wat goed gaat en geven advies over wat beter kan. Wat begon als een pilot is inmiddels een blijvertje.

Na 2018 en 2019 is 2020 een "pauzejaar" geweest voor de collegiale toets. De voorbereidingen voor de intensievere en verdiepende toetsronde 2021 zijn wel al in 2020 gestart. Ook wij zullen voor 2021 weer deelnemen aan de collegiale toets.

3.5.8 KWALITEITSCRITERIA 2.2

In algemene zin kan worden opgemerkt dat wij, mede vanwege het centreren van mankracht en kennis, voor een groot deel voldoen aan de kwaliteitscriteria.
In 2015 is er een nulmeting geweest en is een verbeterplan opgesteld, in 2019 gevolg door een concept-update richting KC 2.2. De kern is dat wij in hoofdlijnen voldoen (kritieke massa, kennis en ervaring binnen de deskundigheidsgebieden). Echter, wij zijn momenteel niet in staat een actueel beeld weer te geven. Aanleiding is het interne onderzoek naar de bedrijfsvoering, waardoor de focus in de afgelopen twee jaar lag op het ontwikkelprogramma (basis op orde) en productie. Het voornemen is om dit in 2021 weer op te pakken.

3.5.9 EVALUATIE GR RUD DRENTHE

Bij de start van de RUD Drenthe is in de Gemeenschappelijke Regeling opgenomen dat de GR RUD Drenthe na 5 jaar wordt geëvalueerd. Het Algemeen Bestuur RUD Drenthe heeft op 29 juni 2020 ingestemd met het onderzoeksvoorstel hiervoor. Het onderzoek bestaat uit de volgende onderzoeksvragen:

1. Is de RUD Drenthe voldoende solide en toekomstbestendig op het gebied van organisatie, uitvoering, te leveren kwaliteit en financiering?
2. Voert de RUD Drenthe de opgedragen (milieu)taken kwalitatief goed en efficiënt uit in vergelijking met andere omgevingsdiensten?
3. Wat zijn eventuele verbeterpunten c.q. aandachtspunten bij de doorontwikkeling van de RUD Drenthe?

Het onderzoek wordt uitgevoerd door Arena Consulting, Twynstra Gudde en ambtelijk onderzoekers van de provincie en de gemeente Hoogeveen-De Wolden. Het onderzoek wordt begeleid door een ambtelijke begeleidingsgroep met een afvaardiging van de deelnemers en de RUD Drenthe.
In de tweede helft van 2020 is een belangrijk deel van het onderzoek uitgevoerd. Hiervoor heeft de RUD Drenthe de onderzoekers voorzien van de gevraagde documentatie en informatie tijdens diverse interviewrondes, dit alles voor het creëren van een zo volledig mogelijk inzicht in het functioneren van onze organisatie
De bevindingen van de evaluatie worden vervat in een rapportage die in de eerste helft van 2021 in het bestuur zal worden behandeld.

3.6 PERSONELE ONTWIKKELINGEN

3.6.1 FORMATIE EN INHUUR

Per 31 december 2020 hadden wij 138 vaste medewerkers in dienst. Dit is ten opzichte van het jaar daarvoor ongeveer gelijk gebleven. Deze 138 mensen vormen een bezetting van 126 fte. De bezetting is als volgt verdeeld over de teams:

Tabel 28 : Onze bezetting in aantal personen

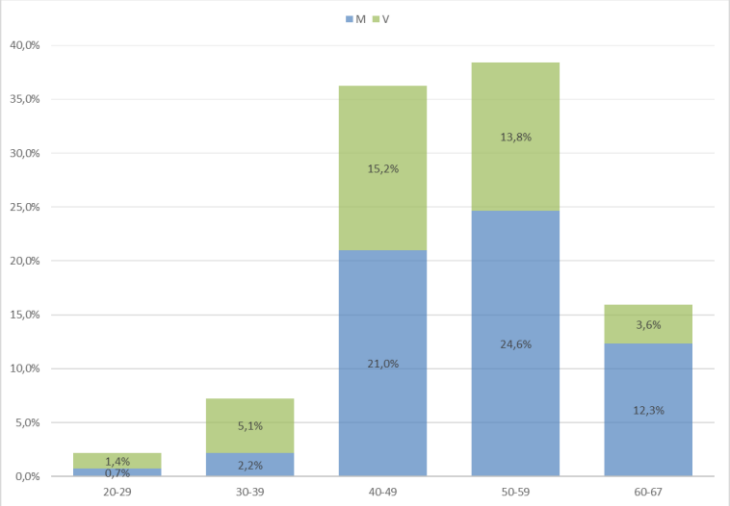
Team	Aantal personen
Directie	1
Vergunningen (incl. teamleider)	24
Toezicht en HH (incl. teamleider)	35
Advies (incl. teamleider)	16
Juridisch (incl. teamleider)	14
Bodem (teamleider jur.)	23
Team Flex/Projecten	3
Bedrijfsbureau	22
Totaal	**138**

Het MT bestaat uit de directeur, de directiesecretaris en 4 teamleiders te weten Toezicht & Handhaving, Vergunningen, Juridisch/Bodem en Advies. Het bedrijfsbureau is verdeeld in 4 zelfstandig opererende clusters verdeeld over de ondersteunende vakgebieden Financiën, I&A, Front Office/Secretariaat en HR & Communicatie. De clusters worden begeleid door seniors.

In 2020 werd gemiddeld 18 fte ingehuurd. Het hoge ziekteverzuim, de gespannen arbeidsmarkt op bepaalde specialismen en projecten zijn mede oorzaak van het feit dat de inhuurcapaciteit nog steeds aan de hoge kant is.

3.6.2 VERDELING EN LEEFTIJDSOPBOUW

De leeftijdsverdeling (m/v) binnen onze organisatie:

Figuur 6: leeftijdsopbouw binnen de organisatie

- 39% is vrouw en 61% is man
- De gemiddelde leeftijd van de medewerkers is 51 jaar.

3.6.3 IN-, DOOR- EN UITSTROOM

In 2020 heeft er relatief veel in- door- en uitstroom plaatsgevonden in vergelijking met voorgaande jaren. De oorzaken voor vertrek waren divers maar voor een aantal mensen bleek het een jaar van bezinning over hun loopbaan te zijn, wat gezien het aantal jaren dat de RUD Drenthe bestaat niet verrassend is. De organisatie bestaat 6 jaar, een natuurlijk moment voor een aantal medewerkers om op zoek te gaan naar nieuwe uitdagingen. Naast doorstroom betekent dit ook uitstroom. Hierop spelen wij in door een combinatie van werving van nieuwe medewerkers, het bieden van doorstroom- en ontwikkelmogelijkheden voor de eigen medewerkers en inhuur.
Op een aantal functies hebben wij ook nieuwe medewerkers mogen verwelkomen. 10 Medewerkers hebben de organisatie verlaten en wij hebben 9 nieuwe medewerkers aangenomen. Dit betreft vervanging van vertrekkende medewerkers maar ook invulling van nieuwe functies. Een aantal vacatures wordt begin 2021 ingevuld.

Door doorstroom- en ontwikkelmogelijkheden binnen onze organisatie hebben 3 mensen binnen de organisatie een andere functie gekregen en evenzoveel mensen hebben zich door het bereiken van het gevraagde opleidingsniveau doorontwikkeld. Er hebben 8 herwaarderingen plaatsgevonden. Evenals de twee jaren ervoor heeft herstel van bepaalde functieprofielen plaatsgevonden van medewerkers die bij de start of gedurende de eerste jaren een andere functie(inhoud) toebedeeld hebben gekregen dan ze in de praktijk uitvoeren. Dit blijven wij monitoren.

De pilot van 2019 binnen het bedrijfsbureau om te onderzoeken of het meer autonoom werken in clusters een positieve bijdrage kan leveren aan de bedrijfsvoering is in 2020 geëvalueerd en positief bevonden, onder meer door de Ondernemingsraad. Hieraan is definitief een vervolg gegeven voor de reeds opgestarte clusters I&A, Front Office/Secretariaat en Financiën. De pilot is uitgevoerd binnen het cluster HR, later uitgebreid met Communicatie. Deze pilot wordt begin 2020 geëvalueerd. Bij positieve bevindingen, onder meer door de ondernemingsraad, zal hieraan een vervolg gegeven worden bij Financiën en I&A.

3.6.4 STRATEGISCHE PERSONEELSPLANNING (SPP)

In oktober 2019 is de voortzetting van het SPP-traject, kijkend naar de totale opgave, tijdelijk on hold gezet. In februari is Bureau Leeuwendaal dat ons hierbij begeleidt en HR met de leidinggevenden aan de slag gegaan om in het kader van SPP een goed beeld te krijgen van hun ontwikkelagenda.

Er is met elke teamleider gereflecteerd op de opgave en een analyse van het huidige team ten opzichte van de opgave gemaakt. Daarnaast is er gekeken naar een rollenanalyse. Kijkend naar de teams en clusters is vastgesteld welk percentage van de medewerkers al dan niet is ingecheckt op de opgave. Daaruit wordt getracht de ontwikkelopgave te filteren. Vervolgens wordt gekeken naar wat de uitkomst en de benodigde interventies betekenen voor de betreffende leidinggevende. Dit alles is vertaald naar een overall SPP: *de kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkeling van de formatie/bezetting en wat er nodig is om van de huidige naar de gewenste situatie te komen.*

Voor de clusters geldt daarbij: *aansluiten op de uitkomsten van de teams*. In februari is met de seniors Financiën, HR en I&A een eerste aanzet hiertoe gemaakt, omdat de uitkomsten van de teams op dat moment nog niet (volledig) bekend waren.
Voor de zomer is het advies met betrekking tot fase 1 alsmede de ontwikkelagenda's ontvangen en besproken met het MT en de Ondernemingsraad. In het najaar is tijdens de koersdagen met het

deels vernieuwde MT geprioriteerd op onderwerpen. Besloten is om nog voor het voorjaar van 2021 middels werksessies de inhoud samen met de teams verder vorm te geven.

Met inzicht in de ontwikkelopgave van individuele medewerkers in relatie tot de ontwikkeling van de organisatie en het werkveld zal het MT dan samen met HR een plan van aanpak opstellen met als doel de integraliteit tussen de teams te bepalen alsmede de integraliteit tussen de plannen en adviezen in het kader van zelforganisatie en SPP en om het werken aan verbondenheid in de HR-interventies op te nemen. Doel hiervan is om eenieder aan te laten sluiten op onze opgave en inzicht te krijgen in wat daarvoor nodig is, teneinde als organisatie goed voorbereid te zijn op toekomstige ontwikkelingen.

3.6.5 OPLEIDINGEN

Bij de RUD Drenthe hoort investeren in kennis en ontwikkeling van medewerkers bij goed werkgeverschap. In 2020 is € 112.000 (55%) van het totale beschikbare opleidingsbudget van ad. € 205.000 gebruikt. Dit is minder dan voorgaande jaren, maar door de pandemie zijn een aantal opleidingen opgeschort. Sommige praktijkopleidingen zijn moeilijk zo niet onmogelijk online te geven en ook bleken enkele opleidingsinstituten nog niet adequaat op deze nieuwe werkwijze ingericht te zijn. De verwachting is dat met de verdere invulling van de Strategische personeelsplanning de komende jaren nog gerichter gebruik gemaakt zal worden van het opleidings- en ontwikkelbudget.

3.6.5.1 Opleidingstraject Omgevingswet

In het kader van de Omgevingswet is aan alle RUD medewerkers en aan een deel van de ingehuurde medewerkers een introductiecursus Omgevingswet aangeboden. Het merendeel van de medewerkers heeft deze cursus gevolgd.

Twee van onze medewerkers hebben deelgenomen aan het Train de Trainer traject van de ODNL Academie. Dit traject heeft de ODNL Academie in coproductie met VNG, Aan de Slag met de Omgevingswet en het Ministerie van Binnenlandse Zaken ontwikkeld. De betreffende medewerkers zijn opgeleid tot interne trainer voor de Omgevingswet en zijn voorbereid om in 2021 zelfstandig een meerdaagse opleiding Omgevingswet te gaan geven. Ook het Train de Trainer traject heeft vertraging opgelopen door de coronacrisis.
De planning is gewijzigd en alle fysieke opleidingsdagen zijn komen te vervallen. De opleiding is zoveel mogelijk online voortgezet.

De Omgevingswet beoogt een andere manier van werken: integraal, participatief, gebiedsgericht. Om dit te kunnen bewerkstelligen is een rol weggelegd voor zogenaamde casemanagers.
Wij willen hierop voorbereid zijn. De start van de opleiding Casemanager van de Toekomst is in verband met de coronacrisis uitgesteld naar het najaar. Naast RUD medewerkers hebben tevens medewerkers van onze ketenpartners deelgenomen.

Uit het bovengenoemde blijkt dat het opleidingstraject voor de Omgevingswet aanzienlijke vertraging opgelopen heeft. Gezien het feit dat de inwerkingtreding van de Omgevingswet met één jaar is uitgesteld is er echter nog voldoende tijd om medewerkers op het gewenste kennisniveau te krijgen. Wel moet rekening worden gehouden met andere onderwijsvormen.

3.6.5.2 Europese aanbesteding voor onderwijsdiensten ODNL Academie.

De ODNL Academie heeft in de periode april 2020 tot en met december 2020 een Europese aanbesteding voor onderwijsdiensten voorbereid en uitgevoerd. Aan alle omgevingsdiensten is gevraagd om hierin samen te werken. De hoofddoelstelling van deze aanbesteding is om per expertise met drie partijen een raamovereenkomst aan te gaan op basis waarvan nadere opdrachten voor het verzorgen van opleidingen en trainingen kunnen worden verstrekt.
Wij onderkennen het belang van goede scholing van onze medewerkers en het belang om hierin samen op te trekken. Dit heeft geresulteerd in een samenwerkingsovereenkomst met de ODNL Academie en zeven omgevingsdiensten. Begin september 2020 heeft publicatie plaatsgevonden van deze aanbesteding. Medio december 2020 was de aanbesteding afgerond en zijn de winnende partijen bekend geworden.

3.6.5.3 Overig m.b.t. opleidingen

Bepaalde deelsessies uit de eerder genoemde opleiding Casemanager van de Toekomst sluiten goed aan bij opleidingswensen die uit het SPP-traject voortkomen. Dit zal nader worden uitgewerkt.

Door de krapte op de arbeidsmarkt voor bepaalde functies is een aantal medewerkers aangenomen die intern verder zijn opgeleid. Deze keuze heeft een tijdelijk lagere productiviteit van deze medewerkers en hun begeleiders tot gevolg gehad. Inmiddels zijn de meeste opleidingen met goed gevolg afgesloten en hebben de betreffende medewerkers hun definitieve functie toegekend gekregen.

De gidsenopleiding in het kader van het traject zelforganisatie is in mei gestart. Deze zal in ieder geval nog tot in 2021 doorlopen. Ook deze opleiding heeft in verband met de pandemie vertraging opgelopen.

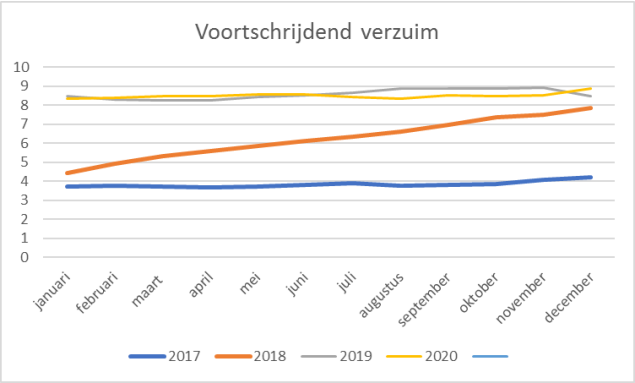
Voor 2021 wordt een grotere opleidingsinzet verwacht, ook naar aanleiding van het SPP en de inventarisatie van de specialistische opleidingen en trainingen in de teams.

3.6.6 HET ZIEKTEVERZUIM

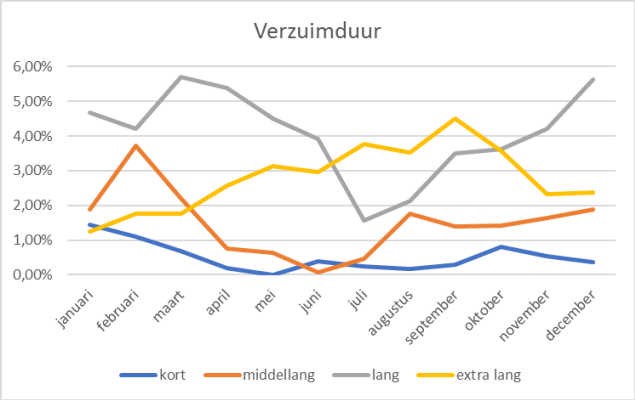
Het is niet gelukt om qua ziekteverzuim in 2020 onder de begrote 8% te eindigen. In december is het verzuim met bijna 2% opgelopen waar dat een jaar eerder juist omlaag ging met 2%. We eindigen het jaar met 8,87% en een meldingsfrequentie van 0,89. Dat laatste is goed nieuws.
Een hoge meldingsfrequentie (> 1) is vaak een signaal en duidt op verwacht langer verzuim. Het korte en middellange verzuim is laag, respectievelijk 0,51% en 1,48%), maar de grootste groep medewerkers is te vinden in het lange verzuim (43-365 dagen), namelijk 4,08%.

Sinds de thuiswerksituatie zijn er in eerste instantie nauwelijks ziekmeldingen bijgekomen, echter tegen het eind van het jaar zien wij een stijging, waarbij ook werk gerelateerd verzuim aandacht behoeft. Het lange en extra lange verzuim is voor het grootste gedeelte niet of nauwelijks beïnvloedbaar. Frequent verzuim heeft de aandacht, maar is afgenomen ten opzichte van de vorige periode.

Figuur 7 :Het ziekteverzuim in 2020, in relatie tot de jaren 2017, 2018 en 2019

Figuur 8: Het ziekteverzuim gedurende het jaar in categorieën

De verzuimbegeleiding op dossiers leidt tot snellere interventies en meer persoonlijke aandacht, waardoor eerder in het proces vastgesteld kan worden wat er nodig is voor een zo spoedig mogelijk herstel. Verzuimbegeleiding blijft onverminderd ingezet worden, zowel vanuit de eigen organisatie als vanuit de daarvoor ingezette arbodienst. In deze coronatijd worden de preventiemogelijkheden extra onder de aandacht gebracht zowel op fysiek als op psychosociaal vlak. Tegen het eind van het jaar is een leefstijlcoach ingezet om samen met de medewerkers op individueel niveau te onderzoeken wat nodig is voor een gezonde (thuis)werksituatie. Deze interventie loopt door in 2021 en wordt waar nodig geïntensiveerd.

3.6.7 VERLOF

In april hebben wij de medewerkers opgeroepen om, waar zij normaliter verlof opnamen, dit ook in deze crisistijd te doen om zodoende de werk-privé balans op orde te houden. Wij constateren bij afsluiting van het jaar dat het verlofsaldo desondanks is toegenomen met bijna 2.400 uur.

3.6.8 WNRA

Op 1 januari 2020 is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking getreden. De rechtspositie van ambtenaren wordt niet meer geregeld in de Ambtenarenwet en de daarop gebaseerde rechtspositieregeling, maar in het Burgerlijk Wetboek en de van toepassing zijnde cao

SGO (Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties). Begin 2020 zijn aan alle medewerkers arbeidscontracten aangeboden. Mede door de pandemie heeft afstemming met de vakbonden over het Personeelshandboek en daarmee de ondertekening van arbeidscontracten enige vertraging opgelopen. In het eerste kwartaal van 2021 wordt de balans opgemaakt en worden lopende zaken en openstaande actiepunten met betrekking tot de Wnra afgerond. Daarbij gaat het om een aantal nog niet ondertekende arbeidscontracten, deelname aan een geschillencommissie en het nieuwe reglement Lokaal Overleg.

3.6.9 ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN (ARBO)

De RI&E is de basis van het Arbobeleid. De plannen van aanpak zijn getoetst en we hebben opdracht van de externe toetser gekregen om kritisch te kijken naar de bronaanpak van de samenhang van maatregelen. Door een tekort aan menskracht en coördinatie is het plan van aanpak niet, zoals afgesproken, in 2019 op basis van de uitkomsten aangepast, maar zou deze aanpassing in 2020 plaatsvinden. Coördinatie is ingeregeld voor 8 uur per week en voor 2020 en de inzet van preventiemedewerkers verdubbeld om de plannen verder uit te werken. Een van de preventiemedewerkers heeft de benodigde opleiding afgerond. Echter, door de pandemie is een groot deel van de uren van zowel de coördinator als de preventiemedewerkers ingezet op het begeleiden van de gevolgen van de crisis voor de werksituatie. Zowel thuiswerkfaciliteiten als het incidenteel werken op kantoor vroeg veel extra inzet, maar het gevolg hiervan was dat iedereen in een zeer kort tijdsbestek kon worden voorzien van een zo gezond mogelijke werkplek. Ook is een bijdrage vanuit Arbo geleverd aan de thuiswerkregeling van de RUD Drenthe die in 2021 van kracht wordt. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor een start met het Arbo Management Systeem in 2021. Afgesproken is om door de vertraging in het uitwerken van de plannen, de bezetting van de preventiemedewerkers voor de duur van een jaar te houden op twee maal 8 uur in plaats van terug te gaan naar de gebruikelijke 2x 4 uur. Er is een (concept) jaarplan voor 2021 geschreven en in het komende jaar zal onderzocht zal worden wat nodig is voor een adequate Arbo-inzet in de toekomst.

4 DE FINANCIËLE JAARREKENING

4.1 DE JAARREKENING IN ÉÉN OOGOPSLAG

REALISATIE RUD DRENTHE 2020 IN ÉÉN OOGOPSLAG					
vóór mutaties reserves				X € 1000	
		Realisatie 2019	begroting 2020 voor wijziging	begroting 2020 na wijziging	Realisatie 2020
	Deelnemersbijdragen	13.400	13.910	13.578	13.578
	Project Ontwikkelprogramma	1.005	685	685	592
	Projecten	807	250	500	746
	Leges	174	223	223	156
	TOTAAL BATEN	**15.387**	**15.069**	**14.986**	**15.072**
	Loonsom en inhuur	9.947	10.123	10.274	10.676
	Frictiekosten	279	125	125	117
	Reis-, opleidings- en algemene personeelskosten	701	729	721	466
	Bedrijfsvoeringskosten	2.257	2.698	2.412	2.319
	Projectkosten LOS	250	150	83	90
	Projectkosten Ontwikkelprogramma	1.005	685	843	592
	Projecten	807	250	500	746
	Leges	128	173	173	109
	Incidentele lasten	38	0	0	38
	Onvoorzien	0	125	0	0
	TOTAAL LASTEN	**15.413**	**15.058**	**15.132**	**15.154**
	RESULTAAT vóór mutatie reserves	**-26**	**10**	**-146**	**-82**
	Ontrekking uit reserve			158	
	RESULTAAT	**-26**	**10**	**12**	**-82**

4.2 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

4.2.1 ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE JAARREKENING

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten 4 jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van onze organisatie over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Inherent aan het maken van schattingen is dat de werkelijke uitkomst kan afwijken.
De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling en ingericht conform het Besluit Begroting & Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), inclusief de wijzigingen die daarin met ingang van 2018 voor gemeenschappelijke regelingen van kracht zijn geworden (presentatie overhead). Er zijn in de grondslagen verder geen wijzigingen ten opzichte van voorgaande jaren.

4.2.2 VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur.
Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn in tabel 29 weergegeven.

Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten	n.v.t.
Bedrijfsgebouwen	n.v.t.
Vervoermiddelen	n.v.t.
Machines, apparaten en installaties	n.v.t.
Overige materiële vaste activa	3 jaar

Tabel 29: Overzicht van de gehanteerde afschrijvingstermijnen

Het materieel ten behoeve van het uitvoeren van metingen hebben wij bij de start om niet verkregen van de bevoegde gezagen. Deze bestaan uit meetinstrumenten en diverse kleinere gereedschappen. De waarde en levensduur op dat moment was niet bekend en ook waren deze materialen niet geactiveerd door de bevoegde gezagen, omdat de waarde afzonderlijk onder de activeringsgrens bleef. De vervanging van deze meetinstrumenten en gereedschappen is in onze begroting 2020 en meerjarenbegrotingen onder de onderhoudskosten opgenomen.

De ICT/communicatieapparatuur en de inventaris worden door ons gehuurd/geleased van de provincie Drenthe en de gemeente Emmen. De afspraken hieromtrent zijn in een dienstverleningsovereenkomst vastgelegd. Deze apparatuur en inventaris worden niet geactiveerd op de balans.

In verband met de COVID-19 pandemie zijn er voor de thuiswerkfaciliteiten van de medewerkers bureaustoelen aangeschaft. Deze bureaustoelen zijn eigendom van de RUD Drenthe en worden in bruikleen gegeven aan de medewerkers. Bij uitdiensttreding worden de stoelen weer ingeleverd. De bureaustoelen zijn door ons geactiveerd op de balans en worden in 3 jaar afgeschreven.

De operationele leasing van 2 piketauto’s en 2 algemene bedrijfsauto’s wordt niet als actief in de balans verwerkt. Wel wordt de omvang van de langjarige verplichtingen die uit hoofde van leasing, huur en anderszins zijn aangegaan vermeld in het onderdeel “Niet in de balans opgenomen verplichtingen” aan het einde van de toelichting op de balansposten.

4.2.3 VLOTTENDE ACTIVA

4.2.3.1 Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

4.2.3.2 Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

4.2.4 VLOTTENDE PASSIVA

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4.2.5 GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

4.2.5.1 Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

4.2.5.2 Personeelsbeloningen

Onder personeelslasten zijn begrepen de in het in boekjaar verschuldigde salarissen, sociale lasten, pensioenpremies, inleenkrachten en overige personeelskosten, verminderd met de ontvangen uitkeringen van sociale fondsen.

- Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen pensioen- en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

- Nederlandse pensioenregelingen

We hebben een pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte of contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de beleidsdekkingsgraad (de gemiddelde dekkingsgraad van de laatste 12 maanden) lager is dan 110% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De beleidsdekkingsgraad van Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP bedroeg per 31 december 2020: 87,6%.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen.

4.3 OVERZICHT BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

Het overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 2020 is gebaseerd op ons totale programma. Het BBV vereist dat vanaf 2018 de kosten van de overhead in een apart programma verantwoord moeten worden. Het overzicht van de baten en lasten van de diverse programma's conform de vereisten van het BBV is opgenomen in paragraaf 2.4.

Tabel 30: Het overzicht van onze baten en lasten over 2020

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Afwijking
Totale baten	**15.068.699**	**14.986.053**	**15.071.596**	**85.543**
Deelnemersbijdragen	13.910.209	13.577.563	13.577.563	0
Inkomsten Ontwikkelprogramma	685.490	685.490	592.304	-93.186
Inkomsten leges	223.000	223.000	155.667	-67.333
Inkomsten projecten	250.000	500.000	746.061	246.061
Totale lasten	**15.058.361**	**15.131.647**	**15.153.633**	**-21.986**
Personeelslasten	**10.977.136**	**11.120.250**	**11.259.179**	**-138.929**
Loonsom primair proces	8.425.092	8.475.000	8.146.443	328.557
Loonsom overhead	1.766.473	1.808.000	1.633.013	174.987
Doorbelastingen en frictiekosten	-685.491	-1.007.250	-1.151.548	144.298
Inhuur primair proces	645.343	915.000	1.810.419	-895.419
Inhuur overhead	96.783	208.500	354.922	-146.422
Reiskosten	321.273	310.000	180.341	129.659
Opleidingen	203.831	205.500	112.273	93.227
Algemene kosten	203.831	205.500	173.316	32.184
Bedrijfsvoeringskosten	**2.697.735**	**2.412.000**	**2.357.577**	**54.423**
Materieel (Toolbox)	32.127	30.000	11.165	18.835
Packagedeal gemeente Emmen en provincie Drenthe	1.869.460	1.654.000	1.622.380	31.620
Huur zaaksysteem/licentie LOS	163.174	157.000	181.024	-24.024
Overige licentie- en ICT kosten	239.884	310.000	278.065	31.935
Overige bedrijfskosten	393.090	261.000	264.942	-3.942
Legeskosten	173.000	173.000	108.507	64.493
Projectkosten LOS	150.000	83.000	90.005	-7.005
Projectkosten	250.000	500.000	746.061	-246.061
Projectkosten Ontwikkelprogramma	685.490	843.397	592.304	251.093
Onvoorzien	125.000	-	-	-
Saldo van baten en lasten voor mutatie reserves	**10.338**	**-145.594**	**-82.037**	**63.557**
Toevoeging en ontrekking reserves	-	157.906	-	157.906
Toevoeging reserves	-	-	-	-
Ontrekkingen vanuit reserves		157.906		157.906
Saldo van baten en lasten na mutatie reserves	**10.338**	**12.312**	**-82.037**	-94.349

4.3.1 ANALYSE OP HOOFDLIJNEN: MAXIMALE REALISATIE VAN HET UITVOERINGSPROGRAMMA, MAXIMALE FOCUS OP PRODUCTIE.

Het begrotingsjaar 2020 hebben we afgesloten met een negatief resultaat van € 82.037. Het resultaat wijkt € 94.349 in negatieve zin af van het begrote resultaat na begrotingswijziging.

De reguliere deelnemersbijdragen zijn conform de (gewijzigde) begroting. De in november 2020 vastgestelde nieuwe verrekensystematiek leidt tot een herverdeling van de deelnemersbijdrage tussen de deelnemers. Het Ontwikkelprogramma is op budgettair neutrale wijze opgenomen in deze exploitatie. Er is geen beroep gedaan op de aanwezige bestemmingsreserve van € 157.906.
Opvallend bij de baten is verder dat de legesinkomsten aanzienlijk lager zijn dan begroot. Dit komt doordat er minder aanvragen zijn geweest.
Aan de lastenkant wijken meerdere posten af van de begroting. Zo zijn de gerealiseerde personeelslasten € 138.929 hoger dan begroot. Dit is het gevolg van hogere kosten voor de inhuur van personeel om aan de benodigde inzet voor het jaarprogramma, de aanvullende projecten en het Ontwikkelprogramma te kunnen voldoen.
De bedrijfsvoeringskosten zijn lager dan begroot. De voornaamste oorzaken hiervan zijn de lagere incidentele kosten voor de Packagedeal en de lagere kosten voor materieel. Daar staan hogere licentiekosten voor het zaaksysteem/LOS door een verschuiving van het verhoudingspercentage in de verdeling van deze kosten met de ODG tegenover.

Extra kosten door de COVID-19 pandemie:
Vanaf half maart 2020 werken de meeste van onze personeelsleden thuis. Om dit mogelijk te maken zijn in 2020 de volgende extra uitgaven gedaan:

Tabel 31: extra kosten ten gevolge van de COVID-19 pandemie

Uitgave	€
Afschrijvingskosten bureaustoelen	4.219
ICT-kosten invoering laptopconcept/thuiswerkplek	32.831
Licentiekosten digitaal vergaderen	2.418
Licentiekosten werkplekreservering	2.276
Totaal	**41.744**

4.4 TOELICHTING BATEN

4.4.1 DEELNEMERSBIJDRAGEN

Tabel 32: De raming en realisatie van de deelnemersbijdragen in 2020

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Afwijking
Deelnemersbijdrage regulier	13.910.209	13.577.563	13.577.563	0
Deelnemersbijdrage Ontwikkelprogramma	685.490	685.490	592.304	-93.186
Totale deelnemersbijdrage	**14.595.699**	**14.263.053**	**14.169.867**	**-93.186**

De reguliere deelnemersbijdragen zijn conform de (gewijzigde) begroting. De in november 2020 vastgestelde nieuwe verrekensystematiek leidt wel tot een herverdeling van de deelnemersbijdrage tussen de deelnemers. In de exploitatie is een lagere bijdrage in het ontwikkelprogramma opgenomen dan geraamd. Dit heeft te maken met een onderschrijding op de begrote uitgaven voor het ontwikkelprogramma. Het verschil van € 93.186 is wel ontvangen van de deelnemers, maar op de balans onder ‘vooruit ontvangen bijdragen deelnemers’ geboekt.
De detaillering van de bijdragen door de verschillende deelnemers is uiteengezet in bijlage A.

4.4.2 LEGES

Tabel 33: De raming en realisatie van de leges in 2020

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Afwijking
Inkomsten leges	223.000	223.000	155.667	-67.333

Per 1 januari 2014 zijn wij gemandateerd door de provincie inzake de inning en heffing van leges. Het betreft de leges voor de luchtvaart en de WABO. We dragen zorg voor de verrekening met de gemeenten (zij maken het bouwdeel van de provinciale WABO –vergunning) waarbij 70% van de geïnde WABO leges bij ons in rekening worden gebracht door de gemeenten. Het innen van leges behoort tot onze structurele taak en wordt vanaf het jaar 2015 meegenomen in de begroting.
Het totaal aan legesopbrengsten blijft ca. € 67.000 achter ten opzichte van de raming door minder aantal aanvragen en lagere bouwkosten.

4.4.3 PROJECTEN

Tabel 34: De raming en realisatie van de projecten in 2020

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Afwijking
Werkzaamheden voor bevoegde gezagen (diverse projecten)	250.000	250.000	746.061	496.061

We hebben in 2020 in opdracht van onze deelnemers diverse projecten uitgevoerd. Voor deze projecten zijn aanvullende middelen beschikbaar gesteld.
De ingebrachte projecten in 2020 zijn de onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 35: Overzicht van de ingebrachte projecten in 2020

Projecten			
BRZO-taken			182.649
Geluidzone Bargermeer			5.470
Impuls Omgevingveiligheid deelprogramma 3			12.128
Impuls Omgevingveiligheid deelprogramma 4			95.465
Impuls Omgevingveiligheid deelprogramma 5			10.450
Impuls Omgevingveiligheid deelprogramma 6			4.950
Extra energietoezicht			79.530
Bouwstenen milieu			19.693
Werkzaamheden voor provincie Drenthe m.b.t. Prolander			5.300
3Noord EV			14.245
ZZS stoffen			103.740
WOB verzoeken			61.681
Houtdrogerij Friesland			120.274
Pilot LOS Borger-Odoorn			2.431
Asbestdaken			28.057
Totaal			**746.061**

4.5 TOELICHTING LASTEN

4.5.1 PERSONEELSLASTEN

De personeelslasten bestaan uit de loonsom, inhuur en overige personeelskosten. In 2020 stijgen de gemaakte kosten voor de inhuur ver boven de onderschrijding op de loonsom uit. Om de totale opgave van het jaarprogramma, de extra projecten en het Ontwikkelprogramma te kunnen realiseren is extra ingehuurd. De inzet van het vaste personeel voor het realiseren van de externe projecten en het Ontwikkelprogramma levert budget op om extra te kunnen inhuren. De overschrijding op de inhuur wordt voor een groot deel teniet gedaan door een onderschrijding op de overige personeelskosten (reiskosten, opleidingen en algemene kosten), met name als gevolg van de COVID-19 pandemie.

4.5.1.1 Loonsom

De loonkosten worden gemaakt voor de vaste formatie. Onze vaste formatie bestaat uit zowel de medewerkers die betrokken zijn in het primaire proces als de ondersteunende functies. Het gerealiseerde bedrag voor lonen is lager dan begroot als gevolg van niet (of later) ingevulde vacatureruimte en het invullen van deze vacatureruimte door inhuur van personeel. De frictiekosten personeel betreffen de extra gemaakte kosten voor maatwerkafspraken om te komen tot het beëindigen van het dienstverband met een aantal personeelsleden en het betalen van WW-uitkeringen aan ex-personeelsleden . Ter dekking is het beschikbare bedrag van de post ‘Onvoorzien’ van € 125.000 gebruikt.

Tabel 36: De raming en realisatie van de loonsom in 2020

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Afwijking
Lonen primair	8.425.092	8.475.000	8.146.443	328.557
Lonen overhead	1.766.473	1.808.000	1.633.013	174.987
Frictiekosten personeel	-	125.000	117.178	7.822
Mutatie verlofstuwmeer	-	-	20.617	-20.617
Doorbelasting personeel aan projecten	-685.491	-1.132.250	-1.125.766	-6.484
Ontvangen loonkosten compensatie	-	-	-108.428	108.428
Totale loonsom	**9.506.074**	**9.275.750**	**8.683.057**	**592.693**

4.5.1.2 Inhuur

Tabel 37: De raming en realisatie van de inhuur in 2020

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Afwijking
Inhuur primair	645.343	915.000	1.810.419	-895.419
Inhuur overhead	96.783	208.500	354.922	-146.422
Doorbelasting inhuur aan projecten	-	-	-55.149	55.149
Totale inhuur	**742.126**	**1.123.500**	**2.110.191**	**-986.691**

De kosten voor inhuur zijn aanzienlijk hoger dan begroot. Dit komt omdat wij deels eigen medewerkers inzetten voor de uitvoering van de projecten en het ontwikkelprogramma en vervolgens inhuren om de eigen medewerkers te vervangen. Daarnaast is er ingehuurd om (tijdelijke)

vacatureruimte op te vullen. Op basis van de urenregistratie is een adequate onderbouwing beschikbaar van de bestede en toe te rekenen uren.

4.5.1.3 Overige personeelskosten

Tabel 38: De raming en realisatie van de overige personeelskosten

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Afwijking
Reiskosten	321.273	310.000	180.341	129.659
Opleidingen	203.831	205.500	112.273	93.227
Algemene kosten	203.831	205.500	173.316	32.184
Totale overige personeelskosten	**728.936**	**721.000**	**465.931**	**255.069**

De onderschrijding op de overige personeelskosten wordt met name veroorzaakt door lagere kosten als gevolg van de COVID-19 pandemie. Sinds half maart werken de meeste van onze personeelsleden thuis en zijn er geen reisbewegingen tussen de kantoren in Emmen en Assen meer. Voor wat betreft de opleidingen zijn een aantal opleidingen opgeschort. Sommige praktijkopleidingen zijn moeilijk zo niet onmogelijk online te geven en ook bleken enkele opleidingsinstituten nog niet adequaat op deze nieuwe werkwijze ingericht te zijn.

4.5.2 BEDRIJFSVOERINGSKOSTEN

De geraamde en gerealiseerde bedrijfsvoeringskosten zijn in onderstaand overzicht uiteengezet.

Tabel 39: De raming en realisatie van de bedrijfsvoeringskosten in 2020

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Afwijking
Materieel (Toolbox)	32.127	30.000	11.165	18.835
Packagedeal gemeente Emmen en Provincie Drenthe	1.869.460	1.654.000	1.622.380	31.620
Huur zaaksysteem/Licentie LOS	163.174	157.000	181.024	-24.024
Overige licentie- en ICT kosten	239.884	310.000	278.065	31.935
Overige bedrijfskosten	393.090	261.000	264.942	-3.942
Totale overige bedrijfsvoeringskosten	**2.697.735**	**2.412.000**	**2.357.577**	**54.423**

De overige bedrijfskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Tabel 40 : Specificatie van de overige bedrijfskosten

Overige bedrijfskosten			
Abonnementen			9.982
Afschrijvingskosten inventaris			4.219
Arbokosten			78.378
Bankkosten			783
Communicatie			5.440
Advertentiekosten			4.398
Lidmaatschap			24.894
Verzekeringen			75.039
Juridische Zaken			23.962
Accountantskosten			20.000
OR			17.848
Totaal			**264.942**

Over het geheel zijn de kosten bij de meeste posten lager dan begroot. Hieronder worden de grootste posten en de oorzaak achter eventuele afwijkingen bij deze posten nader toegelicht.

4.5.2.1 Toolbox

In 2020 zijn de onderhouds- en vervangingskosten ten behoeve van het overgekregen materieel lager dan begroot. In de komende jaren zal er ook nieuwe apparatuur worden aangeschaft waardoor de verwachting is dat de kosten in deze post benut zullen worden.

4.5.2.2 Packagedeal met gemeente Emmen en provincie Drenthe

In de packagedeal verzorgen de provincie Drenthe en de gemeente Emmen voor een vaste prijs een gezamenlijk pakket diensten aan ons. Dit betreft huisvesting, ICT, archief en advies. In deze packagedeal is een indexering overeengekomen op basis van het daarvoor geldende gemeentelijke en provinciale indexcijfer. Per 1 mei is de dienstverlening van de uitvoering van de salarisadministratie overgegaan van de Provincie naar de gemeente Emmen.

4.5.2.3 Huur zaaksysteem/licentie LOS

De aanschaf van ons zaaksysteem LOS is in 2016 samen met de ODG gedaan. Sindsdien werden de licentiekosten van het LOS verdeeld op basis van het aantal gebruikers en was de verhouding ODG-RUD 58/42. De afgelopen 2 jaar is het aantal gebruikers bij de RUD toegenomen, waardoor er een 50/50 verhouding is ontstaan. Dit levert ten opzichte van de begrote kosten een nadeel op van € 24.000 .

4.5.3 LEGESKOSTEN

Tabel 41: Raming en realisatie van de legeskosten in 2020

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Afwijking
Legeskosten	173.000	173.000	108.507	64.493

De baten met betrekking tot de leges worden verantwoord onder de post ‘projectbaten’. De kosten voor de leges zijn, net zoals de legesbaten, lager dan begroot. Dit is het gevolg van minder aantal bouwaanvragen en lagere bouwkosten dan verwacht.

4.5.4 PROJECTKOSTEN LOS

Tabel 42: raming en realisatie van de projectkosten LOS in 2020

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Afwijking
Projectkosten LOS	150.000	83.000	90.005	-7.005

De post projectkosten LOS laat een overschrijding zien van € 7.005 ten opzichte van de gewijzigde begroting 2020. Het betreft kosten die in gezamenlijkheid met de ODG worden gemaakt zoals een coördinator voor het functioneel beheer, een projectsecretaris en extra gemaakte kosten door Genetics (o.a. de implementatie van Powerbrowser).

4.5.5 PROJECTKOSTEN

Tabel 43: Raming en realisatie van de projectkosten in 2020

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Afwijking
Projectkosten	250.000	500.000	746.061	-246.061

Naast de reguliere taken die in het jaarprogramma zijn opgenomen, voeren wij ook een aantal additionele projecten uit voor de deelnemers. Er zijn meer uren gerealiseerd dan begroot, maar deze uren zijn gedeclareerd bij de betreffende deelnemers, waardoor de projectkosten volledig zijn gedekt. In totaal zijn er in 2020 6.313 uur gedeclareerd. De projecten staan opgesomd in de tabel bij de projectbaten.

4.5.6 PROJECTKOSTEN ONTWIKKELPROGRAMMA

Tabel 44: Raming en realisatie van het Ontwikkelprogramma in 2020

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Afwijking
Projectkosten Ontwikkelprogramma	685.490	843.397	592.304	251.093

Zie voor een uitgebreide toelichting en verantwoording van de gemaakte kosten paragraaf 3.3.

4.5.7 ONVOORZIEN

Tabel 45: Raming en realisatie van Onvoorzien in 2020

	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Raming begrotingsjaar na wijziging	Realisatie begrotingsjaar	Afwijking
Onvoorzien	125.000	-	-	-

Het begrote bedrag voor 'Onvoorzien' van € 125.000 is in 2020 gebruikt voor de dekking van de gemaakte frictiekosten.

4.5.8 ANALYSE BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening moet een analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening worden gemaakt.
Binnen onze begroting is in 2020 sprake van de programma's : Milieu-regulier, Milieuprojecten en leges, Ontwikkelprogramma en Overhead. Analyse van begrotingsrechtmatigheid dient plaats te vinden op het programmaniveau. Binnen een programma moeten de totale lasten in ogenschouw worden genomen. In paragraaf 3.4 is een overzicht opgenomen van de totale baten en lasten per programma en in paragraaf 5.3 en 5.4 is een analyse gegeven van de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting.
Daarmee voldoen wij aan de eis van begrotingsrechtmatigheid.

4.6 ONZE BALANS

	Ultimo 2020	Ultimo 2019
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa	0	0
Materiële vaste activa	33.749	0
Financiële vaste activa	0	0
Totaal vaste activa	33.749	0

Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	694.716	882.833
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rent typische looptijd korter dan 1 jaar	3.717.009	4.792.699
Overige vorderingen	28.098	69.712
Liquide middelen		
Banksaldi	187.791	75.264
Overlopende activa		
Overige overlopende activa	58.060	64.258
Totaal vlottende activa	**4.685.674**	**5.884.766**
TOTAAL ACTIVA	**4.719.423**	**5.884.766**

	Ultimo 2020	Ultimo 2019
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	**91.317**	**173.355**
Algemene reserve	15.449	41.065
Bestemmingsreserve	157.906	157.906
Gerealiseerde resultaat	-82.037	-25.617
Voorzieningen		
Voorzieningen voor personeelskosten	196.089	239.631
Totaal vaste passiva	**287.406**	**412.986**
Vlottende passiva		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		
Overige schulden	1.567.674	2.433.915
Overlopende passiva		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen	1.255.340	1.625.064
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van laste van volgende begrotingsjaren	1.609.004	1.412.801
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0	0
Totaal vlottende passiva	**4.432.018**	**5.471.780**
TOTAAL PASSIVA	**4.719.423**	**5.884.766**

4.7 TOELICHTING OP DE BALANS

4.7.1 VASTE ACTIVA

4.7.1.1 Materiële vaste activa

Tabel 46: Materiële vaste activa

	Boekwaarde 1-1-2020	(des)investering	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2020
Inventaris	-	37.968	4.219	33.749
Totaal uitzettingen	**-**	37.968	**4.219**	**33.749**

In 2020 zijn er ten behoeve van het thuiswerken bureaustoelen aangeschaft. Deze bureaustoelen worden in bruikleen gegeven aan de medewerkers en worden weer ingeleverd bij uitdiensttreding. De afschrijvingstermijn bedraagt 3 jaar.

4.7.2 VLOTTENDE ACTIVA

4.7.2.1 Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van 1 jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden.

Tabel 47: De uitzettingen met een looptijd tot 1 jaar

	Boekwaarde ultimo 2020	Oninbaarheid	Balanswaarde ultimo 2020	Balanswaarde ultimo 2019
Vorderingen op openbare lichamen	694.716	-	694.716	761.290
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	3.717.009	-	3.717.009	5.222.981
Overige vorderingen	28.098	-	28.098	148.012
Totaal uitzettingen	**4.439.823**	-	**-**	**6.132.283**

Het drempelbedrag in het kader van het schatkistbankieren voor de RUD Drenthe bedraagt € 250.000 euro per dag.

De vorderingen op openbare lichamen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Tabel 48: Specificatie van de vorderingen op openbare lichamen

Vorderingen op openbare lichamen	
Uitgevoerde externe projecten 2020	271.144
Door te schuiven BTW latende organisaties 2020	358.593
Overige	64.979
Totaal	**694.716**

De overige vorderingen bestaan uit de volgende posten:

Tabel 49: Specificatie van de overige vorderingen

Overige vorderingen			
Debiteuren			24.120
Vordering op derden			-
Overige			3.978
Totaal			**28.098**

4.7.2.2 *Liquide middelen*

Tabel 50 : Overzicht van de liquide middelen

		Boekwaarde ultimo 2020	Boekwaarde ultimo 2019
BNG betaalrekening 28.51.61.237		187.791	249.979
Totaal liquide middelen		**187.791**	**249.979**

4.7.2.3 *Overlopende activa*

Tabel 51: Overzicht van de overlopende activa

	Boekwaarde ultimo 2020	Boekwaarde ultimo 2019
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	58.060	64.258
Totaal overlopende activa	**58.060**	**64.258**

De post vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen wordt als volgt gespecificeerd:

Tabel 52: Specificatie van vooruitbetaalde bedragen

Vooruitbetaalde bedragen			
Vooruitbetaalde facturen			12.322
Vooruitbetaalde Licenties			45.738
Totaal			**58.060**

4.7.3 VASTE PASSIVA

4.7.3.1 *Eigen vermogen*

Tabel 53: Overzicht van het eigen vermogen

	Boekwaarde ultimo 2020	Boekwaarde ultimo 2019
Algemene reserve	15.449	41.065
Bestemmingsreserve	157.906	157.906
Gerealiseerd resultaat	-82.037	-25.616
Totaal eigen vermogen	**91.317**	**173.355**

4.7.3.2 *Verloop van reserves*

Het verloop in 2020 wordt in tabel 54 per reserve weergegeven.

Onder "Gerealiseerd resultaat" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het boekjaar. Onder de onttrekkingen staan de verminderingen vermeld waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd.
Door het negatieve resultaat van 2020 van € 82.037 is er per saldo sprake van een negatieve algemene reserve van € 66.588. In artikel 27 lid 7 en 8 van de Gemeenschappelijke regeling (GR) staat aangegeven dat, indien enig jaar een nadelig exploitatiesaldo laat zien en de algemene reserve ontoereikend is om het negatieve saldo te dekken, het algemeen bestuur een plan vaststelt dat is gericht op het afbouwen en/of dekken van het nadelige exploitatiesaldo. Het algemeen bestuur bepaalt tevens of, en zo ja tevens tot welk bedrag de deelnemers zullen bijdragen aan het negatieve exploitatiesaldo.

De bestemmingsreserve van € 157.906 is gevormd in 2016 ter grootte van € 275.000. Deze bestemmingreserve heeft als bestemming: “de doorontwikkeling van de organisatie RUD Drenthe”. In 2019 is hier een bedrag aan onttrokken voor de realisatie van het Ontwikkelprogramma van € 117.094, zodat er per balansdatum nog een bedrag beschikbaar is van € 157.906 voor de uitvoering van het Ontwikkelprogramma 2021.

Tabel 54: Overzicht van het verloop van de reserves

	Boekwaarde ultimo 2019	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering	Boekwaarde ultimo 2020
Algemene reserve	41.065	-		-25.616	-	15.449
Bestemmingsreserve	157.906	-		-	-	157.906
Gerealiseerd resultaat	-25.616	-	-82.037	25.616	-	-82.037
Totaal	**173.355**	**-**	**-82.037**	**-**	**-**	**91.317**

4.7.3.3 Voorzieningen

Tabel 55: Overzicht van de voorziening voor personeelskosten

	Boekwaarde ultimo 2019	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde ultimo 2020
Voorziening voor personeelskosten	239.631	43.092	4.277	82.358	196.089
Totaal voorzieningen	**239.631**	**43.092**	**4.277**	**82.358**	**196.089**

De voorziening is in 2017 gevormd om personeelskosten die hun oorsprong hebben in het boekjaar, maar die wel in de twee opvolgende jaren zullen worden gemaakt te dekken. In 2020 is de voorziening aangewend voor een bedrag van € 82.358 en is er een vrijval geboekt van € 4.277. Ultimo 2020 is de voorziening opnieuw beoordeeld en vastgesteld op een waarde van € 196.089. Om op deze waarde te komen is er een bedrag van € 43.092 ten laste van de exploitatie gedoteerd.

4.7.4 VLOTTENDE PASSIVA

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Tabel 56: Overzicht van de vlottende passiva

	Boekwaarde ultimo 2020	Boekwaarde ultimo 2019
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.567.674	2.433.915
Overlopende passiva	2.864.343	3.037.865
Totaal vlottende passiva	**4.432.018**	**5.471.780**

De in de balans opgenomen kortlopende schulden (met een rentetypische looptijd korter dan één jaar) kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Tabel 57: Overzicht van de kortlopende schulden

	Boekwaarde ultimo 2020	Boekwaarde ultimo 2019
Overige schulden	1.567.674	2.433.915
Totaal netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**1.567.674**	**2.433.915**

De post 'overige schulden' kan als volgt worden uiteengezet:

Tabel 58: Specificatie van de post overige schulden

Overige schulden	
Nabetaling lonen	311
Loonbelastingheffing december 2020	611.798
BTW 4e kwartaal	37.684
Uitvoering bodemsaneringsprojecten gemeente Emmen	463.205
Uitvoering bodemsaneringsprojecten provincie Drenthe	30.972
Crediteuren	423.703
Totaal	**1.567.674**

Per 1 januari 2014 heeft de Provincie Drenthe de uitvoering van de bodemsaneringsprojecten aan ons overgedragen. De bodemsaneringsprojecten zijn niet opgenomen in onze begroting en worden uitgevoerd voor rekening en risico van de Provincie Drenthe. In de jaarrekening van de Provincie worden de baten en de lasten verantwoord van de uitgevoerde bodemsaneringsprojecten op basis van onze projectverantwoordingen. In onze jaarrekening worden de baten en de lasten van de bodemsaneringsprojecten zelf (de directe kosten) verantwoord. Op de balans staat het saldo van gemaakte projectkosten en daar tegenover ontvangen voorschotten van de Provincie. De BTW wordt voor 100% doorgeschoven naar de Provincie Drenthe.
Per 1 oktober 2017 heeft de gemeente Emmen tevens de uitvoering van de bodemsanerings-projecten aan ons overgedragen. De uitvoering en de verwerking van deze bodemsaneringsprojecten vinden op dezelfde voorwaarden en condities plaats als de bodemsaneringsprojecten voor de Provincie Drenthe.
In bijlage C is een nadere detaillering van de uitgevoerde bodemsaneringsprojecten uiteengezet.

4.7.4.1 Overlopende passiva

De specificatie van de post 'overlopende passiva' is als volgt.

Tabel 59: Overzicht van de overlopende passiva

	Boekwaarde ultimo 2020	Boekwaarde ultimo 2019
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	1.255.340	1.625.064
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.609.004	1.412.801
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren kon	-	-
Totaal overlopende passiva	**2.864.343**	**3.037.865**

De verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Tabel 60: Specificatie van in 2020 opgebouwde verplichtingen tot betaling in een volgend begrotingsjaar

Verlofstuwmeer	435.994
Kosten zaak systeem LOS 4e kwartaal 2020	104.005
Reiskosten personeel december 2020	11.566
Leges	117.208
Accountantskosten 2020	10.513
Inhuur personeel	205.710
Package-deal gemeente Emmen 4e kwartaal 2020	291.206
Digitale Checklisten	15.996
Overige	63.142
Totaal	**1.255.340**

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden uiteengezet:

Tabel 61: Overzicht van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

	Saldo ultimo 2019	Ontvangen bedragen in 2020	Bestede bedragen in 2020	Vrijgevallen bedragen of terugbetaling	Saldo ultimo 2020
Vooruitontvangen bijdragen deelnemers	1.231.436	1.552.964	1.231.436	-	1.552.964
Vooruitontvangen subsidie van de Energieproject	21.361		15.905	-	5.456
Vooruitontvangen projectkosten LOS	160.004	-	160.004		-
Vooruitontvangen gelden projecten	-	56.053	5.470	-	50.583
Totaal van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende	**1.412.801**	**1.609.017**	**1.412.815**	**-**	**1.609.004**

In het jaar 2015 is een subsidie ontvangen van de VNG. Dit betreft een ondersteuningsbijdrage energiebesparingsaanpak voor bedrijven. In het jaar 2017 zijn er in het kader van dit project tevens gelden ontvangen vanuit de EED richtlijn € 135.364 en vanuit de Omgevingsdienst.nl ad € 74.650. Door de gemeenten zijn de via het Gemeentefonds ontvangen bijdragen voor 'Informatieplicht energiebesparende maatregelen' en 'EED-gelden' beschikbaar gesteld. Van de ontvangen gelden is nog een restant van € 5.456 aangemerkt als vooruit ontvangen subsidie en hiervoor zullen in 2021 verdere werkzaamheden worden verricht.
Onder de vooruit ontvangen gelden projecten is een restantbedrag van € 50.583 opgenomen voor door deelnemers ontvangen projectgelden waarvoor in 2021 nog werkzaamheden verricht zullen worden. Het betreft de projecten Geluidzone Bargermeer, WOB Shell en Asbestdaken.

4.7.5 NIET UIT BALANS BLIJKENDE BELANGRIJKE FINANCIËLE VERPLICHTINGEN

We zijn voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijkende, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen.

4.7.5.1 Dienstverleningsovereenkomst

We hebben een dienstverleningsovereenkomst met de Provincie Drenthe en de gemeente Emmen afgesloten voor de periode van 7 jaar (tot en met het jaar 2020) voor het verzorgen van een groot gedeelte van de PIOFACH-taken, ICT en de huisvesting. De totale kosten voor het jaar 2020 bedragen € 1.622.380. De partijen kunnen in onderling overleg het contract met 2 jaar verlengen. Bij het vaststellen van het ontwikkelprogramma is aangegeven dat de verlengingsoptie voor huisvesting en ICT zou worden benut om de rust in de organisatie te bewaren. Inmiddels ligt er een aangepaste concept-DVO voor de jaren 2021 en 2022 met een stilzwijgende verlenging voor het jaar 2023.

4.7.5.2 Gebruikersovereenkomst zaaksysteem LOS

Samen met de ODG zijn wij in het jaar 2015 met Genetics een vergoeding overeengekomen voor het gebruik van het zaaksysteem LOS waarbij sprake is van een vaste totaal prijs voor de RUD Drenthe van € 1.449.663. Betaling vindt plaats in maandelijkse vaste termijnen. Genoemde overeenkomst heeft een looptijd van 7 jaar en 9 maanden en is aangevangen op 4 december 2015 en eindigt derhalve van rechtswege per 3 september 2023.

4.7.5.3 Operational leasecontracten

Tabel 62: Overzicht van de operational leasecontracten

Voertuig	Startdatum	Aantal maanden resterend	Leasebedrag per maand
Volkswagen Up (HS-964-K)	26-1-2016	1	€ 244,95
Volkswagen Up (HS-963-K)	22-1-2016	1	€ 254,71
Volkswagen Golf Sportsvan (JF-893-X)	8-3-2016	**3**	€ 473,68
Renault Trafic (VT-603-D)	28-1-2016	1	€ 498,21

De leasecontracten van de auto's lopen begin 2021 af en er zullen in 2021 nieuwe leasecontracten afgesloten gaan worden.

4.7.5.4 Accountant

In 2017 zijn wij een contract aangegaan met de Hofsteenge Zeeman Groep voor de duur van 3 jaar. In dit contract zat een verlengmogelijkheid met 1 jaar. Van deze optie is voor het controlejaar 2020 gebruik gemaakt. Het contractbedrag bedraagt per jaar € 18.975 (excl. BTW). In 2021 moet een nieuw contract afgesloten worden.

4.7.5.5 Licenties Digitale checklisten

We zijn per 1 september 2020 een contract aangegaan met Digitale Checklisten inzake het ontzorgen van de RUD Drenthe m.b.t. het opstellen en het bijhouden van checklisten voor milieu, asbest,

vuurwerk en bodem. De licentiekosten bedragen € 42.570 per jaar en daarnaast dient jaarlijks € 7.125 te worden betaald voor de ondersteuning. Het contract eindigt op 31 augustus 2025.

5 BIJLAGEN

5.1 BIJLAGE A: BIJDRAGE PER DEELNEMER IN 2020

In de AB-vergadering van 12 november 2020 is besloten om vanaf het jaar 2020 onderling te gaan verrekenen op basis van gerealiseerde productie. In onderstaande tabellen is de verrekening voor 2020 opgenomen. Het betreft de realisatie van de uren van de Drentse Maat, de Niet-Drentse Maat en de uren van de Administratieve ondersteuning. De uren zijn verrekend tegen een nacalculatorisch tarief van € 98,30 (voorcalculatorisch was € 97,90).

Deelnemer	Uren Jaarprogramma 2020	Uren Realisatie 2020	Verschil	Meer/ minder
Gemeente Aa en Hunze	4.496	4.592	96	**Meer**
Gemeente Assen	9.400	9.911	511	**Meer**
Gemeente Borger-Odoorn	4.928	5.334	406	**Meer**
Gemeente Coevorden	8.213	8.417	204	**Meer**
Gemeente Emmen	30.867	32.146	1.279	**Meer**
Gemeente Hoogeveen	11.120	9.400	-1.720	**Minder**
Gemeente Meppel	8.167	6.406	-1.761	**Minder**
Gemeente Midden-Drenthe	10.457	11.252	795	**Meer**
Gemeente Noordenveld	5.057	4.112	-945	**Minder**
Gemeente Tynaarlo	4.496	4.479	-17	**Minder**
Gemeente Westerveld	5.313	4.910	-403	**Minder**
Gemeente De Wolden	8.528	7.966	-562	**Minder**
Provincie Drenthe	27.642	29.199	1.557	**Meer**
Totaal	138.684	138.124	-560	**Minder**

2020		
Deelnemersbijdrage regulier (geïndexeerd met 3,3%)	€	13.910.209
Incidentele verhoging	€	685.491
	€	**14.595.700**
Correctie BRZO -bijdrage Provincie	€	-332.645
Totale deelnemersbijdrage	€	**14.263.055**

Deelnemer	Deelnemers-bijdrage 2020 begroting	Aanpassing voorschot nieuwe verreken-systematiek	Ontvangen deelnemers-bijdrage 2020	Afrekening nieuwe verreken-systematiek	Verschil	Bijbetalen of terug te ontvangen
Gemeente Aa en Hunze	€ 446.402	€ 15.040	€ 461.442	€ 472.643	€ 11.201	Bijbetalen
Gemeente Assen	€ 869.875	€ 91.521	€ 961.396	€ 1.015.379	€ 53.983	Bijbetalen
Gemeente Borger-Odoorn	€ 463.333	€ 41.104	€ 504.437	€ 546.267	€ 41.830	Bijbetalen
Gemeente Coevorden	€ 820.803	€ 21.683	€ 842.486	€ 865.777	€ 23.291	Bijbetalen
Gemeente Emmen	€ 3.312.010	€ -135.152	€ 3.176.858	€ 3.314.867	€ 138.009	Bijbetalen
Gemeente Hoogeveen	€ 1.081.099	€ 58.289	€ 1.139.388	€ 974.745	€ -164.643	Terug te ontvangen
Gemeente Meppel	€ 748.802	€ 85.720	€ 834.522	€ 664.669	€ -169.853	Terug te ontvangen
Gemeente Midden-Drenthe	€ 1.101.247	€ -26.063	€ 1.075.184	€ 1.157.481	€ 82.297	Bijbetalen
Gemeente Noordenveld	€ 518.402	€ 1.333	€ 519.735	€ 428.886	€ -90.849	Terug te ontvangen
Gemeente Tynaarlo	€ 475.201	€ -12.388	€ 462.813	€ 462.906	€ 93	Bijbetalen
Gemeente Westerveld	€ 521.922	€ 22.924	€ 544.846	€ 507.330	€ -37.516	Terug te ontvangen
Gemeente De Wolden	€ 794.993	€ 76.930	€ 871.923	€ 820.073	€ -51.850	Terug te ontvangen
Provincie Drenthe	€ 3.108.966	€ -240.941	€ 2.868.025	€ 3.032.032	€ 164.007	Bijbetalen
Totaal	**€ 14.263.055**	€ -	**€ 14.263.055**	**€ 14.263.055**	€ -	

Opmerking: De berekende bijdragen per deelnemer zijn exclusief de bijdrage in het exploitatietekort van € 82.037 over 2020. Hierover wordt door de deelnemers bij de vaststelling van de jaarstukken een besluit genomen.

5.2 BIJLAGE B: WNT-VERANTWOORDING 2020 RUD DRENTHE

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op RUD Drenthe. Het voor de RUD Drenthe toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000 (Algemeen bezoldigingsmaximum).

- Bezoldiging topfunctionaris

bedragen x € 1	**M. Heidekamp-Prins**
Functiegegevens	Directeur RUD Drenthe
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	108.478
Beloningen betaalbaar op termijn	19.173
Subtotaal	*127.651*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	127.651
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2018	
bedragen x € 1	**M. Heidekamp-Prins**
Functiegegevens	Directeur RUD Drenthe
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01-01 – 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	110.076
Beloningen betaalbaar op termijn	17.978
Subtotaal	*128.054*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000
Totale bezoldiging	128.054

- Toezichthoudende topfunctionarissen.

Kalenderjaar 2020

Naam	Functie	Duur dienstverband in het verslagjaar	Omvang dienstverband in het verslagjaar	Beloning
Gedeputeerde J.N. Kuipers	Lid AB/DB	01/01/2020-31/12/2020	0	0
Wethouder H. Heijerman	Lid AB	01/01/2020-31/12/2020	0	0
Wethouder F.A.J. Buijtelaar	Lid AB	01/01/2020-31/12/2020	0	0
Wethouder J. Huizing	Lid AB	01/01/2020-31/12/2020	0	0
Wethouder K. Dekker	Lid AB	01/01/2020-31/12/2020	0	0
Wethouder J. Otter	Lid AB/DB	01/01/2020-31/12/2020	0	0
Wethouder E. Slomp	Lid AB	01/01/2020-07/07/2020	0	0
Burgemeester K. Loohuis	Lid AB	08/08/2020-31/07/2020	0	0
Wethouder J. van der Haar	Lid AB	01/01/2020-31/12/2020	0	0
Wethouder J. Schipper	Lid AB/DB	01/01/2020-31/12/2020	0	0
Wethouder J. Westendorp	Lid AB	01/01/2020-31/12/2020	0	0
Wethouder R. Kraaijenbrink	Lid AB	01/01/2020-31/12/2020	0	0
Wethouder R. Kraaijenbrink	Lid AB/DB	06/04/2020-31/12/2020	0	0
Wethouder H. Doeven	lid AB	01/01/2020-31/12/2020	0	0
Wethouder G. Hempen-Prent	Lid AB	01/01/2020-31/12/2020	0	0

Kalenderjaar 2019

Naam	Functie	Duur dienstverband in het verslagjaar	Omvang dienstverband in het verslagjaar	Beloning
Gedeputeerde C. Bijl	Lid AB/DB	01/01/2019-08/04/2019	0	0
Gedeputeerde J.N. Kuipers	Lid AB/DB	08/07/2019-31/12/2019	0	0
Wethouder H. Heijerman	Lid AB	01/01/2019-31/12/2019	0	0
Wethouder G. Smith	Lid AB	01/01/2019-31/01/2019	0	0
Wethouder F.A.J. Buijtelaar	Lid AB	01/01/2019-31/12/2019	0	0
Wethouder J. Huizing	Lid AB	01/01/2019-31/12/2019	0	0
Wethouder K. Dekker	Lid AB	08/04/2019-31/12/2019	0	0
Wethouder J. Otter	Lid AB/DB	01/01/2019-31/12/2019	0	0
Wethouder E. Slomp	Lid AB	01/01/2019-31/12/2019	0	0
Wethouder J. van der Haar	Lid AB	01/01/2019-31/12/2019	0	0
Wethouder J. Schipper	Lid AB/DB	01/01/2019-31/12/2019	0	0
Wethouder J. Westendorp	Lid AB	01/01/2019-31/12/2019	0	0
Wethouder H. Lammers	Lid AB/DB	01/01/2019-31/12/2019	0	0
Wethouder W. de Jong	Lid AB	01/01/2019-01/07/2019	0	0
Wethouder H. Doeven	lid AB	16/12/2019-31/12/2019	0	0
Wethouder G. Hempen-Prent	Lid AB	01/01/2019-31/12/2019	0	0

Voor alle (top)functionarissen geldt dat het geldende beloningsmaximum over het jaar 2020 niet is overschreden. De RUD Drenthe heeft voldaan aan de WNT.

5.3 BIJLAGE C: DETAILLERING BODEMSANERINGSPROJECTEN

Bodemsaneringsprojecten Provincie Drenthe	Project-nummer	Saldo per 31 december	Afrekening saldo Provincie	Ontvangen voorschotten	Gemaakte kosten	Saldo per 31 december
Paul Krugerstraat/Nijlandstraat Assen	18001368	-1.720	1.720	4.000	3.198	803
Westdorperstraat 12, Borger	18001444			2.000	860	1.140
Noordzijde 107-109 Gasselternijveensemond	18001626	14.206	-14.206	9.000	17.690	-8.690
Evenblij Hoogeveen	18001640	-11.329	11.329	20.000	42.982	-22.982
Hoofdstraat 192 Hoogeveen	18001647	-3.770	3.770	-	-	-
Fabrieksweg cofinanciering Hoogeveen	18001717	21.759	-21.759	5.000	4.950	50
Huizing Nieuw-Roden	18001743	-697	697	-	-	-
1ste Energieweg 7-11 Roden	18001746	258	-258	2.000	-	2.000
Van Wijk en Boerma Vries Tynaarlo	18001764	362.427	-362.427	370.000	366.958	3.042
Parallelweg 27 Holwert Coevorden	18001944	50.000	-50.000	60.000	73.794	-13.794
Brugstraat, Hoogeveen	18001956	111.933	-111.933	40.000	35.439	4.561
Bisschopswijk, Nieuw Roden	18001973	20.537	-20.537	20.000	30.337	-10.337
"Ellenbeek" Weiteveen	18001981	388.280	-388.280	300.000	298.200	1.800
Zuidersingel 63, Assen	18001982	-10.584	10.584	-	-	-
VAMweg 7, Dak van Drenthe, Wijster	18001983	5.000	-5.000	-	20.900	-20.900
Kleine Marktstraat 6-8, Assen	18001985			8.000	-	8.000
Drogterweg 7, Zuidwolde	18001986			250.000	218.520	31.480
BIO Asbestbeleid	18002108	-	-	-	-	-
BIO Spoedlocaties	18002137	-137.428	137.428	170.000	101.640	68.360
BIO Gebiedsgerichte aanpak Hoogeveen	18002142	82.036	-82.036	70.000	50.914	19.086
BIO Gebiedsgerichte aanpak Coevorden	18002143	50.565	-50.565	11.000	10.809	191
BIO Gebiedsgerichte aanpak Meppel	18002144	-	-	-	-	-
BIO Gebiedsgerichte aanpak Assen	18002145	6.210	-6.210	3.000	2.358	642
BIO Diverse samenwerkingsprojecten verbred	18002146			20.000	-	20.000
BIO PFOA Onderzoek	18002147	-35.000	35.000	-	-	-
BIO Kennisverwerving,-verbreding,-doorwerkir	18002148				25.250	-25.250
BIO Digitalisering	18002149			50.000	38.500	11.500
BIO Overgang omgevingswet	18002150	-20.000	20.000	10.000	49.730	-39.730
BIO KRW-locaties	18002151	-	-	-	-	-
Saldo per 31 december 2020		**892.683**	**-892.683**	**1.424.000**	**1.393.029**	**30.971**

Bodemsaneringsprojecten Gemeente Emmen	Projectnummer	Saldo per 31 december 2019	Afrekening saldo gemeente	Gemaakte kosten 2020	Saldo per 31 december 2020
ISV Bodemtotaal (Splitting,Kleiduivensch.baan)	78004	-	-		
EM Bio actief bodembeheer-bodeminformatie	78005	-1.200	1.200	20.000	-20.000
Project 0002 VOCL Emmen centrum EER	78006	-139.847	132.405	115.172	-122.615
EM Zincoat	78009			50.580	-50.580
Gero 1ste Kruisdiep	78010	-12.647	12.647	15.209	-15.209
Revitalisering Bargermeer	78011	-12.249	12.249		-
Project-0452 Gat van Reef Schoonebeek	78013	-89.861	89.861	44.145	-44.145
Ondergrond (ISV bodemsanering) incl GGB	78126	-35.545	35.545	29.246	-29.246
Ontvangen voorschotten		405.000	-405.000	-745.000	745.000
Saldo per 31 december 2020		**113.651**	**-121.093**	**-470.648**	**463.205**

5.4 BIJLAGE D: CONTROLEVERKLARING ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

- Volgt na definitieve besluitvorming in algemeen bestuur -